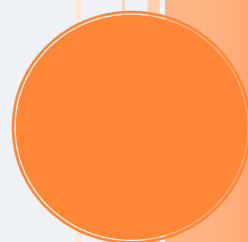

KALENDÁRIUM

výročia osobností okresu Žilina a Bytča v roku 2016

2016

Bibliografická poznámka

Krajská knižnica v Žiline v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja Vám aj tento rok ponúka prehľad výročí významných regionálnych osobností, ktoré sú späté s regiónom Žilina a Bytča. V kalendáriu sa spomínajú osobnosti žijúce i nežijúce, ktoré významným spôsobom zasiahli, alebo zasahujú do spoločenského a kultúrneho života regiónov Žilina a Bytča. Výber je doplnený o odkazy na literatúru, kde o osobnosti získate viac informácií. Zároveň však prípadných záujemcov o významné osobnosti nášho regiónu pozývame navštíviť Úsek regionálneho výskumu, dokumentov a informácií v Krajskej knižnici v Žiline, ktorý sústreďuje o každej významnej osobnosti rôzny informačný materiál a buduje aj ďalšie špeciálne regionálne kartotéky a databázy.

Jubilujúce regionálne osobnosti i literárne osobnosti, ktorých výročia si v roku 2016 pripomíname sú v kalendáriu radené v rámci jednotlivých mesiacov chronologicky a osobnosti bez presného dátumu narodenia respektíve úmrtia uvádzame na začiatku kalendária.

Kalendárium je doplnené o menný register osobností.

zostavovateľky

1	<p>Blaško Švecová, Katarína * 1986 - Žilina 30. výročie narodenia</p>
2	<p>Čerňanský, Ján, 1709-1766 kňaz, učiteľ, básnik, bibliofil * 04.04.1709 - Rajec + 1766 - Dolná Strehová 250. výročie úmrtia</p> <p>Základné vzdelanie získal v Trenčíne, Kremnici a v Kežmarku, teológiu študoval vo Wittenbergu a v Lipsku. Správca evanjelickej školy v Súlove, farár na viacerých miestach Paludza, Hybe, Hnúšťa, Dolná Strehová. Počas štúdií v Nemecku korektor kníh našich exulantov. Písal príležitostné verše a duchovné piesne. Do slovenského jazyka preložil viaceré duchovné piesne nemeckého básnika Ch. Gellerta.</p> <p>Literatúra : <i>UHORSKAI, Pavol. Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 1. A - L. Liptovský Mikuláš: TRANOSCIUS, 1997. S. 57.</i></p>
3	<p>Janček, Mikuláš, 1916-1965 * 1916 + 1965 100. výročie narodenia</p> <p>Literatúra : <i>Osobnosti skautingu na Slovensku. Osobnosti skautingu na Slovensku [online] 2015. [cit. 2015-06-04]. Dostupné z: http://www.storocnica.skauting.sk/download/Osobnosti-skautingu-na-Slovensku_ISBN.pdf</i></p>
4	<p>Kramářová, Jana * 1907 - Žilina + 1896 - Plattling, Nemecko 120. výročie úmrtia</p>
5	<p>Ponechalová, Dominika, 1991- študentka, spisovateľka * 1991 - Teplička nad Váhom 25. výročie narodenia</p> <p>Žije v Tepličke nad Váhom. Absolvovala osemročné gymnázium v Žiline. V súčasnosti študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre prekladateľstvo. Jej prvotinou bol román Punková princezná (2008), a v súčasnosti vyšlo pokračovanie knihy Punková princezná sa vracia (2015).</p> <p>Literatúra : <i>PONECHALOVÁ, Dominika. Punková princezná. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2008. 327 s.</i></p>

6	<p>Smatana, Martin, 1991- animátor * 1991 - Žilina 25. výročie narodenia</p> <p>Od roku 2011 študoval animáciu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V roku 2012 absolvoval pracovnú stáž v štúdiu bábkových filmov NUKUFILM v estónskom Tallinne. Od roku 2013 pôsobí ako lektor animácie na SZUŠ Výtvarný ateliér LADON v Bratislave a ako lektor animácie na workshopoch v medzinárodnom dome umenia pre deti BIBIANA. V septembri 2014 dokončil jeho debutový bábkový film Rosso Papavero. Film získal Cenu Literárneho fondu na festivale Bienále Animácie Bratislava 2014. V súčasnosti pracuje na realizácii ďalšieho bábkového filmu s názvom Šarkan. FILMOGRAFIA 2014: Rosso Papavero (krátky animovaný film).</p> <p>Literatúra : <i>Martin Smatana. Martin Smatana [online] 2015. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: http://www.aic.sk/aic/sk/v-zahranici/berlinale/2015/rosso-papavero-v-sutazi-generation-kplus.html</i></p>
7	<p>Weider, Jozef, 1909-1971 chatár, muzikant, fotograf, publicista * 24.06.1909 - Budatín + 1971 - Kanada 45. výročie úmrtia</p> <p>Život Joža Weidera bol vždy spätý s horským prostredím. Keď mal asi 20 rokov, postavil chatu v Karpatoch. V tejto chate býval okolo roku 1930, zarábal si ako chatár, horský vodca a fotograf. V roku 1939 Weider odišiel do Veľkej Británie, kde chcel propagovať turizmus jeho rodiska. Weider postavil malú chatu a začal ručne čistiť svahy. Postupne v stredisku vybudoval veľké množstvo vlekov a stredisko Blue Mountain v Collingwood sa stalo jedným z najväčších a najdynamickejších lyžiarskych stredísk v Kanade. Počas výstavby strediska zistil, že pôda v týchto miestach bola ílovitá, začal vyrábať keramiku ako hobby. Neskôr založil hrnčiarstvu dielňu (Blue Mountain Pottery). Toto hrnčiarstvo napokon predal a peniaze z predaja použil na najväčší rozvoj svojho strediska za celú históriu. Vybudoval 3 dvojsedačkové lanovky a ďalšiu infraštruktúru. Po smrti Weidera prebral vedenie strediska jeho syn George. V roku 1983 bol Jožo Weider zaradený do Siene slávy Kanadského múzea lyžovania.</p> <p>Literatúra : <i>Jozef Weider. Jozef Weider [online] 2015. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: http://slavni.terchova-info.sk/osobnost/jozo-weider/</i></p>
8	<p>Závodský, Juraj, 1568-1626 kronikár * 1568 - Žilina + 1626 - Bytča 390. výročie úmrtia</p> <p>Pochádzal zo zemianskeho rodu zo Závodia. Po štúdiách na domácich a zahraničných školách od 1586 sekretár Juraja Turzu v Bytči, v službách Turzovcov zostal aj po palatínovej smrti až do 1624.</p>

	<p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 184.</i></p>
	JANUÁR
9	<p>Ondro, František, 1941-1986 maliar, grafik, výtvarný pedagóg a teoretik * 01.01.1941 - Vranie + 01.10.1986 - Banská Bystrica 75. výročie narodenia</p> <p>Študoval v Bratislave, neskôr u profesora A. Hoffmeistera na vysokej škole umeleckého priemyslu v Prahe a v roku 1969 absolvoval výtvarnú výchovu na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Prešove u profesora Bendíka a docenta Lehotského. To napokon určilo aj jeho ďalšiu životnú dráhu. V odbore výtvarnej výchovy, ktorú absolvoval, začína ešte v tom istom roku pracovať v Banskej Bystrici, najprv ako odborný asistent. V roku 1977 bol habilitovaný za docenta na Karlovej univerzite v Prahe a zároveň získal i doktorát z teórie a kritiky výtvarného umenia. V tvorbe sa venoval voľnej a úžitkovej grafike, ilustrácii, ale i monumentálnej tvorbe a plagátu.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 80.</i> <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 336.</i></p>
10	<p>Struhárňanský, Jozef, 1899-1991 muzikant * 31.10.1899 - Terchová + 02.01.1991 - Terchová 25. výročie úmrtia</p> <p>Jozef Struhárňanský je rodák z Terchovej. Preslávila ho tzv. Kvočkovská muzika, ktorá sa vyznačuje po domácky vyrobenými nástrojmi a klasickou sláčikovou trojkou. Často bola označovaná prívlastkom "nebeská".</p> <p>Literatúra : <i>CABADAJ, Peter. Osobnosti Terchovej (VI.) : Jozef Struhárňanský. Terchová : dvojmesačník všetkých Terchovčanov, 2006, 17, 5, 8.</i></p>
11	<p>Đurjan, Štefan, 1761-1848 právnik, vysokoškolský učiteľ * 08.01.1761 - Stránske + 27.03.1848 - Bratislava 255. výročie narodenia</p> <p>Študoval na Gymnázium v Žiline, Prievidzi, Banskej Bystrici, Bratislave, filozofiu a právo na univerzite v Pešti, doktor práv. Bol profesorom právnickej akadémie v Bratislave a v Pešti. Prednášal politické a kameralistické vedy. V roku 1840 bol povýšený do šľachtického stavu.</p>

	<p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 390.</i></p>
12	<p>Milec, Ivan, 1896-1980 diplomat, právnik * 12.01.1896 - Žilina + 29.07.1980 - Bratislava 120. výročie narodenia</p> <p>Študoval na gymnázium v Žiline, na právnickej fakulte v Budapešti. Pracoval ako minister zahraničných vecí v Prahe, vedúci študijného oddelenia reparačnej komisie a pracovník sekretariátu Spoločnosti národov v Ženeve. Krátko pôsobil i v Modre a v Banskej Bystrici. V diplomatických službách uplatňoval benešovskú koncepciu zahraničnej politiky. Spolu s Francúzom Henrim d Amentiérom preložil do francúzštiny 11 rozprávok zo Slovenských povestí A.H. Škultétyho a Prostonárodných povestí P. Dobšinského.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S 185.</i></p>
13	<p>Köhler, Štefan, 1946- Mudr.,MPH lekár, pôrodník * 13.01.1946 - Topoľčany 70. výročie narodenia</p> <p>Študoval na JSS v Žiline, v štúdiu pokračoval v Martine na LF UK Bratislava odbor všeobecné lekárstvo, ktoré ukončil v roku 1969. Absolvoval prvú a druhú atestačnú skúšku. Tretiu atestačnú skúšku zložil v roku 1991 z organizácie a riadenia a sociálnej medicíny. Získal titul MPH - odborník verejného zdravotníctva. Pracoval v NsP v Žiline ako sekundárny lekár, ordinár, pôrodník. V rokoch 1989-2001 bol námestníkom OÚNZ Žilina, 1991-93 námestníkom NsP v Žiline pre liečebno-preventívnu starostlivosť, 1993-99 riaditeľom NsP v Žiline, 1999-2003 ordinárom pre plánované rodičovstvo na gynekologicko-pôrodníckom oddelení. Od roku 2003 je vedúcim na odbore zdravotníctva na VÚC v Žiline. Bol spoluúčastníkom pri zavádzaní prvého informačného systému v nemocnici, pri zriaďovaní detskej ortopedie, neurochirurgie, leteckej záchranej služby, súdneho lekárstva, onkológie a gastroenterológie. Publikoval články v odbornej literatúre. Zúčastňoval sa na odborných pobytoch a kongresoch v zahraničí.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 646.</i></p>
14	<p>Svoboda, Anton Dobroslav, 1861-1922 učiteľ, zberateľ ľudových piesní * 17.01.1861 - Vršatské Podhradie + 01.06.1922 - Čejč 155. výročie narodenia</p> <p>Vyštudoval Gymnázium v Kláštore pod Znievom, v Trenčíne a vo Felegyháze. Pôsobil ako učiteľ v Bolešove a vo Veľkej Bytči. Po prenasledovaní maďarskými úradmi pracoval ako účtovník vo veľkoobchode P. Makovického v Ružomberku. V rokoch 1919-20 pôsobil ako školský inšpektor v Žiline. Počas učiteľského pôsobenia publikoval články z oblasti</p>

	<p>pedagogiky, literatúry a vlastivedy. Prekladal z ruštiny, orientoval sa na tvorbu I.S. Turgeneva. Ako zberateľ folklóru zapísal okolo tisíc ľudových piesní s textom a nápevom, najmä z okolia Trenčína, Považia a Kysúc. Okrem ľudových piesní sa venoval zbieraniam a zaznamenávaniu obyčají.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 5. R-Š : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1992. S. 389.</i></p>
15	<p>Kompánek, Vladimír, 1927-2011 akademický sochár * 28.10.1927 - Rajec + 20.01.2011 - Bratislava 5. výročie úmrtia</p> <p>V roku 1948-1954 študoval sochárstvo na VŠVU v Bratislave u profesora J. Kostku. V roku 1957 bol spoluzakladateľom Skupiny Mikuláša Galandu. Zo sochárskej tvorby poznáme drevené plastiky, monumentálne realizácie, drevené polychromované figúrky a hračky. Zúčastňoval sa mnohých výstav doma i v zahraničí. Patrí ku kľúčovým postavám domácej modernej druhej polovice 50. rokov 20. storočia.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 58-59.</i> <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 660.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2000 Ka-Kom. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2000. S. 342.</i></p>
16	<p>Dudáš, Miloš, 1966- stavebný inžinier, pamiatkar * 22.01.1966 - Ružomberok 50. výročie narodenia</p> <p>Vyštudoval Stavebnú fakultu, Technickú univerzitu, získal titul CSc., od roku 1993 pracoval v Pamiatkovom ústave v Žiline. Autor výstavy: Drevená Sakrálna Architektúra v strednej Európe, medzinárodné stáže konkurzom vo Francúzsku a v Nórsku. Publikoval články v odbornej literatúre v SR a zahraničí. Aktívna účasť na odborných seminároch a konferenciách v SR a zahraničí.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 264.</i></p>
17	<p>Hoffmann, Ferdinand, 1908-1966 dramatik, prekladateľ, režisér * 14.02.1908 - Žilina + 22.01.1966 - Buenos Aires (Argentína) 50. výročie úmrtia</p> <p>Popredná osobnosť slov. medzivojnovnej a vojnovnej divadelnej scény, dramaturg a režisér mnohých divadelných predstavení. Početné preklady, divadelné texty, kritiky a jazykové príspevky publikoval v Našom divadle a v Divadelnej knižnici, ktoré r. 1932 - 38 redigoval. Preložil viacero známych svetových divadelných hier (C. Goldoni, S. Zweig, E. O'Neill, G.</p>

Buchner, G. Hauptmann, A. de Benedetti a i.) a texty operných libriet (R. Wagner: Blúdiaci Holanďan, G. Rossini: Barbier zo Sevilly, W. A. Mozart: Don Juan, a i.). V roku 1945 emigroval, 1945 - 48 žil v Ríme, 1949 - 66 v Buenos Aires, kde pôsobil ako kreslič v stavebnej firme a zamestnanec Slovenského kultúrneho spolku.

Literatúra :

VÁLEK, Igor. *Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja*. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 90.

Biografický lexikón Slovenska. III., G-H. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007. S. 494-495.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S 149.

Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 351.

18 Moravčík, Milan, 1931-

básnik, pedagóg

* 22.01.1931 - Červeník

85. výročie narodenia

Študoval na gymnáziách v Bratislave, Trnave a v Lučenci, kde r. 1951 zmaturoval, absolvoval učiteľský kurz. Pracoval ako robotník v Kovosmalte vo Filákovke, neskôr pracoval ako učiteľ v Jánošíkove, v Terchovej, pedagogický pracovník v Dome pionierov a mládeže v Žiline, bezpečnostný technik v dopravnom závode, neskôr v Textile v Žiline, účtovník na roľníckom družstve v Terchovej, pracovníkom Okresného stavebného podniku v Žiline, od roku 1990 žije na dôchodku v Terchovej. Jeho knihy veršov z 90. rokov obsahujú novšiu i staršiu poéziu, ktorú písal už v mládeneckých rokoch (zbierky Už odložil som tašku, 1992; Výkrik, 1994; Premena, 1996).

Literatúra :

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 326-327.

VÁLEK, Igor. *Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja*. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 166-167.

19 Vyletelka, Juraj, 1951- MUDr.

lekár, primár

* 22.01.1951 - Trenčín

65. výročie narodenia

V rokoch 1966-69 absolvoval SVŠ v Žiline, 1969-75 LF UK v Bratislave odbor všeobecné lekárstvo. V roku 1979 prvý stupeň atestácie z neurológie, 1984 druhý stupeň atestácie z neurológie. Od roku 1975 pracuje v NsP v Žiline, najskôr ako lekár neurologického oddelenia, od roku 1990 ako primár neurologického oddelenia. Ako prvý v strednej Európe využíval ozónovú liečbu poškodených platničiek. Pôsobí aj ako športový lekár pri basketbalovom klube ŽU v Žiline, je aktívnym hráčom hokeja, brankár. Je držiteľom Striebornej medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Literatúra :

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 1473.

20	<p>Letz, Ján, 1936- filozof, profesor * 23.01.1936 - Žilina 80. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v rodine gymnaziálneho profesora a slovenského jazykovedca Bela Letza. Na inžiniera chémie bol promováný v Prahe roku 1958. Jeho skutočnou láskou sa však od osemnásteho roku stala filozofia. V rokoch 1960 - 1965 tajne študoval tomistickú filozofiu a v rokoch 1970 - 1989 mu vyšlo samizdatom viacero filozofických prác. Na Fakulte humanistiky (v súčasnosti Filozofickej fakulte) Trnavskej univerzity pôsobí od jej založenia v roku 1992 a od roku 1996 vedie Katedru filozofie. Pôsobil tu vo viacerých akademických funkciách. Na docenta filozofie sa habilitoval roku 1974 a za univerzitného profesora bol vymenovaný roku 1997. Po viac ako 30-tich rokoch systematickej práce je tvorcom pôvodného filozofického konceptu, nazývaného experienciálno-evolučná a kreačno-evolučná filozofia. Publikoval vyše 110 vedeckých štúdií v domácich a zahraničných časopisoch a zborníkoch.</p> <p>Literatúra : <i>LETZ, Ján. Spomienky na profesora Bela Letza. Bratislava: Post Scriptum, 2012. S. 188-189.</i> <i>LETZ, Ján. Bratia Letzovci : život a dielo Štefana a Bela Letza. Bratislava: Spolok slovenských spisovateľov, 2004. 174 s.</i></p>
21	<p>Bienik, Pavol, 1936- profesor konzervatória, hudobník, pedagóg * 26.01.1936 - Kokava nad Rimavicou 80. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1951-57 absolvoval Konzervatórium v Bratislave, klarinet. Účinkoval vo Vojenskom umeleckom súbore Bratislava ako člen orchestra neskôr v Banskej Bystrici ako člen orchestra. Od roku 1963 pôsobil na Konzervatóriu v Žiline ako profesor klarinetovej hry a vedúci dychového oddelenia. Od roku 1998 pôsobí na ŽU</p> <p>v Žiline ako profesor klarinetovej hry. Bol zakladateľom dychového kvinteta DJGT v Banskej Bystrici, založil dychový kvintet profesorov Žilinského konzervatória, kde pôsobil ako umelecký vedúci aj ako hráč. Bol dirigentom kúpeľného orchestra v Trenčianskych Tepliciach, dirigentom a umeleckým vedúcim dychového súboru Lietavská Lúčka, zakladateľom, dirigentom a umeleckým vedúcim mestského dychového orchestra Žilina a dychového súboru Fatranka, členom ŠKO v Žiline, umeleckým vedúcim folklórneho súboru Stavbár Žilina, člen symfonického orchestra Žilina. Nahrával v Slovensko rozhlas v Banskej Bystrici ako sólista, s dychovým kvintetom, dychovými orchestrami, ŠKO Žilina a zábavným súborom P. Bienika. Publikoval články v rôznych novinách. Získal rôzne uznania diplomy. Od roku 1996 je predsedom združenia dychových hudieb Slovenska - Žilinského kraja, člen odborných hodnotiacich porôt na rôznych súťažiach a podujatiach, inštruktor v dychových hudbách.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 118.</i></p>
22	<p>Bielek, Anton Karol, 1857-1911 spisovateľ, redaktor, pedagóg * 10.09.1857 - Bytčica + 27.01.1911 - Viedeň-Steinhofen (Rakúsko) 105. výročie úmrtia</p>

	<p>Miesta pôsobenia: učiteľ</p> <p>Študoval na gymnáziách v Žiline, Kláštore pod Znievom, Ostrihome a na učiteľskom ústave v Kláštore pod Znievom. Neskôr pôsobil ako učiteľ vo Fačkove, v Dohňanoch a v Zubáku. Bol vydavateľským pracovníkom a redaktorom v Ružomberku, administrátorom Národných novín, súčasne úradníkom Tatra banky, redaktorom a vydavateľom Ludových novín v Martine, redaktor Katolíckych novín v Trnave, neskôr v Skalici. V roku 1906 emigroval do USA, pôsobil v New Yorku ako redaktor Slováka v Amerike, spoluzakladateľ a neskôr člen dozorného výboru Slovenskej ligy v Amerike. Anton Bielek patrí k prvej vlne slovenského literárneho realizmu, v črtách, poviedkach a novelách ľudového čítania, situovaných spravidla do horského prostredia Kysúc, čerpal zo života dedinského ľudu Bol publicistom a autorom brožúr o aktuálnych problémoch.</p> <p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 36.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 413-414.</i> <i>Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava: Kalligram, 2005. S. 90.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 47.</i></p>
23	<p>Pieš, Vít, 1931- ludový umelec * 29.01.1931 - Čičmany 85. výročie narodenia</p> <p>Vít Pieš sa narodil v Čičmanoch a v súčasnosti žije v Žiline. Už od malička si uvedomoval osobitosť Čičmian najmä vďaka zámernému zachovávaní javov tradičnej ľudovej kultúry so sprievodným turizmom a folklorizmom. Svoju zručnosť rozvíjal najskôr na kovových predmetoch. Neskôr ku kovu pridal kožu a ako posledné prišlo na rad drevo. Každým výrobkom sa zdokonaľoval v rezbárskej technike a sám prenikal do tajov práce s drevom. Výrobky Víta Pieša bolo možné vidieť na početných domácich i zahraničných výstavách. V roku 2009 získal za svoju prácu titul majstra ľudovej umeleckej výroby v odvetví výroby z dreva, kovu a kože.</p> <p>Literatúra : <i>MUNKOVÁ, Eva. Čičmany. Martin: Osveta, 1991. S. 194.</i></p>
24	<p>Tombor, Ján Krstiteľ, 1825-1911 spisovateľ, publicista * 07.01.1825 - Žilina + 30.01.1911 - Djakovo (Chorvátsko) 105. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na lýceu v Nitre a teológiu v Banskej Bystrici, Pešti a Djakove. Bol činiteľom študentského hnutia v Banskej Bystrici a v Pešti. Je autorom národne angažovaných článkov v Slovenských národných novinách a cestopisu Ohlasi Slováka zo Slavónie, v ktorom opísal odchod zo Slovenska do Chorvátska. V juhoslovanskom prostredí bol popredným publicistom a spisovateľom, na Slovensku mu vyšla len novela Láska na východe. V 60. rokoch 19. storočia bol organizátorom národnej strany v Sriemsku a poslancom chorvátskeho snemu a členom MS.</p>

	<p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 94.</i></p>
	FEBRUÁR
25	<p>Litva, Felix, 1919-2006 literárny a cirkevný historik, prekladateľ * 11.05.1919 - Bytča + 01.02.2006 - Ivanka pri Dunaji 10. výročie úmrtia</p> <p>Stredoškolské štúdium absolvoval v Trnave a v Kláštore pod Znievom, študoval dejiny filozofie a francúzštinu na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, teológiu v Banskej Bystrici a v Ružomberku, históriu na Gregoriánskej univerzite v Ríme, bol na študijnom pobyte v írskom Dubline. Pôsobil vo Vatikánskom rozhlase, prednášal dejiny vatikánskej administratívy, teóriu a dejiny archivistiky na Gregoriánskej univerzite a na archivárskej škole vo Vatikáne. V roku 1990 sa presťahoval na Slovensko.</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 296.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 828-829.</i></p>
26	<p>Dubec, Anton, 1906-1975 matematik, pedagóg * 03.02.1906 - Rajec-Šuja + 29.06.1975 - Bratislava 110. výročie narodenia</p> <p>Gymnázium absolvoval v Žiline. Po absolvovaní pražskej univerzity pôsobil ako profesor na stredných školách. Je významným predstaviteľom v odbore matematiky na Slovensku. Povzniesol vyučovanie matematiky na stredných školách, keď kládol dôraz na objasnenie jej základov a logický rozvoj vedomostí na množinovom základe. Je autorom alebo spoluautorom mnohých učebníc, ako aj článkov z odboru matematiky.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 343-344.</i></p>
27	<p>Akai (Akkay), Ján, 1708-1751 cirkevný spisovateľ * 12.07.1708 - Súľov-Hradná + 04.02.1751 - Košice 265. výročie úmrtia</p> <p>Pochádzal zo slovenskej zemianskej rodiny. V roku 1723 vstúpil v Trenčíne do Spoločnosti Ježišovej (jezuiti). Filozofiu študoval na univerzite v Trnave. Teológiu študoval vo Viedni a v Trnave. Je autorom veršovanej práce na počesť cirkevných a svetských hrdinov a prozaického diela o svetských a cirkevných činiteľoch, ktorí sa pričinili o vznik a rozvoj Trnavskej univerzity.</p>

	<p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 1. A-D : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1986. S. 37.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 8-9.</i></p>
28	<p>Kállay, Vojtech, 1887-1956 právník, verejný činiteľ * 24.03.1887 - Rajec + 04.02.1956 - Žilina 60. výročie úmrtia</p> <p>Navštevoval ľudovú školu v Rajci, študoval na gymnáziu v Nitre, od roku 1905 na právnickej fakulte univerzity v Budapešti, v roku 1924 získal advokátsky diplom v Košiciach. Pôsobil v rôznych verejných funkciách v Bytči, Kysuckom Novom Meste, Čadci, Ružomberku a v Žiline. V rokoch 1940-1945 bol županom Trenčianskej župy. Počas existencie Slovenského štátu sa v roku 1944 zapojil do druhého československého odboja.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 174.</i> <i>Slovenský biografický slovník 3. K-L : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1989. S. 27.</i> <i>Osobnosti Kysúc. Prešov: Michal Vaško, 2004. S. 60-61.</i></p>
29	<p>Kubínyi, Peter, 1961- * 05.02.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Vyštudoval žurnalistiku na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Pôsobil v denníku Práca, v časopisoch Plus 7 dní, Žurnál. Za reportáže v knihe Ríša zla získal Cenu Egona Erwina Kischu, niekoľkokrát zvíťazil v novinárskych súťažiach Literárneho fondu, v roku 2008 získal 1. cenu v súťaži Baroro /Kamienok, vyhlasovanej splnomocnencom vlády pre rómske otázky a Nadáciou Open Society.</p> <p>Literatúra : <i>Misia – slovenskí saleziáni vo svete. Misia – slovenskí saleziáni vo svete [online] 2015. [cit. 2015-06-05]. Dostupné z: http://www.nocka.sk/rok-krestanskej-kultury/2010/programova-ponuka/misia-saleziani</i></p>
30	<p>Bartek, Henrich, 1907-1986 jazykovedec, pedagóg, kultúrny pracovník * 25.03.1907 - Žilina + 07.02.1986 - Plattling (Nemecko) 30. výročie úmrtia</p> <p>Po štúdiách pôsobil ako profesor gymnázia v Banskej Bystrici, potom tajomník Ústredia slovenských ochotníckych divadiel, v rokoch 1932-1939 referent Matice slovenskej Martin, redaktor časopisu Slovenská reč a Naše divadlo. Po odchode do Bratislavy bol správcom Vedeckej spoločnosti pre zahraničných Slovákov. V roku 1940 bol zakladateľom a redaktorom časopisu Slovenský jazyk. V roku 1945 emigroval do Mníchova. Bol významným bádateľom v oblasti slovenskej jazykovedy, zaslúžil sa o ustálenie pravidiel slovenského pravopisu. Autor samostatných prác a početných jazykovedných štúdií publikovaných v odborných časopisoch. V emigrácii publikoval štúdie v zborníkoch a v slovenských</p>

	<p>periodikách.</p> <p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 23-24.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 246-247.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 42.</i></p>
31	<p>Botek, Anton C., 1911-1992 náboženský , národný a kultúrny pracovník, teológ, prekladateľ, redaktor. Používal pseudonymy "abbé", A. C. Mazúr. * 08.02.1911 - Svederník + 09.02.1992 - Pezinok 105. výročie narodenia</p> <p>Gymnázium absolvoval v Nitre, teologické štúdiá ukončil v Trnave. Po kňazskej vysviacke pôsobil ako kaplán v Ujlaku (teraz Veľké Zálužie), v Zlatých Moravciach, Piešťanoch a vo Vrbovom. V Piešťanoch pracoval medzi najchudobnejšími občanmi v robotníckych odboroch, v roku 1937 založil kresťanské odborové hnutie, veriacich zapojil do liturgického hnutia. V rámci vojenskej duchovnej služby ho v roku 1939 vyslali do Belgicka, aby sa staral o slovenských vysťahovalcov. V roku 1940 sa vrátil ako kaplán do Vrbového. Vynikajúce vlohy pre novinárstvo ho priviedli do Katolíckej tlačovej kancelárie v Bratislave, kde sa stal jej redaktorom a tajomníkom, neskôr šéfredaktorom Katolíckych novín a riaditeľom Katolíckej kancelárie. V roku 1951 emigroval. Dňa 30.9.1988 mu v Dullikene (Švajčiarsko) udelili Veľkú zlatú cyrilo-metodskú medailu s reťazou Ústredia slovenskej katolíckej inteligencie. Po novembri 1989 sa vrátil do vlasti. Zomrel v Charitnom domove v Pezinku.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 138-139.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 528-529.</i></p>
32	<p>Zaymus, Eubomír, 1961- architekt * 08.02.1961 - Čadca 55. výročie narodenia</p> <p>NAJVÝZNAMN EJŠIE REALIZÁCIE : Kostol sedembolestnej Panny Márie Nededza, 1991 + interiér Kláštor kapucínov Mariánske nám. Žilina, 1999, stav. úpr. + interiér.</p> <p>Literatúra : <i>Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. S. [36].</i></p>
33	<p>Krajčo, Milan, 1956- maliar * 12.02.1956 - Handlová 60. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1975-1981 študoval na VŠVU v Bratislave u docenta F. Stoklasa a profesora J. Želibského, na oddelení komornej malby. Venuje sa malbe a kresbe so zameraním na</p>

	<p>figurálnu tvorbu.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 61.</i></p>
34	<p>Marsina, Štefan Viktor, 1847-1896 františkán , cirkevný historik, hudobník, publicista. * 23.12.1847 - Žilina + 12.02.1896 - Nižná Šebastová 120. výročie úmrtia</p> <p>V Žiline absolvoval františkánske gymnázium a v rokoch 1879-1880 pôsobil ako organista a profesor františkánskeho gymnázia v Žiline. Zaoberal sa cirkevnými dejinami. Napísal životopisy viacerých osobností Slovenského učeného tovarišstva.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 177.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 885-886.</i> <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 86.</i></p>
35	<p>Opalka, Milan, 1961- akademický sochár * 13.02.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Študoval sklárske výtvarníctvo u docenta A. Žačka na VŠMU v Bratislave. Venuje sa sochárskej tvorbe. Pôsobí ako pedagóg na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2002 Nov-Pat. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2002. S. 194.</i></p>
36	<p>Husselius, Albert, 1554-1596 spisovateľ , pedagóg, evanjelický farár * 1554 - Prievidza + 17.02.1596 - Bytča 420. výročie úmrtia</p> <p>Študoval v Prievidzi, v Levoči u Gašpara Kramera, neskôr študoval hebrejskú literatúru u Serafína Gosnovicera. Pôsobil ako notár v Prievidzi, evanjelický učiteľ v Mošovciach, evanjelický farár v Prievidzi, kazateľ a senior v Bytči. Neskôr pravdepodobne pôsobil aj v Turčianskom Háji. Bol to latinský vzdelanec a literát. Z jeho literárnej tvorby sa zachoval iba list V. Máderovi, kde uvádza, že napísal rozpravu proti skupinovému tancom. Skladal aj antifóny. Dbal o kultivovaný jazyk, správny pravopis a vycibrený štýl. Ako rektor dbal, aby sa používal národný jazyk. Ovplyvnil aj Vavrince Benedikta z Nedožier, ktorý v úvode svojej gramatiky vyzdvihol potrebu národného jazyka.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 444.</i></p>

37	<p>Otčenášová, Alena, 1961- vysokoškolská učiteľka * 21.02.1961 - Liptovský Mikuláš 55. výročie narodenia</p> <p>Študovala na Gymnáziu v Liptovskom Mikuláši, na Gymnáziu v Banskej Štiavnici so zameraním na ruský jazyk, absolvovala štúdium na Moskovskej vysokej škole železničného inžinierstva odbor elektrifikácia železničnej dopravy, neskôr externé aspirantské štúdium v odbore elektrická trakcia a elektrické pohony, v roku 2000 habilitácia a menovanie za docenta na FF ŽU v Žiline pre odbor silnoprúdová elektrotechnika. Pôsobí ako vysokoškolská učiteľka na ŽU EF KVES v Žiline. Prednáša Simulačné jazyky, Nepriaznivé vplyvy na elektrizačnú sústavu, lektoruje príspevky na medzinárodných konferenciách, zaoberá sa spracovaním odborných posudkov a štúdií, posudzovaním STN, zúčastňuje sa riešení fakultných a grantových výskumných úloh. Absolvovala stážové a prednáškové pobyty v zahraničí. Je spoluautorkou publikácií: Elektromagnetická kompatibilita elektrizačných sústav, 2004, Vplyv nesymetrických odberov na analýzu parametrov elektrickej energie, 2003, Kompenzácia činného výkonu pri nesúmernom trakčnom napájaní, 2004, Rýchle zmeny napätia - blikanie, Influence of AC 50 Hz Electric Railways on Power system, 2001.,</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 1017-1018.</i></p>
38	<p>Polák, Imrich, 1901-1973 publicista , verejný činiteľ * 21.02.1901 - Čadca + 09.11.1973 - Žilina 115. výročie narodenia</p> <p>Navštevoval ľudovú a meštiansku školu v Čadci, neskôr študoval na Gymnáziu v Žiline. Od roku 1949 pracoval ako úradník v Žiline. Bol účastníkom ilegálneho protifašistického boja a SNP. Po roku 1948 bol funkcionárom Strany slovenskej obrody. Prispieval do spoločensko-humoristického časopisu Kysucká trúba. V rokoch 1934-37 redigoval a vydával časopis Slovino, prispieval aj do ďalších, najmä miestnych časopisov a novín.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 503.</i></p>
39	<p>Stašo, Jozef, 1903-1951 kňaz, trpiteľ za vieru * 20.05.1903 - Terchová + 21.02.1951 - Terchová 65. výročie úmrtia</p> <p>Ako väzenský kaplán Krajského súdu v Bratislave, kde pôsobil od roku 1945, vykonal Jozef Stašo pohrebné obrady po poprave prezidenta Slovenskej republiky Jozefa Tisa. Roku 1921 sa prihlásil k saleziánom do Talianska a napokon sa dostal až priamo do Ríma. Tam absolvoval nižšie gymnázium, vstúpil do Saleziánskej spoločnosti. Potrebnú pedagogickú prax, ako i ďalšie stredoškolské vzdelanie získal v rakúskom Unter Waltersdorfe. Na štúdium teológie bol roku 1927 vyslaný do Turína o tri roky neskôr, presne 6. júla 1930, ho vysvätili za kňaza. Počas existencie pápežskej nunciatúry v Slovenskej republike zastával</p>

funkciu tajomníka pri pápežskom diplomatickom zástupcovi G. Burziovi (1940-1945). Po vládnom zásahu proti rehoľníkom v apríli 1950 bol deportovaný do Podolína. Odtiaľ sa vrátil do rodiska, kde ho našli mŕtveho na farských schodoch... Jozef Stašo bol prvým kňazom, ktorý sa narodil v Terchovej.

Literatúra :

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 1277.
CABADA J, Peter. Terchová. Terchová: Obec Terchová, 2003. S. 121.

40 Belohorcová, Zuzana, 1976-

moderátorka

* 24.02.1976 - Žilina

40. výročie narodenia

Študovala bratislavské Konzervatórium v odbore operný spev a klavír. Opere sa však nevenovala, v dvadsiatich rokoch ju opustila a dva roky pôsobila v STV ako programová hlásateľka, moderátorka Počasia a moderátorka súťažnej hry KENO 10. Neskôr sa zamestnala v televízii Markíza, kde v začiatkoch uvádzala správy o počasi, potom tri roky uvádzala erotickú reláciu Láskanie. V lete 2003 sa stala moderátorkou erotickej relácie Peříčko televízie Nova. V rovnakom čase začala študovať Fakultu masmediálnej komunikácie a reklamy na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. V roku 2005 uvádzala v televízii Markíza reality show Big Brother.

Vo filme Mira Šindelku Zostane to medzi nami stvárnila postavu dievčaťa na telefóne a v divadle Aréna účinkovala v predstavení Totálne mimo. Zuzana a jej priateľ Vlastimil Hájek majú spolu dve deti. Žije v Amerike

Literatúra :

STEHLÍKOVÁ, Michaela. Zuzana Belohorcová : Je to skutočne fajn pocit, keď sme rodina "naporiadok". Žilinský večerník : týždenník severného Slovenska, 31.07.2012, 22, 31, 14-15.

41 Hložník, Ferdinand, 1921-2006

maliar a grafik

* 18.11.1921 - Svederník

+ 27.02.2006 - Bratislava

10. výročie úmrtia

V rokoch 1942-1946 študoval na oddelení kreslenia a maľovania SVŠT v Bratislave u profesorov G. Mallého, M. Schurmannu a J. Mudrocha. Do výtvarného života vstupoval uprostred rokov 2. svetovej vojny, čo sa odrazilo v tematickej, ale aj vo výrazovej orientácii jeho maliarskych diel. Tvorbu zo 40-tych a 50-tych rokov charakterizuje maliarsky cyklus obrazov s tematikou SNP /presun partizánov, Pri Strečne, Odchod Nemcov, oleje z rokov 1958-1959/. Neskôr opisnosť obrazu vystriedalo metaforické vyjadrenie. V 60-tych rokoch bola v popredí jeho záujmu maľba symbolického charakteru, od začiatku 70-tych rokov sa opäť zameril na figurálny žáner, motivovaný predovšetkým udalosťami vojnových rokov. Tvorba F. Hložníka bola zastúpená takmer na všetkých významných prehliadkach slovenského výtvarného umenia doma i v zahraničí. Ako ilustrátor dotvoril 36 titulov kníh. Výtvarne spracoval aj klasické rozprávkové knižky O kohútikovi a sliepocke, O siedmich kráľovičoch, Skalný hrad na Kriváni a iné.

Literatúra :

Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 41-42.
Slovník súčasného slovenského umenia. 1. vyd. Bratislava: SFVU, 1967. [S. 114-115].

MAREC

42 **Urbaníková, Eva, 1976-**

spisovateľka
* 03.03.1976 - Žilina
40. výročie narodenia

Vysokú školu vyštudovala v Bratislave. Venuje sa žurnalistike, začala ako moderátorka v Rock FM rádiu, potom spolu s Julom Viršíkom tri roky vysielala rannú šou v rádiu Koliba, neskôr OKEY. Je jednou z najpredávanejších slovenských autoriek. Okrem písania sa venuje aj svojmu vydavateľstvu Evitapress, ktoré založila v roku 2007.

Literatúra :

URÍKOVÁ, Ivana, Nataša Lajdová. Tvorba spisovateliek Horného Považia. Žilina: Krajská knižnica v Žiline, 2014. S. 51-52.

VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 223.

43 **Sedlák, Otto, 1941-**

inžinier, architekt
* 04.03.1941 - Vsetín (Česko)
75. výročie narodenia

Vyštvodoval Strednú priemyselnú školu stavebnú v Zlíne, Fakultu architektúry SVŠT v Bratislave. Pôsobil ako projektant Stavoprojekt Žilina, od roku 1985 vedúci ateliéru, od 1991 Racional Žilina, majiteľ spoločnosti zameranej na projektovanie a grafický dizajn, autorizovaný architekt. NAJVÝZNAMNEJŠIE PROJEKTY : Investičná a rozvojová banka a.s. Žilina, 1994. NAJVÝZNAMNEJŠIE REALIZÁCIE : Tokajská vináreň Žilina, 1969 Velkopredajňa Tempo Žilina, 1985.

Literatúra :

Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. [36] s.

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 1183.

44 **Šlopek, Viliam, 1941-**

architekt
* 06.03.1941
75. výročie narodenia

Po skončení vysokoškolského štúdia začal profesionálne cestu ako samostatný projektant – architekt v Bratislave, potom bol vedúcim projektantom a vedúcim oddelenia architektúry ZVL VURAL Žilina, vedúcim oddelenia územného plánu a architektúry ONV v Žiline, inšpektorom pre pamiatkovú starostlivosť, múzeá a galérie a ochrany prírody na ONV, externým učiteľom a členom skúšobnej komisie pri obhajobách diplomových prác na Žilinskej univerzite. Bol dlhoročným predsedom členskej organizácie Zväzu slovenských architektov v Žiline, ktorá združovala architektov Žiliny, Martina, Považskej Bystrice a Čadce.

Ing. Viliam Šlopek má veľkú zásluhu na vytvorení komplexnej ochrany historického jadra nášho mesta na právnom základe. Vďaka jeho úsiliu a v spolupráci s Útvorom hlavného architekta mesta Žiliny, ako aj so Slovenským ústavom pamiatkovej starostlivosti v Bratislave, bola vládou v roku 1987 vyhlásená Mestská pamiatková

	<p>rezervácia Žilina. Vďaka tomu sa mohlo začať s obnovou zdevastovaného Mariánskeho námestia.</p> <p>Literatúra : <i>Zbor Žilincov 1990 - 2000, 10 rokov činnosti. Žilina: EDIS, 2001. S. 11.</i> <i>Ing. arch. Viliam Šlopek. Ing. arch. Viliam Šlopek [online] 2015. [cit. 2015-06-11].</i> <i>Dostupné z: http://zilina-gallery.sk/picture.php?/14820/category/1435</i></p>
45	<p>Dado, Milan, 1951- Prof. Ing. vysokoškolský pedagóg, vedec * 07.03.1951 - Krupina 65. výročie narodenia</p> <p>Skončil Vysokú školu dopravy a spojov v Žiline a ostal na nej pracovať. V roku 1990 sa stal prorektorom, potom rektorom a v súčasnosti opäť prorektorom Žilinskej univerzity. Absolvoval niekoľko nielen pracovných, ale aj študijných pobytov v zahraničí a bol aj prezidentom Slovenskej rektorskej konferencie. Hovorí po rusky, nemecky a anglicky. V roku 2006 sa stal nositeľom Radu Ludovíta Štúra II. triedy za mimoriadne významné zásluhy v oblasti rozvoja vedy a techniky a za šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí. Má členstvo vo viacerých výboroch v Bruseli. V roku 2007 pripravoval konferenciu o možnostiach spolupráce v rozvoji všetkých regiónov v Žilinskom kraji. V roku 2014 sa stal čestným občanom mesta Žilina.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 223.</i></p>
46	<p>Szalavszky, Július, 1846-1936 * 13.04.1846 - Hlohovec + 07.03.1936 80. výročie úmrtia</p> <p>Asi v rokoch 1913 - 1919 bola podľa neho pomenovaná ulica v Žiline - Ulica Júliusa Sálavského (Szalavszky Gyula utca), teraz Ul. Jána Milca v Žiline. Študoval na gymnáziu v Trnave, absolvoval Právnickú akadémiu v Bratislave a právnickú fakultu univerzity v Budapešti. Bol činný vo vedúcich funkciách župnej správy. V roku 1892 bol vyznamenaný malým krížom Radu sv. Štefana.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 5. R-Š : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1992. S. 403-404.</i> <i>ŠTANSKÝ, Peter, Potulky starou Žilinou. 2. Žilina: Artis Omnis, 2012. S 12.</i></p>
47	<p>Ňiňaj, Peter, 1961- dirigent, skladateľ, klavirista * 09.03.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1969-76 študoval na ZUŠ v Žiline hru na harmonike, 1976-81 Konzervatórium v Žiline hru na akordeón, 1982-87 VŠMU v Bratislave odbor orchestrálne dirigovanie u profesorov L. Slováka a doc. B. Režuchu. Pracoval ako pedagóg na Konzervatóriu v Žiline. Počas štúdia na VŠMU koncertoval ako dirigent so všetkými významnými slovenskými orchestrami a od roku 1983 pôsobil v hudobno-tanečnom telese Lúčnica ako</p>

	<p>asistent dirigenta, neskôr ako šéfdirigent orchestra. Od roku 1986 spolupracuje s Novou scénou (opery, muzikály). Popri tom pracoval ako vedúci operného štúdia na VŠMU. V roku 1992 prijal angažmán v Frankfurte nad Mohanom. Od roku 1995 SLUK ako dirigent orchestra a umelecký šéf. Okrem dirigovania sa venoval aj skladateľskej a aranžérskej práci. V roku 1991 založil s R. Puškárom Pressburger duo. Od roku 2002 účinkuje v inscenácii Sekretárky na MS SND. Je autorom hudby k rôznym reláciám.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 982.</i></p>
48	<p>Horecký, Jozef, 1936- básnik * 10.03.1936 - Varín 80. výročie narodenia</p> <p>Detstvo prežil vo Varíne. Po absolvovaní strojníckej fakulty VŠT v Košiciach sa usadil v Martine, kde pracoval v Závodoch ťažkého strojárstva. Písal príležitostné básne pre svojich najbližších a priateľov, niektoré pravidelne uverejňoval v detskom časopise Flak. Okrem básnickej tvorby sa autor venuje aj ilustráciám.</p> <p>Literatúra : <i>HORECKÝ, Jozef. Vrátiť sa domov. Žilina: Blaha, 2006. 124 s.</i></p>
49	<p>Žabkay, Vladimír, 1921-1990 prekladateľ, publicista * 11.03.1921 - Žilina + 27.05.1990 - Bratislava 95. výročie narodenia</p> <p>Študoval na reálnom gymnáziu v Žiline, neskôr zložil doplnňovacie maturitné skúšky z latinčiny a filozofie v Martine, študoval aj na Právnickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave. Pracoval na Ministerstve zahraničných vecí Slovenskej republiky v Bratislave, začas ako pridelenec na jeho generálnom konzuláte vo Viedni, prvý tajomník vyslanectva ČSR v Sofii, neskôr pracovník národohospodárskej sekcie Ministerstva zahraničných vecí Čs. republiky v Prahe. Pomáhal zakladať bratislavskú pobočku Novinárskeho študijného ústavu, v ktorom spolupracoval pri vydaní reedície Štúrových Slov. národných novín, spoluzakladateľ a zodpovedný redaktor teoretického časopisu Novinársky zborník. Ako publicista sa orientoval hlavne na zahraničnú politiku a aktuálnu spoločenskú problematiku.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 522.</i></p>
50	<p>Makovický, Dušan, 1866-1921 lekár, slovenský tolstojovec, autor literatúry faktu, prekladateľ * 10.12.1866 - Ružomberok + 12.03.1921 - Ružomberok 95. výročie úmrtia</p> <p>Základné vzdelanie získal v Ružomberku. Študoval na gymnáziách v Ružomberku, Velkom Koroši Šoproni, medicínu na univerzitách v Prahe, Innsbrucku a Berlíne. Počas</p>

pražských štúdií člen a funkcionár slovenského študentského spolku Detvan. Pracoval ako lekár na klinike v Innsbrucku, Budapešti, praktický lekár v Žiline. Účastník porady T.G.Masaryka na Bystričke, ktorá sa stala východiskom k vypracovaniu hlasistického hnutia. K hlasistom sa pripojil pre ich orientáciu na drobnú prácu medzi ľuďmi. Od r.1890 mal stály a intenzívny kontakt s L.N.Tolstým. Svoj prvý pobyt v Jasnej Polane opísal v "Slovenských pohľadoch"(1894). Tolstého dielo a učenie sprístupňoval vydávaním edícií "Poučné čítanie" (18 brožúr) a "Poučná bibliotéka", v ktorej vyšli Tolstého diela "Kreutzerova sonáta a Vzkriesenie". Po ďalších návštevách u L.N.Tolstého (1897,1901) prijal pozvanie (1904) a stal sa jeho domácim lekárom a tajomníkom. Z tohto pobytu pochádzajú "Jasnopolianske zápisky", v ktoré denníkovou formou zapisoval všetko podstatné o Tolstého živote a diele. V Jasnej Polane ostal i po Tolstého smrti. Po ťažkej chorobe (škvrnitý týfus) sa vrátil do Ružomberka (1920). Po vážnej osobnej kríze ukončil svoj život samovraždou. Celé meno Makovický Dušan Pavel.

Literatúra :

UHORSKAI, Pavol. Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 2. M - Z. Liptovský Mikuláš: TRANOSCIUS, 1997. S. 14-15.

Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 209.

VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 151.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 297-298.

51 Kresánek, Jozef, 1913-1986

muzikológ, skladateľ, vysokoškolský profesor

* 20.12.1913 - Čičmany

+ 14.03.1986 - Bratislava

30. výročie úmrtia

Zakladateľská osobnosť slovenskej muzikológie, od kompozičnej tvorby sa preorientoval najmä na vedeckú, pedagogickú a organizátorskú prácu. Centrom jeho bádania sa stal univerzalistický projekt hudobného myslenia na základe podnetov z histórie, estetiky, psychológie a etnomuzikológie so snahou o objasnenie hudby ako špecifického autonómneho teoreticko-estetického javu, pričom vychádzal zo syntézy českého estetického myslenia a klasickej nemeckej muzikológie. Popri tejto muzikologickej problematike sa zamerával aj na dejiny hudobnej kultúry na Slovensku, slovenskú ľudovú pieseň, novodobý vývoj slovenskej hudby a jej osobnosti.

Literatúra :

Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S.185.

Slovenský biografický slovník 3. K-L : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1989. S. 256.

52 Grossmann, Jozef, 1921-2007

detský lekár, zakladateľ a dlhoročný primár novorodeneckého oddelenia Nemocnice s poliklinikou v Žiline

* 15.03.1921 - Žilina

+ 30.09.2007 - Žilina

95. výročie narodenia

	<p>Vyštudoval Reálku v Žiline, Gymnázium v Martine a v roku 1947 Lekársku fakultu vo Viedni, rigoróznú skúšku zložil v Bratislave. V rokoch 1947-1990 pracoval v Nemocnici v Žiline ako sekundárny lekár, ordinár. Od roku 1976 ako primár novorodeneckého oddelenia. V rokoch 1950-54 bol menovaný za krajského pediatra. Od roku 1957 bol prvým ordinárom novorodeneckého úseku na Slovensku. Bol členom poradného zboru hlavného odborníka starostlivosti o dieťa v SR pre novorodencov. Bol nestorom slovenskej neonatológie. V roku 1984 medzi prvými v ČSSR zaviedol ošetrovanie novorodencov systémom Rooming -in, presadzoval perinatologický prístup k pôrodu a novorodencovi. Je spoluautorom učebníc pre stredné zdravotné školy, publikoval v odborných časopisoch. Je čestným občanom mesta Žilina. V roku 1981 dostal zlatú medailu Propter merita SLS, v roku 1986 bol menovaný čestným členom Sodalis honoris causa SLS, v roku 1993 získal pamätnú medailu J.B.Guotha, je držiteľom Genius loci Solnensis od Zboru Žilincov.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 390.</i></p>
53	<p>Heller, Bernard, 1871-1943 učiteľ, publicista * 16.03.1871 - Bytča + 26.02.1943 - Budapešť (Maďarsko) 145. výročie narodenia</p> <p>Po vyštudovaní na rabínskom inštitúte a univerzite v Budapešti sa stal učiteľom a v roku 1922 riaditeľom Krajského rabínskeho ústavu. Zaoberal sa islamom, hebreistikou, a biblistikou. Skúmal vzájomné vzťahy medzi židovským, arabským a kresťanským folklórom (rozprávky, povesti, príslovia, legendy) a ich odraz v dielach niektorých nemeckých a maďarských spisovateľov.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knížné centrum, 2002. S. 71.</i> <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 314-315.</i></p>
54	<p>Švec, František, 1906-1976 lekár, profesor * 28.08.1906 - Bytča + 16.03.1976 - Praha 40. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na lekárskej fakulte v Bratislave, kde bol v rokoch 1947 - 1948 dekanom. Pôsobil ako lekár, vynikajúci experimentátor a vedecký pracovník, výnimočný autor, často citovaných publikácií v medzinárodných renomovaných časopisoch. Je autorom významných monografií, ktoré ovplyvnili myslenie mnohých lekárov. Ako prodekan a dekan fakulty farmácie, bol zakladateľ tohto študijného odboru na Slovensku.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knížné centrum, 2002. S. 73.</i></p>
55	<p>Prekopová, Milena, 1966- riaditeľka Nadácie 21. storočia, Žilina * 18.03.1966 - Nitra</p>

	<p>50. výročie narodenia</p> <p>Narodila sa 18.3.1966 v Nitre. Od narodenia žije v Žiline. Skončila národohospodárske plánovanie na Vysokej škole banskej v Ostrave. V súčasnosti pracuje ako ekonómka a riaditeľka Nadácie 21. storočia. Od roku 2004 organizuje verejné diskusné večery s odborníkmi na rôzne témy pod názvom 100 farieb života Žiliny, čím zvyšuje kvalitu občianskeho, spoločenského a kultúrneho života Žiliny. Diskusie majú vzdelávací charakter a sú dlhodobým pozitívnym prínosom pre žilinský komunitný život. Je členkou Slovenskej grafologickej spoločnosti, angažuje sa pri budovaní Rajeckej cyklomagistrály a spoluorganizuje Žilinský literárny festival.</p> <p>Literatúra : <i>JANIGOVÁ, Monika. Deti sú zmyslom môjho života. MY Žilinčania 2 : Žilina 2007. S. 12-17.</i></p>
56	<p>Rosinec, Vincent, 1928-2011</p> <p>* 06.05.1928 - Višňové + 19.03.2011 - Bratislava</p> <p>5. výročie úmrtia</p> <p>Slovenský fotograf, kameraman, režisér dokumentárnych filmov. Získal niekoľko významných filmových ocenení a ako kameraman pracoval na viacerých významných dielach slovenskej kinematografie. Patrí medzi najvýznamnejších kameramanov slovenskej kinematografie. V 60. rokoch sa podieľal na niekoľkých vynikajúcich dielach českej i slovenskej novej vlny a počas normalizácie pracoval ako kameraman na viacerých komerčne úspešných tituloch.</p> <p>Literatúra : <i>MRLIAN, Rudolf. Encyklopédia dramatických umení Slovenska 2 M - Ž. Bratislava: Veda, 1990. S. 260-261.</i></p>
57	<p>Čapka, Štefan, 1921-2006</p> <p>maliar a grafik</p> <p>* 20.08.1921 - Šaľa + 22.03.2006 - Žilina</p> <p>10. výročie úmrtia</p> <p>Študoval súkromne. Výtvarnej tvorbe sa venuje od roku 1961. Do prvej polovice 70. rokov kládol ťažisko svojej tvorby do grafiky. Jeho malba bola monotematicky zameraná na hviezdny svet. Stal sa pre neho inšpirátorom farebných kompozícií s plastickou štruktúrou povrchu. Farebné linorezy a malby s krajinárskou tematikou, ktoré vytvoril, budoval na princípoch tvorby predchádzajúcich rokov.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 21.</i></p>
58	<p>Horečný, Jaroslav, 1956-</p> <p>fotograf</p> <p>* 22.03.1956 - Lietavská Lúčka</p> <p>60. výročie narodenia</p> <p>Vyštudoval Ludovú školu umenia v Žiline, Gymnázium, Vysokú školu dopravy a spojov,</p>

postgraduálne štúdium, VŠDS Žilina, Organizácia a riadenie v cestnej doprave. Pracoval ako manažér marketingovej komunikácie-SOSPPRA, Bratislava, Marketing a reklama-Business Success Bratislava. V rokoch 1980-90 pracoval v ČSAD Žilina, majster, vedúci osobnej dopravy, spoluautor zmeny koncepcie mestskej hromadnej autobusovej dopravy v meste Žilina, spoluautor projektu trolejbusovej dopravy v Žiline. Pracoval aj ako odborný asistent na Katedre cestnej a hromadnej dopravy, vyučoval problematiku prevádzky, ekonomiky a riadenia osobnej autobusovej hromadnej dopravy. V roku 1992 založil združenie Výtvarná agentúra A1, profesionálne sa venuje fotografii, vydavateľskej činnosti a grafickému dizajnu. Jaroslav Horečný je fotograf rôzneho žánru, zameranie hlavne na fotografiu krajiny a mestskej krajiny, v skorších prácach často používa fotogram ako tvorivý postup; prezentácia fotografií na rôznych výstavných podujatiach doma a v zahraničí; publikoval vo viacerých časopisoch: Výtvarníctvo, Fotografia, Film, Image (Australia), Kamera Lehti (Fínsko), Československá fotografia, Fototip; z oblasti autobusovej dopravy spoluautor Zborníka prednášok Využitie personálnych počítačov v ČSAD a MHD v oblasti riadenia osobnej dopravy. Získal ocenenie "Strieborná ihlica" na súťaži Juniorfoto Teplice v ČR, Medzinárodne centrum reklamy a obchodu v kategórii reklamných materiálov na výstave Eurobuilding 93 vo Varšave ocenilo práce Výtvarnej agentúry pre firmu Váhostav, a. s., Žilina "Bronzovou hviezdou Interpromu".

Literatúra :

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 465-466.

59 Jantáková, Katarína, 1966-

šéfredaktorka časopisu pre deti

* 23.03.1966 - Žilina

50. výročie narodenia

V rokoch 1984-89 študovala na PF UK Bratislava odbor hydrogeológia a inžinierska geológia, 1985-87 na FiF UK Bratislava medziodborové štúdium žurnalistiky. V roku 1997 sa zúčastnila študijného seminára pre nemecky hovoriacich žurnalistov zo strednej a východnej Európy v Mníchove na Katholische Medienakademie. Pracovala na Prírodovedeckej fakulte UK Bratislava ako odborný asistent na Katedre hydrológie. Od roku 1991 pracuje v eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí ako šéfredaktorka časopisu Rebrík.

Literatúra :

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 557.

60 Akai, Krištof, 1706-1766

filozof, náboženský spisovateľ

* 25.03.1706 - Súľov - Hradná

+ 28.03.1766 - Kláštor pod Znievom

310. výročie narodenia

V roku 1723 vstúpil do jezuitského rádu, pôsobil ako profesor filozofie na trnavskej a košickej univerzite, bol predstaveným kláštora v Kláštore pod Znievom. Jeho hlavné dielo, rozsiahla filozofická dizertácia Kozmografia, t. j. filozofický opis sveta, vyšlo v niekoľkých vydaniach.

	<p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 1. A-D : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1986. S. 37-38.</i></p>
61	<p>Šulík, Anton, 1931- 1999 herec, režisér * 27.03.1931 - Ružomberok + 11.01.1999 - Bratislava 85. výročie narodenia</p> <p>Od roku 1957 pôsobil ako herec v Mestskom divadle v Žiline. Aktívne spolupracoval ako režisér a inštruktor s ochotníckymi súbormi v Žiline, Kysuckom Novom Meste, Stráňavách a v Považskom Chlenci. Spoločensky významná bola jeho činnosť moderátora vo vysielaní Severné Slovensko v roku 1968 v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>MRLIAN, Rudolf. Encyklopédia dramatických umení Slovenska 2 M - Ž. Bratislava: Veda, 1990. S. 445-446.</i></p>
62	<p>Akai, Krištof, 1706-1766 filozof, náboženský spisovateľ * 25.03.1706 - Súľov - Hradná + 28.03.1766 - Kláštor pod Znievom 250. výročie úmrtia</p> <p>V roku 1723 vstúpil do jezuitského rádu, pôsobil ako profesor filozofie na trnavskej a košickej univerzite, bol predstaveným kláštora v Kláštore pod Znievom. Jeho hlavné dielo, rozsiahla filozofická dizertácia Kozmografia, t. j. filozofický opis sveta, vyšlo v niekoľkých vydaniach.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 1. A-D : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1986. S. 37-38.</i></p>
63	<p>Uhlárik, Ján, 1819-1881 národný pracovník, katolícky kňaz * 30.10.1819 - Dolný Hričov + 28.03.1881 - Kalocsa (Maďarsko) 135. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na Gymnázium v Trenčíne a v seminári v Trnave. V roku 1843 bol vysvätený za kňaza. Pôsobil ako kaplán v Modre a v Budmericiach. Od roku 1849 bol farárom a neskôr aj inšpektorom v Štefanove. V roku 1857 vstúpil do jezuitskej rehole. V roku 1860 bol ministrom a prokurátorom jezuitov v Trnave. Popri pastorácii pracoval s mládežou, získal si povesť dobrého pedagóga, orientoval sa na prácu s negramotnými a na prevýchovu Rómov. Organizoval aj ochotnícke divadelné predstavenia. Je autorom veršovanej vianočnej hry Betlehemska radost.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 167.</i></p>

64	<p>Bičkoš, Peter, 1911-2001 prozaik * 01.06.1911 - Krásna nad Hornádom + 31.03.2001 - Žilina 15. výročie úmrtia</p> <p>V roku 1930 maturoval v Košiciach. Po štúdiách pracoval v rôznych inštitúciách a na rôznych miestach. Od roku 1976 žil na dôchodku v Žiline. Už počas štúdia viedol v roku 1929-30 košickú redakciu časopisu Svojeť, bol redaktorom týždenníka Košické noviny, kde uverejňoval poviedky, kurzívky a rôzne publicistické príspevky. Po dlhej odmlke od roku 1980 publikoval novely a poviedky v zborníkoch stredoslovenských autorov. Knižne vydal román Pred svitaním (1983) z vojnových a povstaleckých čias, po ktorom nasledovala kniha noviel z prostredia bankovníctva s detektívnymi zápletkami Dolárová story (1987).</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 39.</i></p>
----	---

APRÍL

65	<p>Ladiver, Eliáš, 1663-1686 pedagóg, filozof, básnik, dramatik * 1663 - Žilina + 02.04.1686 - Prešov 330. výročie úmrtia</p> <p>Základné vzdelanie získal v Žiline. Študoval na gymnáziu v Levoči, Bratislave, Blatnom Potoku, na univerzite vo Wittenbergu, Erfurte. Rektor latinskej školy v Žiline (od r. 1655), rektor školy v Bardejove (1661). pôsobil ako farár v Liptovskej Teplej, na prešovskom kolégiu. Začiatkom 70. rokov, keď zosilnel protireformačný tlak, musel Prešov opustiť. Farár v Tisovci, v exile (1674). Žil v Toruni, Gdansku, Lešne, Jene, rektor gymnázia v sedmohradskom Sibiu (od r. 1681). Vypracoval nový školský poriadok, podporoval sociálne slabších študentov, písal učebnice a lat. školské hry. Hlavným ideovým posolstvom i celoživotným krédom bola vernosť viere a evanjelickej cirkvi.</p> <p>Literatúra : <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 142 - 143.</i> <i>UHORSKAI, Pavol. Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 1. A - L. Liptovský Mikuláš: TRANOSCIUS, 1997. S. 158.</i> <i>Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava: Kalligram, 2005. S. 335 - 336.</i></p>
66	<p>Hromec, Miroslav, 1946- generálny riaditeľ * 03.04.1946 - Žilina 70. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1960-63 študoval na SVŠ v Žiline, 1963-68 na VŠDS Žilina dopravné stavby. V roku 2001 získal certifikát ISO 9001, systém manažmentu kvality STNEN. V rokoch 1968-69 pracoval na investičnom oddelení v Doprastave Žilina, 1969-91 na investičnom oddelení SEZ Žilina. Od roku 1991 pracuje ako generálny riaditeľ Mestského investorského útvaru,</p>

ktorý pripravuje a zabezpečuje stavby a investície v rámci Slovenska. Podieľal sa na dostavbe teplární v Martine, Žiline a vo Zvolene, na vybudovaní trolejbusovej dopravy v Žiline a Hlinkového námestia v Žiline. V regionálnych a odborných novinách publikoval výsledky svojej práce a rozoberal tematiku mestských pamiatkových budov.

Literatúra :

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 485.

67 Kuzmík, Jozef, 1921-2001

literárny a kultúrny historik, bibliograf

* 05.04.1921 - Dlhé Pole

+ 11.06.2001 - Bratislava

95. výročie narodenia

Po gymnaziálnych štúdiách študoval na Právnickej fakulte Slovenskej univerzity, absolvoval nadstavbové štúdium knihovedy na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Od roku 1950 bol bibliografickým pracovníkom SNK, od roku 1959 pracoval ako odborný pracovník miestneho pracoviska Matice slovenskej v Bratislave. Vydal rozsiahle bibliografie kníh v západných aj východných európskych jazykoch týkajúcich sa slovenskej problematiky, ako aj vlastivednú Bibliografiu publikácií k miestnym a všeobecným dejinám Slovenska (1962), práce a štúdie k dejinám knižníc na Slovensku a pod.. Z literárnohistorického hľadiska sú cenné jeho lexikografické diela: 2-zv. Slovník starovekých a stredovekých autorov, prameňov a knižných skriptorov so slovenskými vzťahmi (1983) s neskoršími doplnkami.

Literatúra :

MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 274.

VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 141.

68 Dilong, Rudolf, 1905-1986

básnik, prozaik, dramatik, kňaz

* 01.08.1905 - Trstená

+ 07.04.1986 - Pittsburgh, PA (USA)

30. výročie úmrtia

Študoval na gymnáziu v Trstenej, vstúpil do františkánskej rehole a po noviciáte prešiel viacero kláštorov, študoval na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Počas druhej svetovej vojny pôsobil ako vojenský kňaz na východnom fronte, r. 1945 emigroval cez Rakúsko do Talianska a napokon 1947 do Argentíny, kde bol duchovným slov. emigrantov vo františkánskom kláštore v Buenos Aires, od roku 1965 žil v kláštore Sv. Rodiny v Pittsburghu v USA. Mimoriadne plodný spisovateľ, autor početných zbierok poézie vydaných na Slovensku i v emigrácii, reprezentant slovenskej katolíckej moderny. Plodný publicista v slov. i krajaňských časopisoch, inicioval založenie viacerých literárnych periodík. V emigrácii aktívne pracoval za obnovenie Slovenskej republiky, funkcionár Slov. oslobodzovacieho výboru.

Literatúra :

MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 81-82.

	<p>VÁLEK, Igor. <i>Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja</i>. Žilina: Knížné centrum, 2009. S. 59.</p>
69	<p>Bartaky, Juraj, 1861-1913 národný kultúrny a národohospodársky pracovník * 10.04.1861 - Žilina + 25.07.1913 - Žilina 155. výročie narodenia</p> <p>Používal pseudonym Ďurko spod Dubňa. Nižšie gymnázium absolvoval v Žiline. Pokračoval v štúdiu v Banskej Bystrici, kde ukončil aj teologické štúdiá. Po vysviacke v roku 1883 pôsobil ako kaplán na rôznych miestach na Slovensku. Vážne ochorel a odišiel na odpočinok do Žiliny, kde zomrel a je aj pochovaný. Bol uvedomelým, národne tolerantným kňazom a vlastencom. Verejne bránil slovenské vyučovanie v maďarskej štátnej ľudovej škole a slovenský spev žiakov v kostole. Bol členom Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Stal sa známy ako spoluzakladateľ časopisu Správa hospodárskeho spolku údolia rieky Nitra (spolu s Eduardom Škorpilom).</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska</i>. Bratislava: Lúč, 2000. S. 63. <i>Slovenský biografický slovník 1. A-D : od roku 833 do roku 1990</i>. Martin: Matica slovenská, 1986. S. 152.</p>
70	<p>Cabadaj, Peter, 1966- básnik, esejista, prozaik, autor literatúry faktu * 10.04.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>Absolvoval gymnázium v Žiline, študoval históriu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, filmovú vedu na Karlovej univerzite v Prahe. Pôsobil v rôznych kultúrnych inštitúciách, ako napr. odborný pracovník Biografického ústavu Matice slov. v Martine, ako prednosta Obecného úradu v Terchovej, ako riaditeľ Vydavateľstva Matice slovenskej v Martine, pracoval v slobodnom povolání, odborný pracovník Slov. literárneho ústavu Matice slov., v Biografickom ústave Matice slov., v júli 2000 bol poverený vedením novozriadenej SNK, od 2001 vedúci jej Odboru kultúrnych a edičných aktivít v Martine. V súčasnosti pracuje v Matici slovenskej v Martine. Peter Cabadaj je básnik, prozaik, autor literatúry faktu, literárny historik a editor, organizátor kultúrneho života na Slovensku - predovšetkým v Martine a vo svojej rodnej obci, v Terchovej.</p> <p>Literatúra : VÁLEK, Igor. <i>Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja</i>. Žilina: Knížné centrum, 2009. S. 52-53. MAŤOVČÍK, Augustín. <i>Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia</i>. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 62.</p>
71	<p>Lombardini, Alexander, 1851-1897 vlastivedný pracovník, právnik * 12.04.1851 - Žilina + 26.04.1897 - Veľká Bytča 165. výročie narodenia</p> <p>Po skončení gymnázia študoval na právnickej akadémii v Bratislave a na Právnickej</p>

fakulte univerzity v Budapešti. Po jej absolvovaní pracoval na súde v Budapešti, v Žiline a v Pezinku. Od roku 1878 bol advokátom, právnym zástupcom mesta a archivár Žiliny. Venoval sa prevažne vlastivednej práci. Vydal Stručný dejepis slobodného mesta Žiliny (preklad latinského rukopisu Ludovíta Stárka), v sérii článkov spracoval dejiny 11 hradov, biografické portréty 205 národných kultúrnych dejateľov po názvom Slovenský Plutarch a bibliografiu Trenčianskej župy. Prispieval do časopisov a novín Slovenské pohľady, Slovenský letopis Tovaryšstvo, Dom a škola a iné.

Literatúra :

Slovenský biografický slovník 3. K-L : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1989. S. 421-422.

PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 177.

PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knížné centrum, 2002. S. 71.

MRVA, Marián. Žilina a Alexander Lombardini. Žilina: Artis Omnis, 2009. 137 s.

72 Szalavszky, Július, 1846-1936

* 13.04.1846 - Hlohovec

+ 07.03.1936

170. výročie narodenia

Asi v rokoch 1913 - 1919 bola podľa neho pomenovaná ulica v Žiline - Ulica Júliusa Sálavského (Szalavszky Gyula utca), teraz Ul. Jána Milca v Žiline. Študoval na gymnáziu v Trnave, absolvoval Právnickú akadémiu v Bratislave a právnickú fakultu univerzity v Budapešti. Bol činný vo vedúcich funkciách župnej správy. V roku 1892 bol vyznamenaný malým krížom Radu sv. Štefana.

Literatúra :

Slovenský biografický slovník 5. R-Š : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1992. S. 403-404.

ŠTANSKÝ, Peter, Potulky starou Žilinou. 2. Žilina: Artis Omnis, 2012. S 12.

73 Oleár, Vladimír, 1956-

konateľ, znalec v odbore epidemiológia, preventívna medicína a farmácia

* 14.04.1956 - Hranice na Morave

60. výročie narodenia

Študoval na Gymnázium v Žiline v prírodovednej vetve, na LFH KU v Prahe odbor preventívna medicína. V rokoch 1981-95 pracoval na OHS v Žiline na komunálnej hygiene ako lekár neskôr ako vedúci odboru epidemiológie. V roku 1991 externe vyučoval vakcionológiu a epidemiológiu na ILF v Bratislave, v Prahe, SZU FUZ v Trnave a LF v Martine. Pracoval ako medicínsky lekár v GLAXO Bratislava, ako riaditeľ obchodného zastúpenia SR v Pastern MERIEX vo Francúzsku. Od roku 1997 je znalcom v odbore medicína, farmácia, epidemiológia a hygiena. Od roku 2005 vo SANOFI PASTEUR. Podielal sa na príprave prvého informačného systému pre hlásenie prenosných ochorení a jeho aplikácií, systém funguje v rámci celého Slovenska. Publikoval viac ako 140 odborných článkov a prednášok.

Literatúra :

Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 998.

74	<p>Sikora, Rudolf, 1946- maliar, grafik * 14.04.1946 - Žilina 70. výročie narodenia</p> <p>Študoval na VŠVU v Bratislave u profesorov D. Millyho a P. Matejku. Od roku 1990 pôsobí ako pedagóg na VŠVU v Bratislave. Je jedným z predstaviteľov konceptualizmu a ďalších netradičných výtvarných aktivít. Od roku 1970 po vytvorení kolektívnej akcie PRVÝ OTVORENÝ ATELIÉR sa oslobodil od tradičných výtvarných aktivít. Vo svojej tvorbe sa zaoberá predovšetkým vzťahom človeka k prírode a vesmíru. Invenčne využíva zrozumiteľné výtvarné znaky k vyjadreniu syntetickej výpovede o ľudskej existencii. Je členom tvorivej skupiny SYZÝGIA. Žije a tvorí v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2005 Sh-Sr. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2005. S. 93-94.</i> <i>Slovník maliarů a sochářův okresu Žilina. Žilina: Okresná knihovna v Žiline, 1995. S. 94-95.</i></p>
75	<p>Babušíková, Tatiana, 1956- archivárka * 18.04.1956 - Žilina 60. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1970-74 študovala na Gymnáziu B.S. Timravy v Lučenci, 1975-82 FF UK v Bratislave odbor pomocné vedy historické, archívniectvo. Od roku 1984 pracuje v Múzeu SNP v Banskej Bystrici najskôr ako archivárka, neskôr od roku 1995 ako vedúca oddelenia. Vo svojej práci sa špecializuje najmä na obdobie rokov 1938-45. Tvorila koncepcie zbierok a archívu. Publikovala články v odborných časopisoch, je autorkou scenárov k výstavám v Múzeu SNP aj v zahraničí.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 43.</i></p>
76	<p>Hortová, Veronika, 1931-2004 knihovníčka a, riaditeľka Okresnej knižnice v Žiline * 19.04.1931 - Kolárovice + 20.08.2004 - Žilina 85. výročie narodenia</p> <p>Popri zamestnaní vyštudovala Priemyselnú školu textilnú v Ružomberku a stala sa riaditeľkou Priemyselnej školy textilnej v Krnove, kde hneď po oslobodení pracovalo mnoho kolárovických občanov. Na jeseň v roku 1962 sa stala inšpektorkou pre učňovské a odborné školy v Žiline. V rokoch 1974 - 1989 bola riaditeľkou Okresnej ľudovej knižnice v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>Kolárovice 1312-2002. Kotešová: Redosta, 2002. S 111.</i></p>
77	<p>Nemeš, Ladislav, 1931- stavebný inžinier, projektant vodných diel * 20.04.1931 - Gbeľany 85. výročie narodenia</p>

	<p>Študoval na Štátnom gymnáziu v Žiline, neskôr na SVŠT Bratislava odbor vodné hospodárstvo. V roku 1971 na UK v Bratislave postgraduálne štúdium. Pracoval na Riaditeľstve vodohospodárskeho rozvoja v Bratislave, v Povodí Váhu Piešťany ako vedúci odboru ochrany čistoty vôd, od roku 1980 výrobnoprevádzkový námestník riaditeľa podniku, v roku 1989 sa podieľal na revízii a modernizácii Oravskej priehrady. Aktívne lyžoval, 45 rokov aktívnej činnosti v rozvoji vodnolyžiarskeho športu, mal rozhodujúci podiel na začiatkoch budovania lyžiarskeho areálu na Bezovci, vybudovanie lodenice a bungalovov Klubu vodného lyžovania na Sĺňave. Publikoval odborné príspevky o vodnom hospodárstve a o vodnom lyžovaní.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 976.</i></p>
78	<p>Bánovský, Juraj, Sklenár, 1500-1561 náboženský básnik * 1500 - Žilina + 22.04.1561 - Žilina 455. výročie úmrtia</p> <p>Základné vzdelanie získal v Žiline. Pisár v službách Kostkocov (1520), pôsobil v Bánovciach nad Bebravou (1525). Prvý rektor Žilinskej evanjelickej školy (1550-53) a richtár v Žiline (1550, 1553). Patril medzi prvých skladateľov slovenských duchovných piesní, ktoré sa neskôr zachovali v Kleychovom spevníku a v Cithare sanctorum J. Tranovského. Písal vianočné piesne, krátke zborové piesne, motetá a offciá. Pieseň "Búh se nám nyní narodil" bola prvý raz uverejnená v katolíckom spevníku B. Szolosiho Cantus catholici, Písne katolícké (Levoča 1655). V akrostichu tejto piesne sa ukrýva Bánovského meno.</p> <p>Literatúra : <i>UHORSKAI, Pavol. Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 1. A - L. Liptovský Mikuláš: TRANOSCIUS, 1997. S. 23-24.</i></p>
79	<p>Behrík, Bohuslav, 1931- grafik * 26.04.1931 - Bytča 85. výročie narodenia</p> <p>Súkromne študoval grafický dizajn u A. Moresa a F. Jurištu. V rokoch 1952-1960 pracoval ako externý grafik v Dome osvety v Bytči. Začiatkom sedemdesiatych rokov sa stal členom Slovenského fondu výtvarných umení a Zväzu slovenských výtvarných umelcov. Žije a tvorí v Bytči. V najnovšej tvorbe rieši problematiku lomu svetla, reflexov a zrkadlenie v konštruktívno-kinetickom vyjadrení. Tvorí v oblasti grafického designu, typografie, plagátu a tvorbe ex-librisu.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 9.</i></p>
80	<p>Kyša, Jaroslav, 1981- vizuálny umelec, sochár * 27.04.1981 - Žilina 35. výročie narodenia</p>

	<p>Umelec je predstaviteľom mladej slovenskej generácie súčasných umelcov. Najviac ho stimuluje častá zmena prostredia, odlišné lokality a pobyty na rezidenciách. Je pre neho typická práca s rôznymi médiami, pričom hlavný dôraz kladie na myšlienku a následnú formálnu stránku prispôsobuje téme. Využíva fotografiu, video, inštalácie, tvorbu sochárskych objektov, akcie, intervencie, a i. Žije a pracuje v Londýne.</p> <p>Literatúra : http://www.stanica.sk/2012/11/jaroslav-kysa-a-lchymia-v%C2%A0tebe/</p>
81	<p>Porod, Ján, 1896-1968 spisovateľ , pedagóg, školský inšpektor * 27.04.1896 - České Budějovice (Česko) + 04.11.1968 - České Budějovice (Česko) 120. výročie narodenia</p> <p>Po skončení vojny pôsobil na Slovensku najskôr ako učiteľ v Bytči a Čadci, potom ako riaditeľ meštianskej školy vo Vrútkach a napokon ako školský inšpektor v Žiline. Výrazne úspechy zaznamenal v tvorbe pre detské a bábkové divadlo. Do roku 1939 bol čestným predsedom Zväzu slovenského učiteľstva.</p> <p>Literatúra : PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knížné centrum, 2002. S. 71.</p>
82	<p>Ivanov, Boris, 1911-1972 kňaz * 28.04.1911 - Moskva (Rusko) + 10.02.1972 - Terchová 105. výročie narodenia</p> <p>Absolvoval gymnaziálne aj následné teologické štúdiá v Nitre. Svoju pastoračnú činnosť vykonával v Zubaku a Nesluši. Priatelil sa s pátrom Jozefom Stašom aj so známym básnikom, prekladateľom, redaktorom, pracovníkom Matice slovenskej, terchovským rodákom Kolomanom K. Geraldinim. V roku 1951 bol vo vykonštruovanom procese odsúdený za údajné poburovanie proti ľudovodemokratickému zriadeniu. Trest si odpykával v Leopoldove neskôr v Ilave. Istý čas zdieľal spoločnú celu s významným partizánskym veliteľom Viliamom Žingorom. Na základe amnestie bola Borisovi Ivanovovi odpustená časť trestu. S podlomeným zdravím sa vrátil k pastoračnej činnosti a pôsobil vo Visolajoch pri Považskej Bystrici. Záverečné obdobie ťažkého života prežil u svojej sestry Antónie Vallovej v Terchovej. Zomrel vo veku nedožitých 61 rokov a je pochovaný v Terchovej.</p> <p>Literatúra : Boris Ivanov. Boris Ivanov [online] 2015. [cit. 2015-06-02]. Dostupné z: http://slavni.terchova-info.sk/osobnost/boris-ivanov/ < /TD></p>
	MÁJ
83	<p>Kubica, Peter, 1976- publicista, básnik, prozaik, prekladateľ * 08.05.1976 - Čadca 40. výročie narodenia</p>

	<p>Študoval na FF Prešovskej univerzity odbor moderná neslovanská filológia- germanistika. Publikuje v Dotykoch, Literárnom týždenníku, Kultúre. Od roku 1993 je členom Matice slovenskej a od roku 2003 Spolku slovenských spisovateľov. Bol ocenený vo viacerých celoslovenských súťažiach. Venuje sa poézii, próze, publicistike a tvorbe pre deti. Debutoval básnickou zbierkou Bluesznenie (2002), od roku 2004 v spoluautorstve s Vladimírom Pavlíkom vyšla zbierka básní Po noci deň. Slovenská spoločnosť prekladateľov umeleckej literatúry mu v roku 2003 udelila Cenu Perly Bžochovej za preklad románu Thomasa Bernharda Pivnica. Preklady z nemeckého jazyka publikuje v Revue svetovej literatúry a Romboide. Roku 2004 mu vyšiel preklad diela Čo je globalizácia? od nemeckého sociológa a politológa Ulricha Becka. S Pavlom Holeštiakom a Jánom Podmanickým tvorí literárnu generáciu DRIZGA.</p> <p>Literatúra : <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knížné centrum, 2009. S. 137.</i></p>
84	<p>Michalko, Jozef, 1961- športovec, manažér, riaditeľ * 08.05.1961 - Poprad 55. výročie narodenia</p> <p>Študoval na Gymnázium v Spišskej Novej Vsi a na VŠDS v Žiline. Je držiteľom trénerskej licencie "B" basketbal. Pracoval v OÚNZ Žilina na technickom oddelení, od roku 1990 profesionálny športovec, prvý na Slovensku. Od roku 2005 bol riaditeľom klubu MŠK Žilina, predsedom predstavenstva. Jeho trénerská kariéra bola bohatá. V drese Československa odohral v rokoch 1984-1991 172 zápasov, bol účastníkom dvoch ME. V roku 1989 dostal cenu Fair play za príkladný čin, v roku 1990 bol vyhlásený za najlepšieho basketbalistu Slovenska.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 911.</i></p>
85	<p>Polák, Jozef, 1946- lekár, emeritus * 09.05.1946 - Velké Rovné 70. výročie narodenia</p> <p>Študoval na SZŠ v Žiline, 1964-70 na LF UK v Martine všeobecné lekárstvo. Pracoval ako sekundárny lekár na urologickom oddelení NsP v Žiline, 1978-79 v Útvare zboru nápravnej výchovy v Ilave ako vedúci lekár zdravotného strediska, od roku 1979 až po rok 2005 pracoval v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne ako riaditeľ. Podieľal sa na budovaní moderného, demokratického a humánneho spôsobu liečby obvinených a odsúdených v rámci SR. Z pozície riaditeľa celoštátnej väzenskej nemocnice mal vplyv na ostatné zdravotné zariadenia vo väzniciach. Publikoval odborné prednášky z problematiky väzenskej medicíny a organizácie väznenstva z pohľadu ochrany zdravia odsúdených.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 1091.</i></p>
86	<p>Horecký, Ján, 1831-1904 kňaz, básnik</p>

	<p>* 12.05.1831 - Svederník + 17.03.1904 - Jasenica 185. výročie narodenia</p> <p>Študoval v Žiline a v Nitre. Ukončil štúdium teológie v Pešti. Pôsobil ako kaplán v Malej Udiči, Lietave, Turzovke a od roku 1868 v Jasenici. Bol zakladajúcim členom MS v Martine, patrónom znievského gymnázia a distribútorom tlače, spoluzakladateľom Slovenskej literárnej školy, uverejňoval básne s náboženskými, ale aj národnými a osvetovými motívami v Katolíckych novinách.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 379-380.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 512-513.</i></p>
87	<p>Zelný, Jozef, 1922-2006 výtvarník * 18.04.1922 - Žilina + 12.05.2006 - Žilina 10. výročie úmrtia</p> <p>Navštevoval súkromnú maliarsku školu G. Mallého v Bratislave. Bol výtvarníkom Parku kultúry a oddychu v Žiline. Vo voľnej tvorbe maľoval krajinu, prevažne vidiek ale aj mesto a priemyselné stavby. Výtvarné dielo autora stojí na farebnom akcente a tvarovom zjednodušení, ktoré smeruje až k symbolickému a znakovému vyjadreniu. Bol členom Združenia výtvarných umelcov stredného Slovenska.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 109.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2010 W - Ž 21.. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2010. S. 214.</i></p>
88	<p>Trizuljak, Alexander, 1921-1990 sochár, pedagóg * 15.05.1921 - Varín + 15.10.1990 - Bratislava 95. výročie narodenia</p> <p>Študoval na Oddelení kreslenia a maľovania na SVŠT v Bratislave u profesorov I. Schurmannu a J. Kostku, na AVU v Prahe v rokoch 1945 - 1949, na Oddelení monumentálneho sochárstva u profesora K. Pokorného. Od založenia VŠVU v Bratislave /1949/ až do roku 1972 tu pôsobil ako výtvarný pedagóg. Umelecký vývin A. Trizuljaka otvára súbor portrétnych štúdií a žánrových plastík a búst. Paralelne rozvíjal sochársku tvorbu, v ktorej postupne, čoraz intenzívnejšie osvedčoval svoj zmysel pre monumentálny umelecký výraz. Pre jeho tvorbu zo 60-tych rokov je charakteristická práca s kovom /hliník, oceľ/. Nové možnosti umeleckého výrazu nachádza cestou tvorivej redukcie. V posledných rokoch svojej tvorby vytvoril niekoľko sochárskych podobizní významných predstaviteľov slovenskej kultúry a umenia. V zahraničí vystavoval v Brazílii, Taliansku, ZSSR a v Nemecku.</p> <p>Literatúra :</p>

	<p><i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2007 Tik-U. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2007. S. 151-152.</i></p>
89	<p>Kianička, Jozef, 1887-1956 * 11.02.1887 - Žilina + 16.05.1956 - Žilina 60. výročie úmrtia</p> <p>Bol kaplánom v Bošáci, Horných Vestenicich, Oponiciach, Pruskom, Ochodnici, Divine, Moravskom Lieskovom. V roku 1941 bol ustanovený za farára - konzultora, o rok neskôr sa stal farárom v Nemšovej. V roku 1950 sa stal čestným kanonikom. Zomrel v Žiline 16. mája 1956.</p> <p>Literatúra : http://ochodnica.fara.sk/knazi/kazi-vo-farnos ti/</p>
90	<p>Moravčík, Jaroslav, 1961- choreograf, režisér, tanečník * 16.05.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Absolvoval 6-ročné Konzervatórium v Bratislave s absolútoriom, v rokoch 1991-96 študoval na VŠMU v Bratislave odbor choreografia ľudového tanca u profesora Štefana Nosála. Od roku 1976 pôsobil v SLUK-u ako tanečník, sólista a asistent choreografa Juraja Kubánku. Prvá choreografia pre SLUK bola tanečná rozprávka Čertoviny v 1991. V roku 1994 odišiel zo SLUK-u a založil súbor SLUKA. V roku 1995 sa vrátil do SLUK-u, kde pôsobil ako umelecký šéf tanca a choreograf. V 1996 bol predsedom umeleckej rady SLUK-u. Od roku 1995 pôsobil ako šéf baletu Mörbisch. V súčasnosti tvorí pre viaceré divadlá, folklórne telesá a televíziu. Na post divadelného režiséra debutoval v DJZ v Prešove naštudovaním Cigánskeho baróna.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 947.</i></p>
91	<p>Kohútová-Hanuliaková, Darina, 1938-2006 operná speváčka * 17.06.1938 - Terchová + 18.05.2006 - Bern (Nemecko) 10. výročie úmrtia</p> <p>Darina Kohútová – Hanuliaková žila od roku 1968 v exile vo Švajčiarsku. V roku 1969 prijala angažmán, ktoré jej ponúkol Stadttheater v Berne. Výrazným spôsobom sa angažovala aj v rámci slovenského života v zahraničí. Mnoho ráz účinkovala nezištne, bez nároku na honorár, na rôznych krajaňských podujatiach v Európe i zámorí. Celý svoj plodný tvorivý život zasvätila aj rozvíjaniu a propagácii ľudovej piesne a kultúry rodného Jánošíkovho kraja. Čestné občianstvo obce Terchová udelili Darine Kohútovej, rod. Hanuliakovej, in memoriam ako úprimný prejav úcty a obdivu dnešných generácií Terchovcov k jej dielu.</p> <p>Literatúra : <i>Darina Kohútová - Hanuliaková. Darina Kohútová - Hanuliaková [online] 2015. [cit. 2015-</i></p>

	<p>06-02]. Dostupné z: http://slavni.terchova-info .sk/osobnost/darina-kohutov a-hanuliakova/</p>
92	<p>Blanár, Juraj, 1966- politik * 19.05.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>Juraj Blanár vyštudoval Vysokú školu dopravy a spojov v Žiline. V roku 1991 pracoval vo firme Žilinské komunikácie s.r.o., od roku 1991 do 1994 bol asistentom na VŠDS. Od roku 1994 do 2002 pracoval vo Váhostave Žilina. Je poslancom Národnej rady Slovenskej republiky a od roku 2005 je predsedom Žilinského samosprávneho kraja.</p> <p>Literatúra : <i>Juraj Blanár. Juraj Blanár [online] 2015. [cit. 2015-06-02]. Dostupné z: http://www.osobnosti.sk/ind ex.php?os=zivotopis&ID=485</i></p>
93	<p>Jesenský, Miloš, 1971- autor literatúry faktu a žánru sci-fi, historik * 23.05.1971 - Čadca 45. výročie narodenia</p> <p>Po absolvovaní štúdia na Univerzite veterinárneho lekárstva v Košiciach pôsobil r. 1995 - 99 ako samostatný odborný pracovník Východoslovenského múzea v Košiciach, od r. 1998 externý aspirant Historického ústavu SAV v Bratislave, od r. 2001 bol bibliografom v Krajskej štátnej knižnici v Žiline, v r. 2006–2008 na Odbore informácií a zahraničných vzťahov Žilinského samosprávneho kraja. V súčasnosti pôsobí ako riaditeľ Kysuckého múzea v Čadci. Knižne debutoval okultným životopisom Adolfa Hitlera Démon z iného sveta (1997). Miloš Jesenský sa venuje publicistike v oblasti záhad histórie a rozmanitých hraničných javov nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 567.</i> <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 204.</i></p>
94	<p>Čaplický, Peter, 1956- autor detskej literatúry, cestopisov * 27.05.1956 - Nový Jičín (Česko) 60. výročie narodenia</p> <p>V roku 1980 skončil VŠDS v Žiline. Pracoval vo Výskumnom ústave dopravy a spojov v Prahe, neskôr na VŠDS v Žiline. Literárne začal pôsobiť v časoch svojej aktívnej horolezeckej činnosti. Od roku 1982 publikoval množstvo článkov s cestovateľskou a horolezeckou tematikou. Knižnú prvotinu venoval deťom - knihu čínskych rozprávok „Rozprávky z čajových lístkov“, 2005. Inšpirácie nachádza počas svojich pobytov v Číne, kde od roku 1992 pracovne pôsobí. Aktívne sa venuje aj fotografovaniu, viac ako desať rokov je členom fotoklubu Obzor pri KKS v Žiline a získal množstvo ocenení v celoslovenských amatérskych súťažiach. Na svojom konte má aj niekoľko samostatných výstav.</p>

	<p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilina: Žilinská knižnica, 2006. S. 4.</i></p>
95	<p>Drobný, Eduard, 1936- * 28.05.1936 - Žilina + 06.05.2015 - Bratislava 80. výročie narodenia</p> <p>Študoval gymnázium v Bratislave, VŠE v Bratislave. Pracoval vo Vydavateľstve Smena, Vydavateľstve Práca, šéfredaktor Technických novín, od roku 1990 pôsobil vo vydavateľstve Perfekt, ako riaditeľ. Napísal 5 kníh, desiatky scenárov. Nositeľ ceny SAV a ceny Slovenského literárneho fondu.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 257.</i></p>
96	<p>Melicherčík, Andrej, 1917- literárny historik, etnograf * 16.01.1917 - Párnica + 30.05.1966 - Ružomberok 50. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na Filozofickej fakulte UK, resp. Slovenskej univerzity v Bratislave. Bol asistentom národopisného seminára na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity, referentom a prednostom národopisného odboru Matice slovenskej v Martine, riaditeľom Národopisného odboru SAVU, profesor folkloristiky a národopisu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Priekopník štrukturalizmu v národopise. Tematicky najviac pozornosti venoval ústnej slovesnosti, folklórnej a nefolklórnej piesni v ľudovom speve. Zaoberal sa aj štúdiom problematiky zbojníctva a zbojníckej poézie na Slovensku (Juraj Jánošík).</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 316.</i></p>
97	<p>Mičura, Martin, 1883-1946 právník, politik * 17.09.1883 - Dlhé Pole + 31.05.1946 - Moskva (Rusko) 70. výročie úmrtia</p> <p>Popredný slovenský politik, príslušník katolíckeho krídla slovenského národného hnutia. Angažoval sa v začiatkoch v Slovenskej národnej strane, člen SNR a signatár Martinskej deklarácie, po 1918 podpredseda Slovenskej ľudovej strany, prívrženec čs. vzájomnosti, podporoval vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov. Podporoval vodcu strany J. Šrámka, politiku centralizmu a čechoslovakizmu, r. 1938 po vyhlásení autonómie sa ním vedená strana pripojila k Hlinkovej slovenskej ľudovej strane. Účastník a spoluorganizátor druhého odboja, r. 1943. Zomrel vo väzení, v bývalom Sovietskom zväze.</p> <p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. 1. vyd. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 224.</i></p>

Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 163.

JÚN

98 Bičkoš, Peter, 1911-2001

prozaik

* 01.06.1911 - Krásna nad Hornádom

+ 31.03.2001 - Žilina

105. výročie narodenia

V roku 1930 maturoval v Košiciach. Po štúdiách pracoval v rôznych inštitúciách a na rôznych miestach. Od roku 1976 žil na dôchodku v Žiline. Už počas štúdia viedol v roku 1929-30 košickú redakciu časopisu Svojet, bol redaktorom týždenníka Košické noviny, kde uverejňoval poviedky, kurzívky a rôzne publicistické príspevky. Po dlhej odmlke od roku 1980 publikoval novely a poviedky v zborníkoch stredoslovenských autorov. Knižne vydal román *Pred svitaním* (1983) z vojnových a povstaleckých čias, po ktorom nasledovala kniha noviel z prostredia bankovníctva s detektívnymi zápletkami *Dolárová story* (1987).

Literatúra :

MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 39.

99 Guderna, Ladislav, 1921-1999

maliar

* 01.06.1921 - Nitra

+ 06.10.1999 - Vancouver

95. výročie narodenia

Detstvo prežil v Nitre, kde navštevoval Štátne reálne gymnázium. V roku 1933 sa rodina Gudernovcov presťahovala do Bratislavy. V tvorbe na neho vplýval L. Fulla a J. Mudroch. Bol zakladajúcim členom Skupiny výtvarných umelcov 29. augusta a člen českého výtvarného spolku Mánes. V Žiline pôsobil v rokoch 1956-1958. Jeho trojročné pôsobenie v Žiline bolo krátke, no významné, či už pre závažnosť jeho výtvarného prejavu, či ako organizátora podnecujúceho ďalší rozvoj výtvarného života v našom regióne. Počas žilinského pobytu začal pracovať na cykle *Vojna a život*, ktorý dokončil v Bratislave. Vystavoval doma i v zahraničí. Typickým prvkom jeho tvorby bol humor, irónia, odľahčenosť vo výraze a schopnosť spájať zdanlivo nesúrodé tvary.

Literatúra :

Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 37.

100 Ruppeltdt, Fedor Fridrich, 1886-1979

cirkevný hodnostár, spisovateľ, prekladateľ, kultúrny historik

* 01.06.1886 - Liptovský Mikuláš

+ 25.08.1979 - Žilina

130. výročie narodenia

Študoval na evanjelickom gymnáziu v Oberschützene. Po štúdiách pôsobil ako kaplán na viacerých miestach, biskup Západného dištriktu evanjelickej cirkvi v Žiline, kde od roku 1952 žil na dôchodku. Z jeho rozsiahleho, ale mnohostranného literárneho diela vynikajú politické a kultúrohistorické práce, v ktorých zdôvodňoval vytvorenie hospodárskeho,

	<p>kultúrneho a politického centra v Turci.</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 398</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knížné centrum, 2009. S. 196.</i></p>
101	<p>Toman, Stanislav, 1936- Ing., arch. * 02.06.1936 - Nemčice 80. výročie narodenia</p> <p>Študoval na SVŠT, Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva v Bratislave. Pôsobil v Stavoprojekte v Žiline a na Okresnom úrade životného prostredia v Žiline. Najvýznamnejšie projekty a realizácie: Rímsko-katolícky kostol Zástranie-Žilina, 1994, HotelSlovakia, Žilina, spoluautor O.Sedlák, 1981.</p> <p>Literatúra : <i>Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. [36] s.</i></p>
102	<p>Žabkay, Ernest, 1910-1996 právník * 17.09.1910 - Žilina + 03.06.1996 - Žilina 20. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na Rímskokatolíckej ľudovej škole, neskôr Štátnej reálke v Žiline a Právnickej fakulte v Bratislave. Patril medzi významných advokátov na Slovensku. Vo verejnosti je známy ako obhajca prezidenta Slovenskej republiky Jozefa Tisa. Okrem svojej právnickej praxe sa angažoval v športe. Bol členom výboru Klubu slovenských turistov a lyžiarov, aktívnym horolezcom, členom výboru JAMES, držiteľom zlatého odznaku horolezeckej organizácie JAMES, spoluzakladateľom a funkcionárom Horskej služby Malá Fatra. V roku 1990 založilo šesť osobností spoločenského života výberové občianske združenie Zbor Žilincov, ktorého sa stal predsedom. Bol aj organizátorom a autorom podnetu na obnovu výtvarného vzhľadu Mariánskeho námestia v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 185.</i></p>
103	<p>Mirt, Ladislav, 1961 Ing., arch., * 05.06.1961 - Karviná (Česko) 55. výročie narodenia</p> <p>Študoval na Fakulte architektúry VUT v Brne. Pôsobil v Pamiatkостave v Žiline, v Pozemných stavbách v Žiline a od roku 1991 ako architekt v slobodnom povolání. Najvýznamnejšie realizácie: Rímsko-katolícky kostol sv. Jozefa, Gbeľany, spoluautor M. Kohan, Rímsko-katolícky kostol Dobrého Pastiera Žilina-Solinky, 1999, spoluautor M. Kohan, R. Musil.</p>

	<p>Literatúra : <i>Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. [36] s.</i></p>
104	<p>Kuzmík, Jozef, 1921-2001 literárny a kultúrny historik, bibliograf * 05.04.1921 - Dlhé Pole + 11.06.2001 - Bratislava 15. výročie úmrtia</p> <p>Po gymnaziálnych štúdiách študoval na Právnickej fakulte Slovenskej univerzity, absolvoval nadstavbové štúdium knihovedy na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Od roku 1950 bol bibliografickým pracovníkom SNK, od roku 1959 pracoval ako odborný pracovník miestneho pracoviska Matice slovenskej v Bratislave. Vydal rozsiahle bibliografie kníh v západných aj východných európskych jazykoch týkajúcich sa slovenskej problematiky, ako aj vlastivednú Bibliografiu publikácií k miestnym a všeobecným dejinám Slovenska (1962), práce a štúdie k dejinám knižníc na Slovensku a pod.. Z literárnohistorického hľadiska sú cenné jeho lexikografické diela: 2-zv. Slovník starovekých a stredovekých autorov, prameňov a knižných skriptorov so slovenskými vzťahmi (1983) s neskoršími doplnkami.</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 274.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 141.</i></p>
105	<p>Blaško, František, 1951- grafik a ilustrátor * 13.06.1951 - Dolný Hričov 65. výročie narodenia</p> <p>Na VŠVU v Bratislave študoval v rokoch 1970-1976 na oddelení voľnej grafiky a knižnej ilustrácie u docenta A. Brunovského. Štúdium ukončil ilustráciami v technike škrabanej litografie pre bibliofiliu Král, J.: Balady a v technike drevorytu pre knihu Němcová, B.: Divá Bára. V tvorbe sa venuje grafike a knižnej ilustrácii. Žije a tvorí v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 16.</i></p>
106	<p>Sedláček, Anton, 1901-1944 účastník protifašistického odboja * 13.06.1901 - Žilina + 15.11.1944 - Žilina 115. výročie narodenia</p> <p>Po skončení ľudovej školy pracoval v továrni na celulózu, v chemickej továrni na umelé hnojivá, neskôr ako stavebný a príležitostný robotník. Bol organizátorom štrajkov. V 20. rokoch minulého storočia bol vedúcim funkcionárom oblastného a okresného vedenia KSČ v Žiline. Bol organizátorom príprav SNP a po jeho vypuknutí účastníkom bojov medzi Žilinou a Strečnom.</p> <p>Literatúra :</p>

	<p><i>Slovenský biografický slovník 5. R-Š : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1992. S. 191.</i></p>
107	<p>Janček, Ivan, 1921-1996 zakladateľ zdravotnej služby v Žiline * 14.06.1921 - Žilina + 03.08.1996 - Žilina 95. výročie narodenia</p> <p>Dosiahol významné vedecké výsledky v odbore hygieny a podieľal sa na založení štátnej zdravotnej služby v Žiline. Angažoval sa vo výchove mládeže ako vodca a doživotný čestný náčelník Slovenského skautingu. V roku 2004 mu bola udelená cena Genius loci Solnensis za celoživotnú tvorivosť a zásluhy o rozvoj mesta Žiliny, in memoriam.</p> <p>Literatúra : <i>Osobnosti skautingu na Slovensku. Osobnosti skautingu na Slovensku [online] 2015. [cit. 2015-06-04]. Dostupné z: http://www.storocnica.sk/kauting.sk/download/Osobnosti-skautingu-na-Slovensku_I_SBN.pdf</i></p>
108	<p>Djuračka, Andrej, 1891-1966 novinár, redaktor, odbojár * 27.11.1891 - Žilina + 15.06.1966 - Bratislava 50. výročie úmrtia</p> <p>Redigoval prvé slovenské noviny, ktoré začali vychádzať v Žiline - Považské noviny (1913-1914). Neskôr pracoval ako redaktor v Bratislave. Je spoluzakladateľom Slovenskej tlačovej kancelárie v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 170.</i></p>
109	<p>Svetko, Štefan, 1926-2009 architekt * 19.06.1926 - Mojš + 08.09.2009 - Bratislava 90. výročie narodenia</p> <p>Študoval na Fakulte architektúry ČVUT v Prahe. Počas štúdia pracoval v ateliéri rekonštrukcie pamiatkových stavieb architekta Dr. Lorenza, neskôr nastúpil do bratislavského Stavoprojektu. Pomáhal pri vykonávaných projektoch, kreslil najmä perspektívne pohľady budúcich stavieb.</p> <p>Literatúra : <i>ČOMAJ, Ján. Architekt Svetko : spomienky z nepokojných čias : nepokojné úvahy zo súčasnosti. Čadca: Magma, 1998. 121 s.</i> <i>DULLA, Matúš. Kto je kto v architektúre na Slovensku : Architektúra. Urbanizmus. Interiérová tvorba. Interiérový design. Výstavníctvo. Bratislava: ISA, 1995. S. 149.</i></p>
110	<p>Kempný, Ján, 1871-1899 ľudovýchovný pracovník, sociológ, publicista r. k. kňaz</p>

	<p>* 21.06.1871 - Žilina + 04.10.1899 - Žilina 145. výročie narodenia</p> <p>Študoval teológiu v kňazskom seminári v Nitre. Po vysvätení pôsobil ako kaplán v Kolároviaciach, Žiline a na iných miestach Považia. Počas pôsobenia v Čadci a Oščadnici popri pastorácii zakladal a viedol mnohé spolky. Bol plodným publicistom, sústredil sa na analýzu sociálnych príčin alkoholizmu a vystahovalectva.</p> <p>Literatúra : <i>Osobnosti Kysúc. Prešov: Michal Vaško, 2004. S. 219.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 651-652.</i></p>
111	<p>Lenčo, Ondrej, 1939-1981, pseud. Collini * 21.05.1939 - Žilina + 26.06.1981 - Poznaň (Poľsko) 35. výročie úmrtia</p> <p>Po skončení stredoškolských štúdií nastúpil na štúdium medicíny, no nedokončil ho. Očarila ho práca iluzionistu a zdokonaľoval sa u vtedajšieho známeho slovenského iluzionistu, po ktorom si prevzal umelecké meno - Collini. Svoju rodnú krajinu prezentoval na vystúpeniach v mnohých európskych hlavných mestách. Brat spisovateľa Jána Lenču.</p> <p>Literatúra : <i>ŠIMKO, Miroslav. Prechádzka po modranskom cintoríne. 1. vyd. [Modra: Modranská muzeálna spoločnosť, 2014. S. 64.</i></p>
112	<p>Vavrín - Wertheimer, Žigmund, 1896-1956 architekt, staviteľ * 08.08.1896 - Žilina + 26.06.1956 60. výročie úmrtia</p> <p>Pôsobil ako samostatný architekt v Žiline. Zúčastnil sa na súťaži o Neologickú synagógu v Žiline. V roku 1933 sa zúčastnil na súťažnom návrhu pre letisko Praha - Ruzyň, kde získal 3. miesto. Výber z diela: Kaviareň Astoria, bývalý hotel Astoria, Žilina, Mestský dom, Čadca, Nájomný dom Mlynárčika, Moyzesova ulica.</p> <p>Literatúra : <i>MELLNER, Dušan. Žilina a Svojdov. Moderná architektúra a urbanizmus mesta (0918-1948) : Žilina and Svojdov. Modern architecture and urbanism of the city (1918-1948). 1. vyd. Žilina: Dušan Mellner, 2010. S. 181.</i></p>
113	<p>Oravský, Hieronym, 1914-1996 autor literatúry faktu * 24.02.1914 - Slovenská Lupča + 27.06.1996 - Ružomberok 20. výročie úmrtia</p> <p>Po skončení meštianskej školy sa vyučil za klampiara v Slovenskej Lupči. Pracoval ako klampiar a vodoinštalatér v Banskej Bystrici, neskôr ako klampiarsky majster vo Zvolene, bol majiteľom klampiarskej dielne vo Vranove nad Topľou, majster učňovského</p>

	<p>strediska v Žiline, vedúci prevádzky Okresného priemyselného kombinátu v Ružomberku, riaditeľ auto-opravovne v Martine. V monografii Slovenská Lupča (1990) zmapoval na základe štúdia archívnych prameňov históriu a tradície svojho rodiska. K tematike Lupčianskeho hradu a jeho majiteľov sa viaže niekoľko autorových regionálnych povestí a scenárov.</p> <p>Literatúra : <i>In: Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov a SNK, 2001. S. 345-346.</i></p>
	JÚL
114	<p>Sakalová, Sidónia, 1876-1948 poetka, prozaička, prekladateľka * 01.07.1876 - Bytča + 24.07.1948 - Bytča 140. výročie narodenia</p> <p>Do nižších tried meštianskej školy chodila v Bytči, do štyroch vyšších v Budapešti. Od roku 1895 do roku 1905 bola poštovou úradníčkou v Púchove, Dohňanoch a inde. V roku 1905 za zbieranie slovenského národopisného materiálu bola prepustená zo štátnej služby. Toho istého roku sa vysťahovala do USA, kde sa v New Yorku živila ako kreslička ručných výšiviek. V roku 1910 sa vrátila do vlasti a až do vzniku Československej republiky pôsobila ako súkromná učiteľka nemčiny. Po roku 1918 bola úradníčkou na notárskom úrade v Bytči. Patrila k tým autorom medzivojnového obdobia, ktorých tvorba predstavuje predel medzi moralizátorským a umeleckým poňatím literatúry pre deti. Knižne debutovala ako štyridsaťšesťročná básnikou zbierkou <i>Moja radosť I.</i> (1922).</p> <p>Literatúra : <i>Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2005. S. 296-297.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 198.</i></p>
115	<p>Čapkovič, Ladislav Pius, 1916-1987 historik * 07.07.1916 - Žilina + 16.11.1987 - Žilina 100. výročie narodenia</p> <p>Dňa 24. augusta 1931 vstúpil do Rehole menších bratov, dostal reholné meno Pius. Za kňaza ho vysvätili 29. júna 1939. V roku 1942 dosiahol doktorát posvätnéj teológie. Bol generálnym lektorom bohoslovcov. Dňa 21. marca ho na provinciálnej kapitule v Žiline zvolili za definítora. Po násilnom rozpustení reholí v roku 1950 pôsobil ako kaplán v Oščadnici, neskôr v Staškove, v Bošáci a v Nitre. Od roku 1977 bol na odpočinku v Ivanke pri Nitre. Napokon, v roku 1985, pôsobil ako duchovný rehoľník v Ústave sociálnej starostlivosti v Žiline na Straníku. Venoval sa histórii. V časopise <i>Františkánsky obzor</i>, ktorý vydávali františkánski bohoslovci v Žiline, publikoval niekoľko prác z cirkevných dejín Žiliny. Ešte pred neslávne známou "barbarskou nocou" v apríli 1950 sa mu podarilo zachrániť z františkánskych kláštorov na Slovensku všetky inkunábuly.</p> <p>Literatúra :</p>

	<p><i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 198.</i> <i>Žilinskí kňazi a rehoľníci v 20. storočí. Žilina: Rímskokatolícky farský úrad, 2007. S. 119-120.</i></p>
116	<p>Faltín, Michal, 1907-1981 pedagóg * 20.09.1907 - Kurimany + 14.07.1981 - Žilina 35. výročie úmrtia</p> <p>Ako učiteľ pôsobil v Žiline. Bol riaditeľom gymnázia a učiteľského ústavu, pedagogickej školy i vedúcim Konzultačného strediska Vyššej pedagogickej školy a Vysokej školy pedagogickej v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 170.</i> <i>Pedagogická encyklopédia Slovenska 1. A-O. Bratislava: Veda, 1984. S. 239.</i> <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 52.</i></p>
117	<p>Vilhan, Vojtech, 1926-1988 * 14.07.1926 - Vrútky + 01.11.1988 - Bratislava 90. výročie narodenia</p> <p>Zakladateľ ská osobnosť modernej interiérovej tvorby a výstavníctva na Slovensku, osobitne sledoval umelecký dizajn a výrobu nábytku, ako prvý u nás uplatňoval unifikáciu výstavných prvkov a sústav a aplikáciu ľahkých kovových materiálov, najmä pri návrhoch čs. expozície vo Viedni, v Poznani, Záhrebe, Paríži, Budapešti a v Tripolise, ako aj na EXPO 57 v Bruseli, EXPO 67 v Montreali, EXPO 70 v Osake a Quadriennale 1974 v Prahe. Úspešne dokázal riešiť súčasný interiér v historických budovách (priestory bývalej SNR v Bratislave, vládny salónik na letisku v Ivanke pri Dunaji, interiéry Mestského múzea v Bratislave) i moderné interiéry v novostavbách (návrhy pre budovu Národného zhromaždenia v Prahe, Matice slovenskej v Martine, Štátnej banky čs. v Žiline).</p> <p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 363.</i></p>
118	<p>Brna, Pavol, 1966- inžinier, architekt * 19.07.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>Po absolvovaní gymnázia v Žiline vyštudoval v rokoch 1985-89 SVŠT v Bratislave. Najvýznamnejšie projekty: Polyfunkčný objekt Mariánske námestie č. 6, 7, Žilina, 1998, spoluautor Ing. arch. M. Mišan, Ing. arch. M. Ondříšková, Administratívna budova Burianova medzierka, Žilina, 1998 Obchodný dom Max, Národná ulica, Žilina, 1994 Administratívna budova, ul. A. Kmeťa, Žilina, 1995. Najvýznamnejšie realizácie: Obchodný dom Max, Národná ulica, Žilina, 1995, Administratívna budova, ul. A. Kmeťa, Žilina, 1996, Administratívny a priemyselný objekt Závodie, Žilina, 1999, spoluautor Ing.</p>

	<p>arch. R. Chodelka Euromedia Bernolákova ul. Žilina.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 156.</i> <i>Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. [36] s.</i></p>
119	<p>Bandúr, Peter, 1956- ludový rezbár * 22.07.1956 - Divina 60. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1971-74 navštevoval Odborné učilište v Trnave, odbor stolár. Po ukončení v rokoch pracoval v ZVS Sauny, vo Váhostave v Žiline, v Otexe ako vodič autobusu, v Ústredí ľudovej umeleckej výroby v Bratislave, od roku 1990 pracuje ako živnostník. Ludový rezbár, výroba hračiek, úžitkových predmetov z dreva. Vlastné výstavy vo Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Poľsku, Belgicku a spoločné výstavy v Bratislave a po celom Slovensku. Obdržal čestné uznanie primátora mesta Prievidza za prezentáciu ľudových hračiek.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 64.</i></p>
120	<p>Benda, Protáz, Ján, 1791-1853 náboženský spisovateľ * 22.07.1791 - Rajec + 12.09.1853 - Hlohovec 225. výročie narodenia</p> <p>Rétoriku absolvoval na františkánskom gymnáziu v Žiline. Po jeho ukončení vstúpil v roku 1809 v Pruskom do Rehole menších bratov - františkánov. V roku 1821-1835 bol profesorom františkánskeho gymnázia v Prešove. Po krátkom pôsobení v Kremnici, kde zastával funkciu gvardiána (1836), sa vrátil do Prešova. Na sklonku života žil v Hlohovci. Počas prvého účinkovania v prešovskom konvente zostavil zborník latinských slávnostných rečí a gratulácií "Opuscula poetica et oratoria (Básnické a rečnícke diela)", ktorých autormi boli študenti miestneho františkánskeho gymnázia, kde vyučoval.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 86-87.</i></p>
121	<p>Prieložný, Emil, 1921-1981 spevák - tenorista * 12.12.1921 - Žilina + 23.07.1981 - Prešov 35. výročie úmrtia</p> <p>V rokoch 1934-38 navštevoval meštiansku školu v Žiline, a neskôr pracoval na technickom referáte v Žiline. Tu súkromne študoval divadlo, hudbu a spev. Najskôr inklinoval k baletu. V rokoch 1940-47 bol členom súboru Slovenského divadla v Nitre, 1947-81 bol sólistom spevhry Divadla J. Záborského v Prešove. Vynikajúci charakterový herec s mimoriadnou pohybovou eleganciou, ale predovšetkým so zmyslom pre originálny</p>

	<p>humor vytvoril vyše sedemdesiat postáv operetnej, muzikálovej i činohernej literatúry.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 541.</i></p>
122	<p>Robinsonová, Magdaléna, 1924-2006 umelecká fotografka * 17.05.1924 - Žilina + 24.07.2006 - Bratislava 10. výročie úmrtia</p> <p>Základnú školu a nižšie triedy reálneho gymnázia absolvovala v Žiline. Jej mladosť poznačila druhá svetová vojna. Bojovala ako partizánka v SNP, dvadsaťročná prešla viacerými koncentračnými tábormi, prežila aj Osvienčim. Po vojne v roku 1947 sa prihlásila na Štátnu grafickú školu v Prahe odbor fotografie a počas štúdia ju prijali do Zväzu československých výtvarných umelcov. Po škole pôsobila ako výtvarníčka vo voľnom povolaní. Vystavovala na mnohých miestach doma i v zahraničí. Jej diela mali možnosť vidieť záujemcovia napríklad v roku 2004 v Mirbachovom paláci v Bratislave. V Múzeu židovskej kultúry Slovenského národného múzea vyšla jej známa publikácia Izrael - zamurovaná kniha so sprievodným slovom Arnošta Lustiga. Je to jedna z kníh, ktoré získali aj ocenenie Najkrajšia kniha Slovenska. Zaujímavosťou je, že Magdaléna Robinsonová sa do Osvienčimu po rokoch vrátila ako fotografka.</p> <p>Literatúra : <i>PETERAJOVÁ, Ludmila. Magdaléna Robinsonová. 1. vyd. Martin: Osveta, 1988. 158 s.</i></p>
123	<p>Čerňanský, Peter, 1946- architekt * 25.07.1946 - Trenčín 70. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1960-64 absolvoval SPŠ stavebnú v Žiline, 1964-70 SVŠT v Bratislave, architektúru. V rokoch 1970-76 pracoval ako projektant v Energoprojekte Bratislave. 1976-92 Urbion Bratislava, v pobočke v Žiline ako hlavný projektant. Od roku 1992 pracuje v slobodnom povolaní. Projektoval (výber) kostoly v Hornej Breznici, Snežnici, Lodne, Kalinove, UPNSU Púchov a urbanizačný priestor, UPNS Dubnica a urbanizačný priestor, UPN VÚC Malá Fatra, Veľká Fatra, územné plány rekreačných zón Habovka, Zuberec, prístavba katolíckeho Gymnázia Žilina, výstavba budovy Národného parku Malá Fatra-Varín, rekreačné chaty Vyšná Boca, Kunerad, Štefanová, Slovenská koliba Zuberec, penzión Štôla, rodinné domy, objektové a zastavovacie štúdie firiem, rekreačných zariadení a súborov IBV, Drevovýroba SELK Rajecké Teplice - Korská. Publikoval články v časopise Projekt o rekonštrukcii žilinskej historickej Radnice.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 209.</i></p>
124	<p>Jóner, Viktor, 1901-1974 antifašist a * 27.07.1901 - Třinec (Česko) + 21.10.1974 - Humenné</p>

	<p>115. výročie narodenia</p> <p>Po skončení školy sa vyučil za strojného zámočníka. Pracoval ako robotník na rôznych miestach. Bol organizátorom ilegálneho protifašistického národnooslobodzovacieho boja. Bol autorom článkov v miestnej tlači a spomienok z protifašistického boja.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 567</i></p>
125	<p>Pöstényi, Ján, 1891-1980 literárny a kultúrny historik * 27.07.1891 - Kuklov + 26.10.1980 - Trnava 125. výročie narodenia</p> <p>Pseud.: Bohuznámy, Ján Ladislav Kukovan, J. P. Kysucký, Povážsky, Pozorovateľ, Pravdomil. Študoval na gymnáziách v Skalici, Trnave a v Kečkeméte, v seminári a teológii v bohosloveckom seminári v Nitre. Po štúdiách pôsobil ako r. k. kaplán v Dubnici, 1915 - 19 v Kysuckom Novom Meste, 1919 - 20 v Žiline, 1920 - 57 správca Spolku sv. Vojtecha v Trnave, potom poradca v jeho archíve a v knižnici, od 1938 pápežský prelát. Organizátor literárnych, cirkevných a vydavateľských podujatí, redaktor časopisov a náboženských diel. Vo vedeckovýskumnej práci sa sústredil hlavne na dejiny Trnavy, jej univerzity a Spolku sv. Vojtecha, o ktorých vydal samostatné práce. Zberateľ a znalec starých tlačí a rukopisov, autor štúdií o slovenských dejateľoch.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 376.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 1110-1111.</i></p>
	AUGUST
126	<p>Procházka, Miro, 1921-2005 básnik, prekladateľ, publicista * 01.08.1921 - Žilina + 18.10.2005 - Bratislava 95. výročie narodenia</p> <p>Po maturite na gymnáziu v Žiline, študoval na Vysokej obchodnej škole v Bratislave. Bol riaditeľom vydavateľstva Dukla, redaktorom Kultúrneho života, pracovníkom Povereníctva kultúry, v slobodnom povolání, pracovníkom Divadelného ústavu, šéfredaktorom dvojtýždenníka Film a divadlo v Bratislave. Debutoval básnickou zbierkou Vejárom tvojich mihalníc (1943). Autor básnických zbierok, reportážnych kníh, divadelnej hry, niekoľkých rozhlasových hier a prekladov.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 379-380.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 190.</i></p>

127	<p>Zoň, František, 1961- * 02.08.1961 - Štiavnik 55. výročie narodenia</p> <p>Autor humorných príbehov z Horného Považia a Vojenského útvaru 98 44 Slovenská zabíjačka (2013).</p> <p>Literatúra : ZOŇ, František. <i>Slovenská zabíjačka: Priatelia Slovenska</i>, 2013. S. 1.</p>
128	<p>Breznitz, Šlomo, 1936- profesor psychológie * 03.08.1936 - Bratislava 80. výročie narodenia</p> <p>Doktorát z filozofie získal na Hebrejskej univerzite v Jeruzaleme. Je autorom siedmich kníh, do 20 kníh prispel, autorom viac ako 60 vedeckých prác a odborných článkov. Napísal viacero kníh o strese a zdraví. Žilje v Izraeli so svojou ženou a tromi deťmi. Časť detstva v období holokaustu prežil v kláštore sv. Vincenta v Žiline.</p> <p>Literatúra : BREZNITZ, Šlomo. <i>Polia spomienok : svedectvo vojnového dieťaťa</i>. Bratislava: SNM - Múzeum židovskej kultúry, 1999. 107 s.</p>
129	<p>Janček, Ivan, 1921-1996 zakladateľ zdravotnej služby v Žiline * 14.06.1921 - Žilina + 03.08.1996 - Žilina 20. výročie úmrtia</p> <p>Dosiahol významné vedecké výsledky v odbore hygieny a podieľal sa na založení štátnej zdravotnej služby v Žiline. Angažoval sa vo výchove mládeže ako vodca a doživotný čestný náčelník Slovenského skautingu. V roku 2004 mu bola udelená cena Genius loci Solnensis za celoživotnú tvorivosť a zásluhy o rozvoj mesta Žiliny, in memoriam.</p> <p>Literatúra : <i>Osobnosti skautingu na Slovensku. Osobnosti skautingu na Slovensku [online] 2015. [cit. 2015-06-04]. Dostupné z:</i> http://www.storocnica.sk/kauting.sk/download/Osobnosti-skautingu-na-Slovensku_I_SBN.pdf</p>
130	<p>Michal, Vladimír, 1961- kníhkupec, podnikateľ * 04.08.1961 - Banská Štiavnica 55. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v Banskej Štiavnici 4. augusta 1961, odkiaľ pochádza jeho mama, ale do jeho osemnástich rokov vyrastal v Žiline. S manželkou Jankou majú štyri deti. Vlastní sieť kníhkupectiev Artforum, v ktorých predáva knihy prispievajúce k rozvoju myslenia. Je spoluorganizátorom Žilinského literárneho festivalu.</p> <p>Literatúra : <i>Dvadsať rokov prinášame dobré knihy, hovorí Vladimír Michal. Dvadsať rokov prinášame</i></p>

	<p><i>dobré knihy, hovorí Vladimír Michal [online] 2015. [cit. 2015-06-05]. Dostupné z: http://kultura.pravda.sk/kn_iha/clanok/39169-dvadsat-rokov-prinasame-dobre-knihy-hovori-vladimir-michal/</i></p>
131	<p>Dobrovodský, Jozef, 1909-1986 * 25.02.1909 - Dolný Kubín + 05.08.1986 - Bratislava 30. výročie úmrtia</p> <p>Absolvoval v Levoči Reálne gymnázium. Odvedený bol v roku 1927. V polovici augusta 1944 bol poverený VÚ úlohou prevziať velenie príprav Povstania v žilinskej posádke a súčasne koordinovať prípravy v posádkach v Martine a Ružomberku. Po vypuknutí Povstania riadil obranné boje na prístupoch k Žiline od západu. Po skončení Povstania bojoval ako partizán v priestore Starých Hôr, neskôr bol zajatý a prevezený do Banskej Bystrice, kde sa mu až do úteku darilo tajiť svoju totožnosť. Pre zdravotné problémy bol nútený vyhľadať zdravotnú starostlivosť a vystupoval pod falošným menom Jozef Kováč (1944). Ukrýval sa u príbuzných na Orave. Medzitým ho Vojenský súd 23.2. 1945 v neprítomnosti odsúdil na trest smrti obesením. Do armády bol naspäť prijatý 10.4.1945. Po vojne pôsobil v rôznych velit. funkciách. Neskôr sa stal obeťou nezákonných perzekúcií, keď bol v novembri 1950 odsúdený za údajnú voj. zradu a špionáž na 18 rokov väzenia. V roku 1955 bol prepustený a v roku 1964 bol oslobodený a rehabilitovaný v plnom rozsahu. 2. 12. 1991 ho prezident ČSFR menoval do hodnosti genmjr. in. memoriam.</p> <p>Literatúra : <i>Vojenské osobnosti dejín Slovenska 1939-1945. 1. vyd. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2013. S. 51.</i></p>
132	<p>Ondák, Roman, 1966- maliar * 05.08.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>Na VŠVU v Bratislave študoval malbu u J. Lebiša a D. Fischera. V tvorbe sa venuje objektom, inštaláciám, kresbe a grafike. Od druhej polovice 90. rokov 20. st. vystavuje okrem objektov a inštalácií aj svoje grafické práce. Žije a tvorí v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 79.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2002 Nov-Pat. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 2002. S. 174.</i></p>
133	<p>Vavrin - Wertheimer, Žigmund, 1896-1956 architekt, staviteľ * 08.08.1896 - Žilina + 26.06.1956 120. výročie narodenia</p> <p>Pôsobil ako samostatný architekt v Žiline. Zúčastnil sa na súťaži o Neologickú synagógu v Žiline. V roku 1933 sa zúčastnil na súťažnom návrhu pre letisko Praha - Ruzyň, kde získal 3. miesto. Výber z diela: Kaviareň Astoria, bývalý hotel Astoria, Žilina, Mestský dom, Čadca, Nájomný dom Mlynárčika, Moyzesova ulica.</p>

	<p>Literatúra : <i>MELLNER, Dušan. Žilina a Svojdovov. Moderná architektúra a urbanizmus mesta (0918-1948) : Žilina and Svojdovov. Modern architecture and urbanism of the city (1918-1948). 1. vyd. Žilina: Dušan Mellner, 2010. S. 181.</i></p>
134	<p>Guleja, Karol, 1916-2013 učiteľ, drotár * 14.08.1916 - Vrútky + 07.06.2013 100. výročie narodenia</p> <p>Karol Guleja sa narodil v Priekope, obci pri Vrútkach. Po absolvovaní štúdia na Rímskokatolíckom učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule sa začal intenzívne zaoberať drotárskym remeslom. V roku 1938 prišiel učiť do Dlhého Poľa, ktoré s Veľkým Rovným, Turzovkou a ďalšími kysuckými obcami tvorili územie takzvanej Drotárie. Zaujímal sa o životné osudy úspešných drotárov. Podal podnet na založenie Mestského a drotárskeho múzea v Žiline. V roku 1969 Guleja emigroval s rodinou do nemeckého Mníchova, kde v skúmaní drotárstva vytrvalo pokračoval. Poznatky publikoval v roku 1992 v rozsiahlej publikácii Svet drotárov.</p> <p>Literatúra : <i>NIŽŇANSKÝ, Jozef. Karol Guleja. Žilina: Považské múzeum, 1996. 62 s.</i></p>
135	<p>Bardys Chryzostom, OFM, Ján, 1900-1946 františkán sky kňaz, ľudový misionár a osvetový pracovník * 17.09.1900 - Námetovo + 17.08.1946 - Žilina 70. výročie úmrtia</p> <p>Od r. 1933 pôsobil ako kňaz v žilinskom františkánskom kláštore. Vyznačoval sa nezvyčajnou horlivosťou, obetavosťou a sklonsmi k mystike. Z celej jeho osobnosti vyžarovalo osobité čaro, ktorým si podmaňoval stovky veriacich. Za neznámych okolností bol úkladne zavraždený pri kríži na okraji obce Bánová, keď sa pešo vracal do neďalekej Žiliny. Zachovala sa jeho vrúcna modlitba, z ktorej úryvok znie takto: "Ó oheň, ako med sladký, oblažujúci nado všetko bohatstvo, ó Bože, moja Láska, prenikni ma raneného, uzdrav trpiaceho, ukáž sa teba milujúcemu! Hľa, všetka moja túžba sa upiera k tebe. Ty si všetko, čo moje srdce hľadá. K tebe vzdychá moja duša, celá moja bytosť smädí po tebe..." Na pamiatku jeho tragickej smrti vyšiel obrázok s textom: P. Ján Chryzostom Bardys (Žilina 1946).</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 55-56.</i></p>
136	<p>Fundárek, Jozef, 1896-1991 právník, národohospodár, redaktor * 01.10.1896 - Bytča + 17.08.1991 - Bratislava 25. výročie úmrtia</p> <p>V roku 1925 sa stal sudcom, v tom istom roku prijal miesto tajomníka na Bratislavskej burze, od roku 1936 vykonával funkciu generálneho tajomníka. V roku 1926 mu vyšlo jeho hlavné dielo Obchodný zákon platný na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. V rokoch 1925-1946 pôsobil na Právnickej fakulte UK ako docent, dekan a prodekan. V rokoch</p>

	<p>1938-39 bol viceguvernérom Národnej banky československej v Bratislave a neskôr viceguvernérom Slovenskej národnej banky. Pracoval aj ako redaktor časopisu Právny obzor a Politika. Po vojne pracoval ako podnikový právnik a už ako dôchodca v Mestskom múzeu a knižnici v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Ľubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knižné centrum, 2002. S. 74.</i></p>
137	<p>Huljak, Peter Andrej, 1778-1811 básnik, stredoškolský profesor * 22.01.1778 - Rajec + 17.08.1811 - Nitra 205. výročie úmrtia</p> <p>Literárne činný autor príležitostnej latinskej klasicistickej poézie, najmä oslavných básní a žalospevov. Člen piaristického rádu v Trenčíne, študoval filozofiu vo Váci, teológiu v Nitre, pôsobil ako učiteľ v Sighet, profesor gymnázia vo Váci a neskôr ako jeho riaditeľ.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. III., G-H. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007. S. 685.</i> <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 430-431.</i></p>
138	<p>Láni, Gregor, ?-1651 cirkevný hodnostár, evanjelický kňaz * _? + 19.08.1651 - Brezno 365. výročie úmrtia</p> <p>Bol synom Eliáša Lániho. Od roku 1616 študoval na univerzite vo Wittenbergu. V roku 1618 bol rektorom na Gymnáziu v Bytči, 1619 v Žiline. V roku 1620 bol kazateľom Alžbety Coborovej na Oravskom hrade. Neskôr bol farárom v Hričove, v Rajci, vo Zvolene a v Brezne. V pastoračnej práci čelil rastúcej rekatolizácii, za kňazov vysvätil 144 kandidátov. Vo Wittenbergu dišputoval o 10 vybraných filozofických otázkach.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. V., Km-L. 1. vyd. Martin: Slovenská národná knižnica, 2013. S. 630.</i></p>
139	<p>Čapka, Štefan, 1921-2006 maliar a grafik * 20.08.1921 - Šaľa + 22.03.2006 - Žilina 95. výročie narodenia</p> <p>Študoval súkromne. Výtvarnej tvorbe sa venuje od roku 1961. Do prvej polovice 70. rokov kládol ťažisko svojej tvorby do grafiky. Jeho malba bola monotematicky zameraná na hviezdny svet. Stal sa pre neho inšpirátorom farebných kompozícií s plastickou štruktúrou povrchu. Farebné linorezy a malby s krajinárskou tematikou, ktoré vytvoril, budoval na princípoch tvorby predchádzajúcich rokov.</p>

	<p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 21.</i></p>
140	<p>Kalužay, Jozef, 1908-1996 lekár * 06.04.1908 - Rajec + 21.08.1996 - Rajec 20. výročie úmrtia</p> <p>Pochádzal z rodiny Rajeckého perníkára. Po skončení gymnázia v Trenčíne študoval medicínu v Bratislave, ktorú ukončil v r. 1937. Ako lekár začal pracovať na chirurgickom oddelení v Žiline a neskôr v Štátnej nemocnici v Trenčíne. Po základnej vojenskej službe (1941 - 1951) začal pracovať ako jediný lekár v oblasti od Rajeckých Teplíc až po Čičmany. Keď sa Rajec stal okresným mestom zriadil sa tu Okresný ústav národného zdravia. Pracoval vo funkcii vedúceho lekára a mal veľký podiel na vybudovaní novej modernej polikliniky v Rajci. Po jej otvorení a zriadení zubného a detského oddelenia sa stal vedúcim lekárom. V roku 1968 už ako dôchodca pokračoval ďalej v lekárskej praxi a až v roku 1975 odišiel do dôchodku. Za jeho zásluhy pre mesto Rajec mu bol v roku 1993 udelený titul čestný občan mesta.</p> <p>Literatúra : <i>ŠZÁ. Spomienka na rodákov : Jozef Kalužay, Juraj Ďurčanský, Jozef Matej Huljak. Rajčan : mesačník Mestského úradu v Rajci, 2008, 4, 11.</i></p>
141	<p>Filo, Emanuel, 1901-1973 lekár- internista, pedagóg * 22.08.1901 - Beluša + 07.10.1973 - Žilina 115. výročie narodenia</p> <p>Rodák z Beluše. Študoval medicínu na KU v Prahe a na UK v Bratislave. V rokoch 1930-31 bol na študijnom pobyte v Zürichu, 1934-35 v Paríži. Od roku 1945 pracoval ako lekár-internista v nemocnici v Žiline. V teórii i v klinickej praxi sa zaoberal internou medicínou, najmä problémami hematológie. Bol autorom štúdií a článkov v odborných časopisoch.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 576-577.</i> <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 171.</i> <i>Mesto Žilina. Žilina : Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 171.</i></p>
142	<p>Bača, Štefan, 1919-2006 sochár, rezbár, čestný občan mesta Rajec * 05.05.1919 - Beharovce + 23.08.2006 - Rajec 10. výročie úmrtia</p> <p>Narodil sa v Beharovciach (okr. Levoča), kde vychodil aj základnú školu. Po absolvovaní odborných škôl rezbárstva a sochárstva pracoval vo svojom odbore na rôznych miestach. Do Rajca prišiel v roku 1951, aby rozmnožil rady rajeckých rezbárov. Jeho umelecké a sakrálné rezbárske výtvarné práce zdobia chrámy nielen v Rajci a okolí, ale i na celom Slovensku a v zahraničí. Vytvoril 18 sérií krížových reliéfových ciest, sochy sv. Cyrila a</p>

	<p>Metoda, Panny Márie, Ježiša Krista a svätých, viacero betlehemov, reliéfy poslednej večere pre oltárne stoly a množstvo iných. Pri príležitosti 1100. výročia smrti sv. Metoda vytvoril pre pápeža Jána Pavla II. pastorál.</p> <p>Literatúra : <i>ŠZÁ. Spomienka na rodákov : Štefan Bača, Imrich Jakúbek. Rajčan : mesačník Mestského úradu v Rajci, 2009, 5, 9.</i></p>
143	<p>Paur, Martin, 1966- satirik * 25.08.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>Po skončení základnej školy pokračoval v štúdiu na Strojárskej a elektrotechnickej priemyslovke v Dubnici nad Váhom a neskôr na VŠDS v Žiline. Do tohto obdobia spadajú aj jeho prvé pokusy písať. Prispieval úspešne do Roháča, Smeru, Považského expresu. Tvoril krátke poviedky, fejtóny, humoresky, satirické útvary a humoristické pokusy. Po návrate zo Základnej vojenskej služby sa zamestnal v Stredoslovenských energetických závodoch ako ekonóm obchodnej činnosti. Tu sa okrem iného venoval technickému prekladu (po absolvovaní štátnice) do anglického jazyka. Väčšie práce obnášali Rolling Bearings (Valivé ložiská) a The World Class Company Strategy (Stratégia podniku svetovej triedy), ktoré boli aj knižne vydané. Prvá a zatiaľ jediná literárna kniha bola publikovaná v roku 2001 pod názvom Slon v Rajskej záhrade. Získala cenu za najlepší debut Žilinského kraja. V súčasnosti píše a prispieva do Extraroháča a Literárneho týždenníka. Momentálne je v dôsledku choroby na invalidnom dôchodku.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilina: Žilinská knižnica, 2006. S. 25.</i></p>
144	<p>Matušík, Jozef, 1874-1951 ľudový rezbár * 08.08.1874 - Varín + 27.08.1951 - Rajec 65. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na Odbornej škole pre umelecké spracovanie dreva v Kláštore pod Znievom. Bol rezbárom v Budapešti, potom sa vyučil za holiča a pôsobil ako holič v Rajci. Od detstva prejavoval výtvarné schopnosti. Po 1. svetovej vojne sa venoval drevorezbe intenzívnejšie. Zmysel pre regionálnu osobitosť figurálnych prác vyjadril prostredníctvom postavičiek dedinčanov z okolitých obcí. Vyrábala aj figúrky zvierat a niekoľko betlehemov. Okrem drevorezby sa venoval maľovaniu akvarelov a olejomalieb.</p> <p>Literatúra : <i>In: Slovenský biografický slovník M-Q. - Zv. IV. - Martin : Matica slovenská, 1990. S. 115.</i></p>
145	<p>Milec, Ján, 1847-1901 právník, podnikateľ * 09.05.1847 - Necpaly + 28.08.1901 - Žilina 115. výročie úmrtia</p> <p>V Žiline pôsobil ako mestský advokát. Zúčastňoval sa národnokultúrnych podujatí. Roku 1871 ho prijali za mešťana a v roku 1873 sa stal mešťanostom. Zakladajúci člen Matice</p>

	<p>slovenskej. Zakladateľ a spolumajiteľ žilinského mlyna a účastinnej spoločnosti Žilinská cementáreň. Bol aj spoluzakladateľom a správcom Pomocného spolku v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 178.</i> <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 188-186.</i></p>
146	<p>Pfliegel, Miroslav, 1946- vydavateľ, pedagóg, fotograf, člen zboru Žilincov * 28.08.1946 - Žilina 70. výročie narodenia</p> <p>Vedecký pracovník, publicista, výtvarný fotograf, dokumentarista, bývalý riaditeľ EDIS-u, vydavateľstva Žilinskej univerzity (ŽU), predseda fotoklubu GAMA pri ŽU. Pracoval v niekoľkých komisiách pri ČSAV a SAV, ako organizátor Bienále medzinárodného salónu fotografie s názvom Doprava a cyklu výstav Premeny Žiliny. Je spoluautorom rovnomennej knižnej publikácie (1990), členom predsedníctva Zväzu slovenských fotografov, predsedom Slovenského národného centra FIAP (medzinárodná fotografická organizácia), spoluzakladateľom a tajomníkom Zboru Žilincov. Vyvíja aktivity aj v jeho publikačnej sekcii. Je jedným z troch autorov publikácie pre deti Moja prvá kniha o Žiline (2004).</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006.</i></p>
147	<p>Švec, František, 1906-1976 lekár, profesor * 28.08.1906 - Bytča + 16.03.1976 - Praha 110. výročie narodenia</p> <p>Študoval na lekárskej fakulte v Bratislave, kde bol v rokoch 1947 - 1948 dekanom. Pôsobil ako lekár, vynikajúci experimentátor a vedecký pracovník, výnimočný autor, často citovaných publikácií v medzinárodných renomovaných časopisoch. Je autorom významných monografií, ktoré ovplyvnili myslenie mnohých lekárov. Ako prodekan a dekan fakulty farmácie, bol zakladateľ tohto študijného odboru na Slovensku.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knižné centrum, 2002. S. 73.</i></p>
SEPTEMBER	
148	<p>Beňovský, Ján, 1756-1827 farár, arcibiskupský vikár * 03.09.1756 - Bytča-Beňov + 20.08.1827 - Ostrihom 260. výročie narodenia</p> <p>Od 1775 študoval filozofiu v Trnave, 1778 - 81 teológiu ako chovanec Pázmánea na univerzite vo Viedni. R. k. kaplán 1783-84 dvorný kaplán ostrihomského arcibiskupa J.</p>

	<p>Batána, 1784-1805 farár v Senici, neskôr ostrihomský, bratislavský kanonik, tekovský archidiakon, veľprepošt, listrijský titulárny biskup a arcibiskupský vikár.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 368.</i></p>
149	<p>Hanulík, Ján Chryzostom, 1745-1816 básnik, učiteľ, kňaz * 22.07.1745 - Predmier + 03.09.1816 - Carei (Rumunsko) 200. výročie úmrtia</p> <p>Je autorom príležitostnej poézie. Vydal 75 básnických diel, prevažne ód, elégií, dedikačných a pohrebných básní. Svetový ohlas získal vydaním 4 kníh Lyriky. Osvietenský charakter jeho poézie spočíva v stvárnení témy lásky k vlasti, oslavy mieru, bratstva medzi ľuďmi a národmi. Jeho tvorbu charakterizuje vycibrenosť básnického jazyka a štýlu.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S.284</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. III., G-H. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007. S. 349.</i></p>
150	<p>Kužma, František, 1956- stavebný inžinier * 03.09.1956 - Čadca 60. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1971-75 študoval na SPŠS v Žiline, 1985-90 na VŠDaS v Žiline na Stvebnej fakulte odbor prevádzka a ekonomika cestnej dopravy, 1981-84 Inštitút vzdelávania MV SR. V rokoch 1975-86 pracoval na Mestskom úrade v Čadci ako referent na odbore územného plánovania, výstavby, dopravy a poľnohospodárstva, 1986-91 na ONV Čadca, odbor výstavby ako samostatný odborný referent na úseku realizácie stavieb v akcii Z, 1991-98 Obvodný úrad Čadca, odbor ŽP ako vedúci odboru, od roku 2003 Krajský úrad ŽP Žilina ako prednosta. Je spoluorganizátor vytvorenia novej skládky komunálneho odpadu v Čadci, spoluúčast na dokončení strediska cestovného ruchu Veľká Rača-Oščadnica z hľadiska ochrany zložiek ŽP, spoluúčast na zabezpečení plynofikácie okresu Čadca.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 762.</i></p>
151	<p>Imrikovič, Juraj, 1696-1771 náboženský spisovateľ * 08.09.1696 - Trnava + 29.11.1771 - Žilina 320. výročie narodenia</p> <p>Od roku 1713 bol členom rehole jezuitov, od roku 1717 slovenským kazateľom v Banskej Štiavnici, potom misionárom na viacerých miestach Uhorska. Neskôr pôsobil v Žiline ako superiorm jezuitskej radnice. Je autorom latinských náboženských prác, básní a filozofických úvah.</p>

	<p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 561.</i></p>
152	<p>Mlich, Štefan, 1936- umelecký drotár, výtvarník * 08.09.1936 - Nesluša 80. výročie narodenia</p> <p>S drôtom pracuje od r. 1966 a rád vyrába rôzne drôtené plastiky a veci okrášľujúce ženy. Všetky veci sú originály, sú to kombinácie rôznych drahokamov, strieborného či postriebreného drôtu. Pracuje pôvodnou drotárskou technikou, to znamená bez cinovania spojov. Samostatné výstavy od r. 1979 na Slovensku a v Čechách, kolektívne od r. 1972 na Slovensku a v zahraničí. Pravidelne sa zúčastňuje Stretnutí drotárskych majstrov v Považskom múzeu v Žiline. Je členom v umeleckých organizáciách - Slovenská výtvarná únia, Združenie výtvarníkov stredného Slovenska, Umelecká beseda slovenská. Žije a tvorí v Žiline.</p> <p>Literatúra : ŠKVARNOVÁ, Monika. <i>Drotári v dielach umelcov : profesionálna a neprofesionálna výtvarná tvorba v zbierkach na Slovensku. Žilina: Považské múzeum, 2005. S. 112-113.</i> ŠKVARNOVÁ, Monika. <i>Premeny drôtu '07 : 5. trienále výstavy umelecko-remeselných a výtvarných podôb drôtu otvorené v rámci Festivalu drotárstva 2007. Žilina: Považské múzeum, 2007. S. 32.</i></p>
153	<p>Klapita, Marián, 1936-1992 historik * 12.09.1936 - Horná Súča + 09.04.1992 - Žilina 80. výročie narodenia</p> <p>Po ukončení gymnázia začal študovať na Filozofickej fakulte UK v Bratislave v odbore archívniectvo - história. Po promócií v roku 1958 nastúpil do funkcie mestského archívára v Žiline. Neskôr pôsobil v Považskom múzeu (1962 - 1990) kde viedol sekciu staršej histórie a drotárstva, neskôr drotárstva a dopravy. Tiež na Vysokej škole dopravy a spojov v Žiline ako vedúci katedry spoločenských vied. Bol kronikárom mesta Žilina, no jeho najväčšou láskou boli dejiny dopravy na Slovensku, ktorým sa začal venovať od konca 60. rokov 20 storočia. Napísal desiatky štúdií, odborných i populárno-vedeckých článkov, kde sa venoval nielen dejinám dopravy a drotárstvu, ale aj dejinám regiónu.</p> <p>Literatúra : <i>Považské múzeum v Žiline 1942-2012. Žilina: Považské múzeum, 2012. S. 90.</i></p>
154	<p>Korynthinus, Ján, druhá polovica 16. storočia-1601 staroutrakvistický kňaz, básnik - Bytča + 12.09.1601 415. výročie úmrtia</p> <p>Stal sa staroutrakvistickým kňazom v Čechách v Sloupnici pri Litomyšli (1589). Neskôr bol dekanom v Novom Bydžove a Jaroměři (1590-1594), arcidekanom v Hradci Králové (1594-1596). Bol literárne činný, písal oslavné verše v latinskom jazyku.</p>

	<p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knižné centrum, 2002. S. 70.</i></p>
155	<p>Jonáš, Kristián Alojz, 1754-1831 náboženský spisovateľ, r.k. kňaz * 26.02.1754 - Žilina + 14.09.1831 - Jacovce 185. výročie úmrtia</p> <p>Študoval v Skalici, filozofiu v Trnave a teológiu na viedenskom Pázmáneu. V roku 1781 bol vysvätený za kňaza. Pôsobil ako kaplán v Gajaroch, farár v Chorvátskom Grobe, v Čermanoch, v Jacovciach. Počas štúdia v Trnave napísal rozsiahlu náboženskú prácu, ktorá zostala v rukopise. Bol zakladajúcim členom bernolákovského Slovenského učeného tovarišstva.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 567.</i> <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 611.</i></p>
156	<p>Honza, Cezar František, 1756-1839 náboženský spisovateľ * 19.09.1756 - Bytča + 05.05.1839 - Skalica 260. výročie narodenia</p> <p>Rétoriku študoval v Žiline, po jej ukončení vstúpil v r. 1776 v Pruskom do františkánskej rehole. Vyštudoval filozofiu a teológiu. Bol kazateľom v Hlohovci, profesorom Gymnázia v Žiline, katechetom mestskej školy, 16 rokov gvardiánom kláštora. Bol členom bernolákovského Slovenského učeného tovarišstva, do bernolákovčiny preložil zbierku kázni rožňavského biskupa J. Scitovského. Do kláštornej Historii domus zaznamenal udalosti z poslednej fázy napoleonských vojen. Popri pedagogickej činnosti sa v Skalici venoval aj prekladateľstvu, histórii a bol aj kronikárom kláštora.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 507.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. III., G-H. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007. S. 549.</i></p>
157	<p>Hujík, Viktor, 1940-2006 básnik, spisovateľ, literárny kritik, publicista * 07.03.1940 - Petrovice - Pláne + 21.09.2006 - Žilina 10. výročie úmrtia</p> <p>Žiacke roky strávil v kolárovickej škole, ďalej študoval na Pedagogickej škole v Žiline. Svoju prvú básničku uverejnil, keď mal 14 rokov. V štúdiu pokračoval na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V r. 1980 - 1990 pôsobil ako pracovník Hlavnej redakcie armády bezpečnosti a brannosti Slovenskej televízie v Bratislave. V literárnej tvorbe sa venoval detskej poézii, písaniu recenzií, epigramov, aforizmov, fejtónov a mikropovedok. Napísal vyše 1 000 básničiek pre deti.</p>

	<p>Literatúra : <i>Kolárovice 1312-2002. Kotešová: Redosta, 2002. S. 111-112.</i></p>
158	<p>Mrázik, František, 1914 - 2001 slovenský horolezec, lyžiar, turista, organizátor Horskej služby v Česko - Slovensku. * 12.04.1914 - Žilina + 22.09.2001 15. výročie úmrtia</p> <p>Od roku 1930 postupne pracoval ako súdny, bankový a neskôr úradník v súkennej továrni v Žiline. Turistika, lyžiarstvo a horolezectvo ho sprevádzali najskôr v okolí rodnej Žiliny a napokon aj po celom Slovensku. Od r. 1950 pôsobil vo Vysokých Tatrách u Tatranských chát a aj ako dobrovoľný člen Horskej služby, postupne pracovník a náčelník Tatranskej horskej služby. V r. 1956 sa stal náčelníkom Horskej služby na Slovensku. Jeho život patril horám a ľuďom. Vysoké Tatry s ostatnými horskými oblasťami boli jeho chrámom, chaty a zariadenia Horskej služby kaplnkami a ľudia bytosťami, ktoré ukladal do svojho srdca ako najväčšie drahokamy po svojej vzácnej matke. Poznal a stretával sa s najstaršou garnitúrou horských vodcov a záchranárov, ale aj s intelektuálmi, ktorým sa hory stali solou života. Zomrel v r. 2001. Až do konca svojho života ostal verný horám a Horskej službe.</p> <p>Literatúra : <i>František Mrázik. František Mrázik. [online] 2015. [cit. 2015-06-02]. Dostupné z: http://www.vysoke-tatry.info/vyklad.php?tatry=240</i></p>
159	<p>Lalinský, Ivan, 1956- maliar, grafik * 23.09.1956 - Žilina 60. výročie narodenia</p> <p>Študoval na ČŠVU v Bratislave v rokoch 1976-1982 na oddelení knižnej tvorby u A. Brunovského. Tvorí v oblasti maľby, kresby a voľnej grafiky. Od roku 1982 sa pravidelne zúčastňuje na výstavách doma i v zahraničí. Žije a tvorí v Žiline-Závodí.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 69.</i></p>
160	<p>Otčenáš, Igor, 1956- prozaik, prekladateľ * 23.09.1956 - Partizánske 60. výročie narodenia</p> <p>Študoval ruštinu a angličtinu na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, 1982 - 84 na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, absolvoval študijné pobyty na univerzitách vo Volgograde (1979), Londýne (1991) a v Kentucky (1996). Pôsobil ako učiteľ na stredných odborných učilištiach v Žiline a v Čadci, neskôr ako vedecký aspirant Literárnovedného ústavu SAV, riaditeľ odboru na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky, manažér Alef štúdia v Bratislave, a od r. 1997 v slobodnom povolání. V súčasnosti je kultúrnym atašé na slovenskom veľvyslanectve vo Washingtone. Debutoval knihou poviedok <i>Krostove šoky</i> (1991), v ktorej si kriticky všima negatívne stránky života vidieckej i mestskej komunity, pričom v konečnom dôsledku ide o paródiu socialistického realizmu. Ostrý satiricko-ironický pohľad na slovenskú minulosť aj súčasnosť, postupne prechádzajúci až do polohy sarkazmu a grotesky, uplatnil v diele <i>Keby...</i> (1998). Spoločne s Petrom Štastným</p>

	<p>pripravil na vydanie knihu Hokej na dvoch kontinentoch (1997), ktorá mapuje kariéru úspešného slovenského hokejistu. Prekladateľ z ruskej (V. Grossman, V. Amlinskij, V. Šalamov a i.) a anglickej literatúry (S. Sheldon, I. Levin, L. L'Amour, C. Falconer a i.).</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 356.</i></p>
161	<p>Paďour, Peter, 1961- prozaik a básnik pre deti * 25.09.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Po absolvovaní gymnázia v Žiline študoval na VŠDS, ktorú ukončil v roku 1985. V súčasnosti pracuje ako informatik. Je aj vydavateľom, spoluautorom i šéfredaktorom rôznych krížovkárskech, periodických i neperiodických časopisov (Štvorlístok, Úsudok ...). Stal sa dvojnásobným majstrom Slovenska v riešení krížoviek a hádaniek - člen víťazného družstva 2004 a 2006. Krátke prozaické i poetické útvary v jeho prvej detskej knihe, ktorá vyšla pod názvom Pestrofarebné rozprávky (2006), sú umiestnené do ríše zvierat, hudby i prostredia školy. Kniha je bohato ilustrovaná.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilina: Žilinská knižnica, 2006. S. 23.</i></p>
162	<p>Galovský, Emil, 1936- inžinier, architekt * 30.09.1936 - Komárno 80. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1954-60 študoval na Fakulte architektúry SVŠT v Bratislave. Neskôr pracoval v Stavoprojekte Žilina a od r. 1991 vo firme Racional, združenie s Ing. arch. Ottom Sedlákom. NAJVÝZNAMNEJŠIE PROJEKTY: Belgické lýceum Žilina, Motel Šibenice Žilina NAJVÝZNAMNEJŠIE REALIZÁCIE: Colnica Žilina, Motel Šibenice Žilina, Slovenský plynárenský podnik, doškoľovacie zariadenie Žilina</p> <p>Literatúra : <i>Výstava - tvorba & hobby architektov Žiliny : Považská galéria umenia : Žilina 9.9.-10.10.1999. Žilina: Považská galéria umenia, 1999. S. [20-21].</i></p>
OKTÓBER	
163	<p>Fundárek, Jozef, 1896-1991 právnik, národohospodár, redaktor * 01.10.1896 - Bytča + 17.08.1991 - Bratislava 120. výročie narodenia</p> <p>V roku 1925 sa stal sudcom, v tom istom roku prijal miesto tajomníka na Bratislavskej burze, od roku 1936 vykonával funkciu generálneho tajomníka. V roku 1926 mu vyšlo jeho hlavné dielo Obchodný zákon platný na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. V rokoch 1925-1946 pôsobil na Právnickej fakulte UK ako docent, dekan a prodekan. V rokoch 1938-39 bol viceguvernérom Národnej banky československej v Bratislave a neskôr viceguvernérom Slovenskej národnej banky. Pracoval aj ako redaktor časopisu Právny</p>

	<p>obzor a Politika. Po vojne pracoval ako podnikový právnik a už ako dôchodca v Mestskom múzeu a knižnici v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knižné centrum, 2002. S. 74.</i></p>
164	<p>Ondro, František, 1941-1986 maliar, grafik, výtvarný pedagóg a teoretik * 01.01.1941 - Vranie + 01.10.1986 - Banská Bystrica 30. výročie úmrtia</p> <p>Študoval v Bratislave, neskôr u profesora A. Hoffmeistera na vysokej škole umeleckého priemyslu v Prahe a v roku 1969 absolvoval výtvarnú výchovu na Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Prešove u profesora Bendíka a docenta Lehotského. To napokon určilo aj jeho ďalšiu životnú dráhu. V odbore výtvarnej výchovy, ktorú absolvoval, začína ešte v tom istom roku pracovať v Banskej Bystrici, najprv ako odborný asistent. V roku 1977 bol habilitovaný za docenta na Karlovej univerzite v Prahe a zároveň získal i doktorát z teórie a kritiky výtvarného umenia. V tvorbe sa venoval voľnej a úžitkovej grafike, ilustrácii, ale i monumentálnej tvorbe a plagátu.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 80.</i> <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 336.</i></p>
165	<p>Váh, Juraj, 1925-1976 dramatik, prozaik * 29.08.1925 - Žilina + 03.10.1976 - Žilina 40. výročie úmrtia</p> <p>Vlastným menom Henrich Herzog. Študoval na gymnáziu v Žiline, kde aj v roku 1945 zmaturoval. Pracoval v Československom rozhlase v Bratislave i v Banskej Bystrici, pôsobil aj ako dramaturg v divadlách v Bratislave, Martine a v Trnave. Posmrtné vyšli romány Sklené oko a Lili Marlen (1978) a Ja, docent Faustik (1980), v ktorých sa vracia k vojnovým udalostiam. Je autorom viacerých dramatizácií podľa predlôh svetových autorov. Tieto dramatizácie boli súčasťou repertoáru takmer všetkých slovenských i niektorých českých profesionálnych divadiel. Od roku 1942 písal divadelné kritiky a recenzie.</p> <p>Literatúra : <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 223-224.</i> <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 511.</i> <i>VÁH, Juraj. Sklené oko a Lili Marlen. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1978. 246 s.</i></p>
166	<p>Kristenová, Vlasta, 1908-1991 múzejníčka * 20.03.1908 - Jevdonice (Česko) + 06.10.1991 - Žilina 25. výročie úmrtia</p>

	<p>Priekopníčka moderného slovenského múzejníctva, zanietená výskumníčka staršej histórie oblasti Žiliny, organizátorka vlastivednej činnosti v širšej verejnosti v meste Žilina i na severozápadnom Slovensku, iniciátorka vydávania vlastivedného periodiká pre túto oblasť i spolupráce s múzeami, archívami, knižnicami a ďalšími kultúrnymi zariadeniami v regióne.</p> <p>Literatúra : <i>HALAJ, Dušan. Vlasta Kristenová. Žilina: Považské múzeum, 2002. 66 s.</i></p>
167	<p>Žilinská, Ivana, 1961- spisovateľka pre deti a mládež * 07.10.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Autorka kníh pre deti Katarína Martinková píše pod pseudonymom Ivana Žilinská. Študovala na Vysokej škole dopravnej v Žiline. V súčasnosti pracuje ako učiteľka. Venuje sa písaniu kníh pre deti.</p> <p>Literatúra : <i>Dotazník pre biografický výskum osobností regiónu Žilina a Bytča, 2012</i></p>
168	<p>Feldek, Eubomír, 1936- básnik, dramatik, prozaik, prekladateľ * 09.10.1936 - Žilina 80. výročie narodenia</p> <p>Stredoškolské štúdiá absolvoval v Žiline, kde v roku 1954 maturoval, 1954 - 59 študoval slovenčinu na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Už počas štúdií bol redaktorom vo vydavateľstve Mladé letá, redaktor závodného časopisu Tesla Orava v Nižnej na Orave, od 1961 pôsobil v Bratislave ako spisovateľ v slobodnom povolání, neskôr vedúci redaktor vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ a súčasne dramaturg Poetického súboru Novej scény. Od novembra 1989 spoluzakladateľ a člen koordinačného centra hnutia Verejnosť proti násiliu, redaktor kultúrnej prílohy Ahoj, Európa v denníku Verejnosť, v r. 1995 sa presťahoval do Prahy. Širokospektrálny literárny tvorca, spoluzakladateľ "trnavskej skupiny" básnikov-konkretistov, autor literatúry pre deti a mládež, divadelných hier, plodný prekladateľ, prozaik a esejista.</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 100-101.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 65.</i></p>
169	<p>Frátrik, Ján, 1916-2000 básnik, literárny vedec, prekladateľ, učiteľ * 09.10.1916 - Žilina + 31.07.2000 - Žilina 100. výročie narodenia</p> <p>Študoval na gymnáziu v Žiline, v rokoch 1946 - 1949 absolvoval Pedagogickú fakultu v Bratislave. Pôsobil ako učiteľ na viacerých stredných školách. Od roku 1976 žil na dôchodku v Žiline. Debutoval zbierkou básní venovaných rodnému kraju Vám, rodní moji</p>

	<p>(1941). Po dlhšej odmlke vydal bibliofilie Pramienky, V domovine zvonov a Kamenný vzdych (1969). V zbierkach Zem zvoní (1972), So zdvihnutou básňou (1976) a Monológy na úvetrí (1980) zachytil spomienky a obrazy z detstva, rodného kraja i mesta. V roku 1980 vydala Okresná knižnica v Žiline báseň Dobrý deň, Žilina. Prevažne lúboštnú lyriku obsahujú básnické zbierky Sneží na lásku (1981) a Vzácná po dúhe (1984). Ďalšia básnická zbierka Dialky v nás (1986) je básnickým cestopisom, kde obdivuje krásu svetových metropol a konfrontuje ju s láskou k rodnému kraju a mestu. V roku 1986 vyšiel výber z poézie pod názvom Svedectvo slova. Súbežne s básnickou tvorbou sa zaoberal aj teóriu literatúry, výsledkom čoho sú versologické práce Moderné postupy pri rozboře verša (1972) a K rozboru literárneho diela (1976). V roku 1994 vydal syntetizujúcu monografiu Slovenská katolícka moderna v premenách času. Prekladal nemeckú a francúzsku poéziu.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 644-645.</i> <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2008. S. 110.</i> <i>LAJDOVÁ, Nataša. Ján Frátrík 1916-2000 : výberová personálna bibliografia vydaná pri príležitosti Roka Jána Frátríka na Hornom Považí. 1. vyd. Žilina: Krajská knižnica, 2011. 79 s.</i></p>
170	<p>Gajdoš, František, 1921- maliar, výtvarný pedagóg * 10.10.1921 - Budatín 95. výročie narodenia</p> <p>Študoval na viedenskej Akadémii výtvarných umení /1943/ a na oddelení kreslenia a maľovania SVŠT v Bratislave /1946/. Vo výtvarnej práci sa koncentruje na spájanie maliarskych a architektonických prvkov, najskôr formou nástenných malieb v duchu figurálneho realistického žánru, s uplatnením tradícií slovenského vidiecko-žánrového maliarstva a krajinárskej kompozície /nástropná maľba a opona Hviezdoslavovho divadla /1953, resp.1956/, dnes už nejestvujúce Panneau vo vstupnej hale PKO v Bratislave /1958/. V ďalších prácach naďalej dominuje figurálny motív, neutralizuje sa však pozadie a v stvárnení postáv pribúdajú plošné tvary /freska vo vestibule Hlavnej stanice v Bratislave 1960, opona Krajového divadla v Trnave 1961, výtvarné doriešenie haly budovy Hutného projektu v Košiciach 1964/. Proces hľadania napokon vyústil do kombinácie priestorovo-plastických prvkov s plošno-dekoratívnymi, čím jeho diela získali osobitý imaginatívny nádych. Popri tvorivej práci pôsobil F. Gajdoš v rokoch 1972-1977 ako docent pre monumentálne maliarstvo na VŠVU v Bratislave. Žije a tvorí v Bratislave.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilina: Žilinská knižnica, 2006. S. 34.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 1998 D-G. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998. S. 324.</i></p>
171	<p>Grnáč, Ladislav, 1901-1977 maliar, reštaurátor * 10.10.1901 - Bytča + 19.12.1977 - Bratislava 115. výročie narodenia</p>

	<p>Od roku 1926 študoval na AVU v Prahe u profesorov Šilhavého, Loukotu a Nechleba. V roku 1929 odišiel do Paríža, kde študoval u maliara Františka Kupku a u profesora Bourdella kresbu a fresku. Venoval sa prevažne portrétovej malbe, krajinomalbe a figurálnym kompozíciám so sociálnymi námetmi, v 30. - 40. rokoch pracoval v oblasti tvorby reklamných letákov, po roku 1954 pôsobil ako maliar-reštaurátor. Najznámejší je Portrét dámy (1929). Jeho diela sú v SNG v Bratislave a v Považskej galérii umenia v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilina: Žilinská knižnica, 2006. S. 19.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. III., G-H. Martin: Slovenská národná knižnica, 2007. S. 220.</i></p>
172	<p>Černyš, Mykola, 1941-1989 sochár * 11.10.1941 - Jaropovič (Ukrajina) + 26.04.1989 - Žilina 75. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v Jaropoviči na Ukrajine. V rokoch 1960-1964 študoval na Umeleckej vysokej škole Stroganova v Moskve. Po skončení štúdia pracoval vo Výtvarnom fonde umelcov Ukrajiny. Vo svojej sochárskej tvorbe pracoval s drevom, keramikou, ale venoval sa i kresbe a grafike. V roku 1975 sa presťahoval do Žiliny, kde žil a tvoril až do svojej smrti.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 25.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 1997 A-Č. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998.S. 317.</i></p>
173	<p>Matulay, Karol, 1906-1998 lekár, psychiater, čestný občan * 11.10.1906 - Rajec + 20.06.1998 - Bratislava 110. výročie narodenia</p> <p>Maturoval v roku 1924 na československej štátnej reálke v Bratislave. Po vykonaní diferenciálnej skúšky z latinčiny sa v roku 1925 zapísal na Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Po promócií nastúpil ako neplatený hospitant na Kliniku pre choroby nervové a duševné v Bratislave, tu habilitoval zo psychiatrie a stal sa prednostom tejto kliniky a začal v európskom meradle vedecky pracovať Organizoval neurologické a psychiatrické ústavníctvo, založil psychiatrický ústav vo Veľkých Levároch a v Prílese, nakoľko psychiatrické ústavníctvo bolo u nás vo veľmi zaostalom stave. Ústav pre epileptické deti so školou, ktorý založil v blízkosti Afilovaného ústavu psychiatrického, bol prvým podobným ústavom v Československu. Všetok svoj um a fyzické sily venoval liečbe retardovaných jedincov, o čom svedčí i pomoc pri zakladaní integrovanej Materskej školy v Rajci a Domova vďaka v Rajci.</p> <p>Literatúra : <i>ŠZÁ. Spomienka na rodákov : Anton Kállay, Karol Matulay. Rajčan : mesačník Mestského úradu v Rajci, 2008, 6, 9.</i> <i>Rajec 1193 - 1993. Rajec: Mestský úrad Rajec, 1992. S. 36.</i></p>

174	<p>Tvrđý, Vojtech, 1896-1963 právník, verejný činiteľ * 11.10.1896 - Žilina + 31.05.1963 - Trenčín 120. výročie narodenia</p> <p>Jeden z najvýznamnejších predstaviteľov mesta Žilina. V rokoch 1939-1945 bol mešťanostom Žiliny a poslancom Snemu Slovenskej republiky. Počas jeho riadenia mesta zažila Žilina nebývalý stavebný rozmach, aj napriek tomu, že bolo obdobie II. svetovej vojny. Po roku 1945 bol perzekuovaný komunistami a musel opustiť Žilinu. Zomrel v Trenčíne v roku 1963. Mesto Žilina pomenovalo po ňom jednu zo svojich ulíc a na budove divadla je umiestená jeho busta. V roku 2000 dostal za svoju prácu najvyššie ocenenie mesta Čestný občan Žiliny, in memoriam.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 184.</i> <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 160.</i></p>
175	<p>Černiansky, Andrej, 1841-1923 prozaik, redaktor, publicista * 12.10.1841 - Rajec + 01.02.1923 - Martin 175. výročie narodenia</p> <p>Študoval katolícku teológiu, ale štúdium nedokončil. Bol úradníkom v sporiteľni v Martine. Pod pseudonymom Monte Čerigo vydával a redigoval humoristický mesačník Rarášek a Veselé listy. V roku 1893 založil a niekoľko rokov redigoval osvetový časopis Včelár a ovocinár. Počas štúdia v banskobystrickom seminári spolu s Jánom Levoslavom Bellom a Jánom Kršákom vytvoril zborník veršov pre školskú mládež Jarnie kvety (1863). Prispel doň meditujuco - moralizujúcimi veršami. Z tematického hľadiska zaujal básňou Rada kocúrkovská, ktorá patrí k prvým humoristickým textom slovenskej poézii pre deti.</p> <p>Literatúra : <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 57.</i> <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 142.</i> <i>SLIACKY, Ondrej. Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava: Mladé letá, 1970. S. 53.</i></p>
176	<p>Mišíková, Ľubica, 1961- * 13.10.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Ľubica Mišíková vyštudovala strojnícku fakultu na VŠDS v Žiline a celý život pracuje v oblasti techniky. Napriek tomu boli a sú neodmysliteľnou súčasťou jej sveta knihy a literatúra. Vo svojej prvotine Milosť pre Gregora Mocha (2012) dej romantického príbehu zasadila do stredovekého Slovenska. Román Vyvolená (2013) ponúka príbeh o veľkej láske zrodenej z veľkého hnevu a odpustenia.</p>

	<p>Literatúra : <i>MISÍKOVÁ, Lubica. Milosť pre Gregora Mocha. 1. vyd. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 2012. 359 s</i></p>
177	<p>Török, Juraj, 1931- filmový režisér, scenárista, kameraman * 15.10.1931 - Žilina 85. výročie narodenia</p> <p>Juraj (George) Török v roku 1950 emigroval do Ríma, kde na Lateránskej univerzite vyštudoval teológiu a bol vysvätený za kňaza (1958). Svoj prvý hraný film s názvom Someone Sees in the Dark (Nieкто vidí v tme) nakrútil v roku 1967. Koncom šesťdesiatych rokov odišiel do USA. V roku 1974 založil v New Yorku nezávislú produkčnú spoločnosť Hallel Communications, ktorá vyrobila desiatky dokumentárnych filmov a televíznych programov predovšetkým s kresťanskou, vieroučnou, výchovnou a sociálnou problematikou. S kamerou a fotoaparátom precestoval všetky kontinenty sveta a nakrútil okolo dvesto titulov. Nielen ich kvantitou, ale aj kvalitou sa radí k najvýznamnejším slovenským, ale aj svetovým tvorcom. Predovšetkým vďaka autentickým svedectvám o stave rozmanitých spoločností našej planéty. Napriek tomu, že po roku 1989 Juraj Török viackrát navštívil Slovensko, jeho rozsiahla a mimoriadna tvorba zostala doma až do konca minulého storočia prakticky nespoznaná.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 1406-1407.</i></p>
178	<p>Židek, Radoslav, 1981- športovec, snoubordista * 15.10.1981 - Žilina 35. výročie narodenia</p> <p>Slovenský snoubordista, športovec, ktorý ako prvý v ére samostatného Slovenska získal medailu na Zimných olympijských hrách v Turíne. Na snouborde sa naučil jazdiť sám, ešte v časoch, keď u nás nebola k tomuto športu žiadna literatúra ani vzory. V súčasnosti trávi pol roka v zahraničí a pol roka doma. Okrem zahraničných ľadovcov trénuje aj vo Vrátnej a v Jasnej. Je vyučený operátor nábytkárskej výroby, ale v rodinnej nábytkárskej tradícii neplánuje pokračovať. Venuje sa aj fotografovaniu. Hlavné športové výsledky: 2006 (5. marca) - stal sa majstrom Slovenska v snoubordingu v disciplíne snoubordkros 2006 ZOH Turín - obsadil 2. miesto v snoubordkrose, historicky prvý slovenský medailista v ére samostatnej Slovenskej republiky 2005 MS v snowbordkrose (Whistler/Kan.), 11. miesto 2004/2005 - vo Svetovom pohári si vybojoval celkovo 9. miesto v snoubordkrose, v pretekoch SP sa šesťkrát umiestil v top 10, najlepšie skončil dvakrát piaty - (december 2004 - Nassfeld/Rak., september 2005 - Valle Nevado/Čile)</p> <p>Ocenenia: 21. 12. 2006 Športovec roka 2006</p> <p>Literatúra : <i>KUPKOVIČ, Lajo. Žilinčania po 800(+7) rokoch. 1. vyd. Žilina: Ludovít Kupkovič, 2014. S. 191.</i> <i>BUČKA, Peter. Žilinčania v histórii olympijských hier : pred štartom XXII. zimných olympijských hier 2014 v Soči. MY Žilinské noviny, 03.02.2014, 15, 4, 30.</i></p>

179	<p>Cvacho, Igor, 1961- grafik a ilustrátor * 17.10.1961 - Žilina 55. výročie narodenia Miesta pôsobenia: Žilina</p> <p>V rokoch 1980-1985 študoval na SVŠT Bratislava. V rokoch 1986-1987 študoval súkromne u D. Stopiaka. Dominantami v jeho tvorbe sú voľná malba a grafika, okrem toho ilustruje knižky pre deti aj dospelých a dlhodobo sa venuje aj grafickému dizajnu. Vo svojom grafickom štúdiu vydáva knižné bibliofilie a umelecké publikácie v limitovaných sériách. V posledných rokoch si píše vlastné piesne, vydal 2 autorské CD. Aktívne sa zúčastňuje medzinárodných projektov ako sú výstavy, tvorivé pobyty, sympóziá. Za svoju tvorbu bol viackrát ocenený. 1994 1. cena za grafiku Bienále umenia Vox Humana, Ostrava, 2005 Cena Ministerstva kultúry SR Najkrajšia kniha Slovenska, 2009 Cena Ministerstva kultúry SR Najkrajšia kniha Slovenska, 2009 Nomináčna cena Medzinárodná súťaž Ex libris, Šanghaj (Čína), 2010 Čestné uznanie Medzinárodná súťaž Ex libris, Peking (Čína), 2011 1. cena v súťaži o logo – 700 rokov mesta Žilina. Žije a tvorí v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 19.</i> <i>KUPKOVIČ, Lajo. Žilinčania po osemsto rokoch. Žilina: Mediána, 2008. S. 39.</i></p>
180	<p>Šandriková-Kubišová, Irma, 1881-1957 hudobná skladateľka, klaviristka * 17.10.1881 - Bytča + 1957 135. výročie narodenia</p> <p>Hudbu študovala u regenschoriho v Bytči. Žila v Bytči, potom v Ineu a od roku 1920 na Slovensku. Od roku 1945 žila v Bratislave. Zložila drobné skladby pre klavír a pre spev a klavír.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 5. R-Š : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1992. S. 433.</i></p>
181	<p>Getting, Milan Alexander, 1878-1951 novinár, diplomat * 09.09.1878 - Bytča + 18.10.1951 - Masaryktown 65. výročie úmrtia</p> <p>Meštiansku školu v Bytči navštevoval v r. 1888-1890, vyučil sa za zámočníka, 1894-1897 pracoval ako železničiar na rozličných miestach na Slovensku, potom sa vysťahoval do USA kde pôsobil ako redaktor v Pittsburghu, od r.1911 v New Yorku, 1919 člen tzv. informačnej kancelárie (neskôr Čs. tlačovej kancelárie) a tlačový referent čs. vyslanectva vo Washingtone, 1921-1932 čs. konzul v Pittsburghu. R.1918 signatár Pittsburskej dohody, spoluorganizátor milión dolárovej zbierky na pomoc Slovensku a čs. légiám. Publikáčne činný, vydal agitačnú brožúru pre slov. emigrantov Od srdca k srdcu (1920), autor učebníc pre základné slovenské školy v USA a pod.</p>

	<p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. 1. vyd. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 91-92.</i> <i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 188-189.</i></p>
182	<p>Košťuriak, Ján, st., 1936- lekár * 19.10.1936 - Praha 80. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v Prahe ako dieťa Slovákov. Neskôr sa vrátil s rodičmi na Slovensko. Základnú školu navštevoval vo Varíne, kde kúpili dom. R. 1954 gymnaziálne štúdium absolvoval v Žiline, vysokoškolské na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (r.1954-1960), kde počas štúdia robil ako pomocný asistent. Od r.1960 Nemocnica Žilina, obvodný lekár, okresný posúdkový lekár, 1979-89 riaditeľ NsP Žilina, praktický lekár pre dospelých. Zvláštne zásluhy: budovanie Nemocnice Žilina a rozširovanie odborných služieb v rámci pôsobenia ako riaditeľ. Publikačná činnosť: odborné články v časopise Praktický lekár. Nositeľ Zlatej Jánskeho plakety, darca krvi.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 684.</i></p>
183	<p>Turzo, Imrich, 1598-1621 diplomat, zemepán * 11.09.1598 - Bytča + 19.10.1621 - Mikulov 395. výročie úmrtia</p> <p>Bol posledným mužským príslušníkom oravsko-bytčianskej vetvy šľachtického rodu, ktorý pochádzal z Betlanoviec. Základy vzdelávania získal v domácich školách, najmä v Bytči. V roku 1615 začal študovať na univerzite vo Wittenbergu. Po otcovej smrti štúdiá prerušil, ujal sa správy rodových majetkov a stal sa županom Oravskej stolice. V politike nepokračoval v prohabsburskej orientácii svojho otca. Pod vplyvom G. Betlena a básnika J. Rimaia sa odklonil od politiky viedenského dvora. V roku 1620 mal významný podiel na zvolení G. Betlena za kráľa. Ako Betlenov splnomocnenec viedol 1621 mierové rokovania medzi Ferdinandom 2. a G. Betlenom v Mikulove, kde pred dokončením rokovaní neočakávane zomrel 19.10.1621.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 148.</i> <i>Bytča : 1378-1978. Martin: Osveta, 1978. S. 258-259.</i></p>
184	<p>Hegerová, Hana, 1931- speváčka, herečka * 20.10.1931 - Bratislava 85. výročie narodenia</p> <p>Hana Hegerová, vlastným menom Carmen Mária Štefánia Farkašová, známa aj ako Hana Čelková je slovenská a česká speváčka – šansonierka a herečka. Navštevovala súkromné hodiny spevu u profesora R. Rosnera. Krátko pracovala ako účtovníčka v</p>

	<p>Škodových závodoch v Komárne i ako pedagóg na miestnom odbornom učilišti. V rokoch 1951 – 1953 absolvovala dramatický odbor na Konzervatóriu v Bratislave. Učil ju aj Ladislav Chudík. V rokoch 1953 – 1958 mala angažmán v Divadle Petra Jilemnického v Žiline. V rokoch 1961 – 1966 pôsobila v pražskom divadle Semafor. V roku 1965 mala s Miroslavom Horníčkom recitál H & H '65. Po skončení angažmánu v divadle sa venovala sólovým koncertom najmä v zahraničí (Belgicko, SRN, Švajčiarsko). V roku 1963 v čitateľskej ankete Zlatý slavik umiestnila sa na druhom mieste. V roku 1964 účinkovala v legendárnom českom muzikálovom filme Kdyby tisíc klarinetů. V roku 2011 Hana Hegerová oznámila médiám, že končí so svojou speváckou kariérou.</p> <p>Literatúra : <i>Československý biografický slovník. 1. vyd. Praha: ACADEMIA, 1992. S. 201.</i> <i>MATZNER, Antonín. Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby : Část jmenná - československá scéna. Praha: Editio Supraphon, 1990. S. 188-189.</i></p>
185	<p>Mésaroš, Ondrej, 1741-1812 ber nolákov ec, náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár * 23.10.1741 - Varín + 12.12.1812 - Nitra 275. výročie narodenia</p> <p>Pochádzal z roľníckej rodiny. Študoval na Gymnázium v Žiline, filozofiu a teológiu v Nitre. V roku 1768 bol vysvätený za kňaza a stal sa vynikajúcim kazateľom. V kostole v Dubnici nad Váhom dal vybudovať hlavný oltár a organ. Bol popredným predstaviteľom bernolákovského Slovenského učeného tovarišstva. Písal homiletickú literatúru, vydal okolo 40 kázni. Z nemčiny preložil modlitebnú knižku a náboženské práce. V dubnickej farskej kronike vylíčil hrôzy francúzskej revolúcie.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 914-915.</i> <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987.S. 154-155.</i></p>
NOVEMBER	
186	<p>Pallo, Miroslav, 1981- výtvarník, sochár * 02.11.1981 - Žilina 35. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1997-2001 študoval na Strednej škole v Žilina, odbor – umeleckoremeselné spracúvanie dreva-rezbárske práce. V roku 2007 absolvoval Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave, ateliér socha a priestor u prof. Jozef Jankoviča. Venuje sa komornej a monumentálnej sochárskej tvorbe, v ktorej využíva zväčša prírodné materiály. Hľadá inšpiráciu vo veciach a situáciách okolo nás. V poslednom období sa zamerával na stvárňovanie sakrálnych tém, v rámci ktorých usmerňuje predstavivosť diváka na transcendentno ako protipól v súčasnosti preferovaných hodnôt. V súčasnosti pôsobí ako učiteľ výtvarných predmetov na Súkromnej strednej umeleckej škole v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>Miroslav Pallo. Miroslav Pallo [online] 2015. [cit. 2015-06-22]. Dostupné z: http://www.trio-art.com/o-n-as/</i></p>

187	<p>Djuračka, Anton, 1904-1971 maliar, grafik, ilustrátor * 22.02.1904 - Žilina + 03.11.1971 - Bratislava 45. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na kresliarskej škole profesora K. Hoffmanna vo Viedni, na súkromnej škole G. Mallého v Bratislave, na AVU v Prahe študoval maľbu u J. Loukotu, J. Obrovského, grafiku u M. Švabinského a T. F. Šimona. Svoje kresliarske schopnosti uplatnil v sérii slovenských hradov, ktoré vyšli ako pohľadnice v roku 1935, neskôr knižne, ako ilustrácie ku knihe L. Janotu: Slovenské hrady. Je aj autorom portrétov významných osobností slovenskej kultúry /Elán 1931/. Paralelne s grafickou tvorbou sa venoval aj maľbe. Od roku 1945 pôsobil ako slobodný umelec v Bratislave. Stal sa členom spolku Bohúň. Jeho grafiky a obrazy sú v zbierkach SNG v Bratislave, regionálnych galériách v Považskej galérii umenia v Žiline, v Národnej galérii v Prahe a v Moravskej galérii v Brne.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 262-263.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 1998 D-G. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998. S. 52-53.</i></p>
188	<p>Digaňová, Gabriela Mária 1981- poetka * 07.11.1981 - Žilina 35. výročie narodenia</p> <p>V roku 2000 ukončila Strednú priemyselnú školu stavebnú. Od deviatich rokov sa venuje písaniu poézie a maľovaniu. Absolvovala Základnú umeleckú školu v Žiline - Odbor balet. Študovala na Trnavskej univerzite - Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce. Autorkiným literárnym debutom bola zbierka básní Hlas srdca (2006).</p> <p>Literatúra : <i>Slovník začínajúcich autorov okresu Žilina. Žilinský samosprávny kraj, Žilinská knižnica: Žilina, 2006. S. 5.</i></p>
189	<p>Androvič-Várnai, Augustín, 1886-1953 stolár, úradník * 11.11.1886 - Svrčinovec + 23.10.1953 - Žilina 130. výročie narodenia</p> <p>V Spišskej Novej Vsi sa vyučil za stolára a skončil drevársku školu, 1908 absolvoval kurz na Štátnej priemyselnej škole v Budapešti. Pracoval ako stolársky pomocník a kreslič vo Vrútkach, v Budapešti a i. mestách. V roku 1904 vstúpil do Sociálnodemokratickej odborovej organizácie drevorobotníkov. Predseda žilinskej organizácie Sociálnodemokratickej strany (1918-1920) a člen dozornej rady krajinského výboru, zakladajúci člen Komunistickej strany Československa (1921), podpredseda Slovenského miestneho výboru v Žiline (1918), predseda Okresného národného výboru v Žiline (1945). V r. 1938 vyznamenaný Za vernosť a brannosť a r. 1947 Za zásluhy.</p> <p>Literatúra :</p>

	<p><i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 168.</i></p> <p><i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 90.</i></p>
190	<p>Belaník, Karol, 1966- generálny manažér, športovec * 12.11.1966 - Žilina 50. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1981-85 študoval na Gymnázium v Žiline, 1985-86 na VŠDaS v Žilina na Katedre PEDaS. Od roku 1986 pôsobil ako profesionálny futbalista v MŠK Žilina, Dukla Banská Bystrica, Bohemians Praha, Inter Bratislava. V roku 1994 pôsobil v regionálnych súťažiach v Rakúsku. Od roku 1996 je generálnym manažérom MŠK v Žiline. Bol trikrát majster Slovenska. Bol účastníkom pohárových zápasov Ligy majstrov a Poháru UEFA. Je spolutvorcom úspechov MŠK Žilina vo futbale. Z titulu tejto funkcie sa stal aj hlavným vedúcim reprezentácie Slovenska do 21 rokov. Od roku 2007 je opäť členom výkonného výboru a neskôr pôsobí ako športový manažér futbalového klubu MŠK Žilina, prezident Únie ligových klubov.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 91.</i></p>
191	<p>Bíroš, Stanislav, 1901-1983 akademický sochár, maliar, grafik, výtvarný pedagóg * 12.11.1901 - Bytča + 16.09.1983 - Bytča 115. výročie narodenia</p> <p>V roku 1921 absolvoval učiteľský ústav v Leviciach, 1921-1927 študoval sochárstvo na Vysokej umelecko priemyselnej škole v Prahe. Pôsobil ako učiteľ na viacerých školách. Je autorom monumentálnych pomníkov a pamätníkov, plastík, pamätných tabúl, je aj autorom mnohých portrétov národných dejateľov, spisovateľov a vedcov, na ktorých veľmi dobre vystihol psychológiu osobnosti. Venoval sa aj úžitkovej a knižnej grafike.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 14.</i> <i>Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 1997 A-Č. Ostrava: Výtvarné centrum Chagall, 1998. S. 167-168.</i></p>
192	<p>Janovský, Štefan, 1853-1881 kňaz, kaplán, publicista * 29.01.1853 - Bytča + 14.11.1881 - Piešťany 135. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na gymnázium v Trenčíne a teológiu v Esztergome. V roku 1876 bol vysvätený za kňaza. Pôsobil ako katolícky kaplán v Suche nad Parnou, vo Veľkých Levároch a v Piešťanoch. Písal po slovensky a maďarsky príspevky do dobových časopisov. Je autorom besedníc a noviel v Kalocsai Néplap, náboženských článkov v časopisoch Kazateľ a Kazateľňa.</p> <p>Literatúra :</p>

	<p><i>Slovenský biografický slovník 2. E-J : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 533.</i></p> <p><i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 594-595.</i></p> <p><i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Bytča. Žilina: Knížné centrum, 2002. 83 s. S. 71.</i></p>
193	<p>Brezáni, Peter, 1951- biológ * 15.11.1951 - Žilina 65. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1967-70 vyštudoval SVŠ v Žiline, 1970-75 študoval na PF UK v Bratislave odbor biológia. V rokoch 1975-95 pracoval na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach na Katedre všeobecnej biológie, od roku 1995 Ústav lekárskej biológie LF UPJŠ Košice. Jeho vedecko-výskumná činnosť bola sústredená na rádiobiológiu, genetické účinky malých dávok žiarenia ako súčasti životného prostredia, skúmanie účinkov mutagénnych faktorov životného prostredia a ich dopad na dedičný materiál. Publikoval 60 vedeckých prác zameraných na účinky nízkych dávok ionizujúceho žiarenia a na zvyšovanie odolnosti organizmu voči tomuto žiareniu. V roku 1988 získal Cenu spoločnosti nukleárnej medicíny a radiačnej hygieny.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S. 153.</i></p>
194	<p>Stuchl, Antonín, 1921- architekt * 15.11.1921 - Bratislava 95. výročie narodenia</p> <p>Antonín Stuchl je Čech so slovenským pasom. Narodil sa v Bratislave, vychovávala ho babička vo Veľkých Karloviciach na Morave. V roku 1938 sa jeho rodina, ktorá na Slovensko prišla v roku 1918, musela odstahovať späť do Prahy. Po absolvovaní vysokej školy sa vrátil späť na Slovensko, kde dostal miesto v Stavoprojekte v Žiline u architekta Scheera. V roku 1968 navrhol územný plán mesta Žiliny s dominantným postavením peších ciest a peších námestí a obytných zón, rekreácie a vyššej vybavenosti po celom meste. Prezídium Spolku architektov Slovenska udelilo v roku 2007 arch. Stuchlovi Cenu Emila Belluša za celoživotné dielo v oblasti urbanizmu a architektúry. Smerný územný plán Žiliny sa považuje za jeho najvýznamnejšiu prácu.</p> <p>NAJVÝZNAMNÉJŠIE PROJEKTY : Smerný územný plán Žiliny, 1978 Urbanistická štúdia športového areálu v Žiline, 1974 s architektom F. Čapkom NAJVÝZNAMNEJŠIE REALIZÁCIE : Doškoľovacie stredisko SEVaK, Rajecké Teplice, 1988.</p> <p>Literatúra : <i>DULLA, Matúš. Kto je kto v architektúre na Slovensku : Architektúra. Urbanizmus. Interiérová tvorba. Interiérový design. Výstavníctvo. Bratislava: ISA, 1995. S. 147.</i> <i>KUPKOVIČ, Lajo. Žilinčania po osemsto rokoch. Žilina: Mediána, 2008. S. 174.</i></p>
195	<p>Mazák, Martin, 1913-2006 kňaz, misionár * 12.12.1913 - Rajecká Lesná + 17.11.2006 - Soral (Švajčiarsko) 10. výročie úmrtia</p>

	<p>Základné vzdelanie nadobudol v rodisku. Ako pätnásťročný sa dostal k saleziánom, ktorý ho poslali študovať do Talianska a severnej Afriky. Za kňaza bol vysvätený 24. februára 1945 v Lyone. Od roku 1952 pôsobil ako salezián kňaz vo Švajčiarsku a po roku 1968 sa stal misionárom pre utečencov zo vtedajšieho Československa. Pôsobil najmä vo francúzskej časti Švajčiarska.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 906-907.</i> <i>Martin Mazák : spomienky slovenského seleziána : 1913-1968. 1. časť. Bratislava: Don Bosco, 2014. 175 s.</i></p>
196	<p>Vanoch, Adam, 1776-1849 veršovník, úradník * 17.11.1776 - Svederník + 15.03.1849 - Svederník 240. výročie narodenia</p> <p>Po skončení gymnázia navštevoval teológiu v Nitre, ktorú nedokončil. Natrvalo sa usadil a žil vo Svederníku, kde sa živil príležitostným veršovaním, roľníctvom a hrobárstvom. Zomrel v chudobe. Je to menej známy slovenský klasicistický básnik, ktorý písal výlučne po latinsky. Námety pre svoje básne čerpal z vlastných životných osudov, zo života dedinskej pospolitosti i historických udalostí.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 228.</i> <i>Slovenský biografický slovník T-Ž. - Zv. VI. - Martin : Matica slovenská, 1994. S. 228.</i></p>
197	<p>Hložník, Ferdinand, 1921-2006 maliar a grafik * 18.11.1921 - Svederník + 27.02.2006 - Bratislava 95. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1942-1946 študoval na oddelení kreslenia a maľovania SVŠT v Bratislave u profesorov G. Mallého, M. Schurmanna a J. Mudrocha. Do výtvarného života vstupoval uprostred rokov 2. svetovej vojny, čo sa odrazilo v tematickej, ale aj vo výrazovej orientácii jeho maliarskych diel. Tvorbu zo 40-tych a 50-tych rokov charakterizuje maliarsky cyklus obrazov s tematikou SNP /presun partizánov, Pri Strečne, Odchod Nemcov, oleje z rokov 1958-1959/. Neskôr opisnosť obrazu vystriedalo metaforické vyjadrenie. V 60-tych rokoch bola v popredí jeho záujmu maľba symbolického charakteru, od začiatku 70-tych rokov sa opäť zamerával na figurálny žáner, motivovaný predovšetkým udalosťami vojnových rokov. Tvorba F. Hložníka bola zastúpená takmer na všetkých významných prehliadkach slovenského výtvarného umenia doma i v zahraničí. Ako ilustrátor dotvoril 36 titulov kníh. Výtvarne spracoval aj klasické rozprávkové knižky O kohútikovi a sliepočke, O siedmich kráľovičoch, Skalný hrad na Kriváni a iné.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 41-42.</i> <i>Slovník súčasného slovenského umenia. 1. vyd. Bratislava: SFVU, 1967. [S. 114-115].</i></p>

198	<p>Mičura, Juraj, 1851-1919 národný dejateľ, právnik * 18.11.1851 - Dlhé Pole + 22.03.1919 - Těšín (Poľsko) 165. výročie narodenia</p> <p>Spoluorgan izátorom národného a kultúrneho života v Bytči a v okolí. Praxovali u neho viacerí predstavitelia slovenského verejného a kultúrneho života, synovec Martin Mičura, Janko Jesenský, Vladimír Pivko, Jozef Hranec. Po dohode so Slovenskou národnou stranou kandidoval v roku 1896 v Bytči vo voľbách do uhorského snemu s programom Krajinskej katolíckej ľudovej strany. V roku 1918 bol členom SNR. Bol signatárom martinskej Deklarácie slovenského národa.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 163.</i></p>
199	<p>Kollár, Martin, 1971- * 23.11.1971 - Žilina 45. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v Žiline. Absolvoval katedru Kameramanskej tvorby a fotografie na FTF VŠMU v Bratislave. Ako fotograf vystavuje po celom svete: v Maison Europeen de la Photography v Paríži, Recontres des Arles vo Francúzsku, MOCA v Šanghaji, Guadongskom múzeu umenia v Číne a na mnohých ďalších miestach v Thessalonikách, Aténach, Prahe, Krakowe, či v Bratislave. Ako kameraman spolupracoval s Petrom Kerekesom na dokumentárnych filmoch O troch dňoch v Jasovskom kláštore (1995), Ladomírske morytály a legendy (1998), 66 sezón (2003), Ako sa varili dejiny (2009) a s Petrom Kerekesom, Ivanom Ostrochovským a Pavlom Pekarčíkom na filme Zamatoví teroristi (2013).</p> <p>Literatúra : http://www.csfd.cz/tvurce/96051-martin-kollar/</p>
200	<p>Bandúr, Vincent, 1961- umelecký rezbár * 24.11.1961 - Divina 55. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa v Divine, ale od r. 1990 žije a tvorí v Považskej Bystrici. Navštevoval LŠU v Žiline, základy techniky z výtvarného umenia. Výtvarno-umelecké vzdelanie získal súkromne. V r. 1985-92 úzko spolupracoval s ÚLUV Bratislava. Vo svojich prvých tvorivých rokoch sa venoval hlavne olejomalbe, postupne sa jeho záujem orientoval na drevo a iné prírodné materiály (hračky, šperky, bižutéria, dózy), v súčasnosti sa venuje predovšetkým tvorbe drevených skladacích plastík a reliéfnych kompozícií v dreve, v ktorých zachytáva výjavy z tradičnej ľudovej kultúry. Jeho motivačný záber sa dotýka i prítomnosti ako aj účasť na viacerých domácich a zahraničných výstavách.</p> <p>Literatúra : <i>Who is who v Slovenskej republike : životopisná encyklopédia významných žien a mužov Slovenska. Zug: Hübners Who is Who, 2006. S.64.</i> <i>ŠUŠKA, Peter. Divina. Divina: Obecný úrad, 2011. S. 232.</i></p>

201	<p>Bielek, Karol, 1857-1936 * 15.01.1857 - Lutiše + 25.11.1936 - Žarnovica 80. výročie úmrtia</p> <p>Študoval na gymnáziu, v seminári a na preparandiách v Žiline, Kláštore pod Znievom a v Trnave, kde získal učiteľský diplom. Ťažisko jeho práce bolo v oblasti pedagogiky. Je autorom niekoľkých čítaniek a učebníc. Publikoval odborné a didaktické články v rôznych časopisoch. Vydával nenáročné zbierky veršikov, riekaniek, prísloví a porekadiel.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník A-D. - Zv. I. - Martin : Matica slovenská, 1986. S. 247-248.</i> <i>Sliacky, Ondrej: Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež. Bratislava : Literárne informačné centrum, Bratislava, 2005. S. 36.</i></p>
202	<p>Djuračka, Andrej, 1891-1966 novinár, redaktor, odbojár * 27.11.1891 - Žilina + 15.06.1966 - Bratislava 125. výročie narodenia</p> <p>Redigoval prvé slovenské noviny, ktoré začali vychádzať v Žiline - Považské noviny (1913-1914). Neskôr pracoval ako redaktor v Bratislave. Je spoluzakladateľom Slovenskej tlačovej kancelárie v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 170.</i></p>
203	<p>Kovalik-Ústiansky, Ján, 1861-1950 básnik * 27.11.1861 - Ústie nad Oravou + 08.03.1950 - Žilina 155. výročie narodenia</p> <p>Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, filozofiu na univerzitách vo Viedni a v Budapešti. V r. 1885 - 90 pôsobil ako profesor na gymnáziu v Trstenej a v r. 1890 - 1935 v Žiline. Politický exponent Hlinkovej Slovenskej ľudovej strany, poslanec a senátor Národného zhromaždenia, člen krajinského zastupiteľstva, Štátnej rady Slovenskej republiky. Predstaviteľ postromantizmu, ako epigón štúrovskej balady vstúpil r. 1879 do slovenskej literatúry občiansky a vlastenecky motivovanými veršami v časopise Orol, neskôr ho ovplyvnila aj poézia P. O. Hviezdoslava. Po vzniku ČSR vlastným nákladom svoje básne vydal knižne ako 7-zv. Zbrané diela (Básne, 1919; Báj Tatier, 1926; Balady, Svet, Národ, 1932; Vidiny mieru, 1936; Pod italským nebom, Úlomky tatranských žúl, 1939; Ozveny veľkej doby, 1942). Zväčša išlo o veršované epické skladby plné patetizmu, rétoriky a verbalizmu, ktoré ideovo kotvili vo vlasteneckej poézii neskorého štúrovstva a do slov. literárneho vývinu nezasiahli. Autor filozofického spisu <i>Adaptio és emencipatio</i> (1885), venoval sa aj publicistike, zaoberal sa najmä pedagogickou problematikou.</p> <p>Literatúra : <i>Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 252.</i></p>

204	<p>Letz, Belo, 1902-1971 jazykovedec, pedagóg * 05.11.1902 - Budapešť (Maďarsko) + 28.11.1971 - Žilina 45. výročie úmrtia</p> <p>Žil v Rajci, potom v Žiline, kde absolvoval reálku. Študoval na FF KU v Prahe. Bol profesorom na rôznych gymnáziách a prednášal aj na pobočke Vyššej školy pedagogickej v Žiline. Venoval sa aj bádaniu v oblasti slovenskej jazykovedy, ktoré uverejňoval v rôznych odborných periodikách. Tematicky sa v nich orientoval na problematiku tvorenia slov, ktoré sa stali základom knižnej práce. Druhý okruh jeho bádania tvoria práce o skladbe, slovosledu a spojok. Tretí okruh tvoria články a štúdie o hláskosloví, morfológii a štylistike. Ťažiskom jeho práce je Gramatika slovenského jazyka (1950). V rukopise ostalo dielo Otázky slovenskej syntaxe, ktoré obsahuje súbor 25 štúdií z obdobia 1957-1963 o vete, vetných členoch o význame slovných druhov a tvarov vo vete. Realizoval sa aj v kultúrno-osvetovej činnosti najmä ako herec a režisér v Spolku slovenských akademikov v Žiline. Predstavil sa aj ako autor divadelných hier, knižne vydal hru O svoju skyvu so sociálnym námetom z robotníckeho prostredia súkenky v Žiline. Pseud.: Ivan Belovský</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 3. K-L : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1989. S. 394.</i> <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 177.</i></p>
205	<p>Imrikovič, Juraj, 1696-1771 náboženský spisovateľ * 08.09.1696 - Trnava + 29.11.1771 - Žilina 245. výročie úmrtia</p> <p>Od roku 1713 bol členom rehole jezuitov, od roku 1717 slovenským kazateľom v Banskej Štiavnici, potom misionárom na viacerých miestach Uhorska. Neskôr pôsobil v Žiline ako superiorm jezuitskej radnice. Je autorom latinských náboženských prác, básní a filozofických úvah.</p> <p>Literatúra : <i>Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Bratislava: Lúč, 2000. S. 561.</i></p>
DECEMBER	
206	<p>Bajza, Jozef Ignác, 1755-1836 spisovateľ, cirkevný hodnostár * 05.03.1755 - Predmier + 01.12.1836 - Bratislava 180. výročie úmrtia</p> <p>Vyštudoval teológiu na univerzite vo Viedni. Pôsobil ako farár v Dolnom Dubovom, Prietrži a v Zbehoch. Bol prívrženec osvietených reforiem Jozefa II. Písal prevažne v klasicistickom duchu. V roku 1782 pripravil do tlače zbierku Rozličných veršuv. V roku 1783 vyšla 1. časť románu René mládenca príhodi a skúsenosti, 2. časť mala vyjsť v r.</p>

	<p>1785, ale cirkevná cenzúra jej tlačenie zastavila. Umelecky pôsobivejší je 1. diel románu, kým 2. diel je skôr cestopisom, ktorým poučal a poukazoval na nedostatky. Ide o prvý slovenský román a jeho novátorstvo je aj v jazyku - prvom pokuse o uplatnenie spisovnej slovenčiny v umeleckej literatúre. Význam tohto priekopníckeho diela vo vývine slovenskej literatúry bol oslabený ťažkopádny štýlom a nedomyšleným prístupom k jazyku. V rokoch 1789-1896 pripravil na vydanie rukopis Rozličných versov pod názvom Slovenské dvojnárodné epigramata jednako-konco-hlasné a zvokovo-mírné. V roku 1795 vydal knihu Veselé účinky, a rečení, ktoré k stráveňu trúchlivých hodín zbral a vidal ... Jeho posledným dielom boli Priklady ze svatého Písma ... (1813).</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. I., A-B. Martin: Slovenská národná knižnica, 2002. S. 162-163.</i> <i>VÁLEK, Igor. Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S.38.</i></p>
207	<p>Prekopp, Ivan, 1932-1971 mliečársky a syrársky odborník * 04.08.1932 - Martin + 09.12.1971 - Žilina 45. výročie úmrtia</p> <p>Vyštudoval Fakultu chemicko-technologického inžinierstva na SVŠT v Bratislave. Bol riaditeľom základného závodu Žilinských mliekární, pracovníkom Výskumného pracoviska mliekárenského priemyslu v Žiline. Hlavnú pozornosť venoval otázkam spracovania kravského a ovčieho mlieka, hľadaniu nových možností výroby, najmä parených syrov. Zaslúžil sa o výskum a realizáciu mechanizácie výroby bryndze, priemyselnej výroby pareníc a oštiepkov. Vytvoril teoretický základ nového technologického zrenia ovčích hrudkových syrov, čím prispel k zvýšeniu kvality bryndze vyrábanej z nich.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. 1. vyd. Martin: Matica slovenská, 1987. S.535.</i></p>
208	<p>Romančíková, Katarína, 1976- poézia * 09.12.1976 - Žilina 40. výročie narodenia</p> <p>Po skončení Obchodnej akadémie študovala na Katecheticko-pedagogickej fakulte v Ružomberku. Doktorandské štúdium skončila na Katolíckej univerzite v Ružomberku v roku 2006. V súčasnosti pôsobí ako učiteľka Základnej školy v Terchovej. V roku 1997 vydala v spolupráci s Miestnym kultúrnym strediskom svoju prvú básnickú zbierku Lásky závan ešte pod menom Katarína Šmehýlová.</p> <p>Literatúra : <i>ŠMEHÝLOVÁ, Katarína. Lásky závan. Terchová: Miestne kultúrne stredisko Terchová, 1997. 45 s.</i></p>
209	<p>Makovický, Dušan, 1866-1921 lekár, slovenský tolstojovec, autor literatúry faktu, prekladateľ * 10.12.1866 - Ružomberok</p>

+ 12.03.1921 - Ružomberok
150. výročie narodenia

Základné vzdelanie získal v Ružomberku. Študoval na gymnáziách v Ružomberku, Veľkom Koroši Šoproni, medicínu na univerzitách v Prahe, Innsbrucku a Berlíne. Počas pražských štúdií člen a funkcionár slovenského študentského spolku Detvan. Pracoval ako lekár na klinike v Innsbrucku, Budapešti, praktický lekár v Žiline. Účastník porady T.G.Masaryka na Bystričke, ktorá sa stala východiskom k vypracovaniu hlasistického hnutia. K hlasistom sa pripojil pre ich orientáciu na drobnú prácu medzi ľuďmi. Od r.1890 mal stály a intenzívny kontakt s L.N.Tolstým. Svoj prvý pobyt v Jasnej Polane opísal v "Slovenských pohľadoch"(1894). Tolstého dielo a učenie sprístupňoval vydávaním edícií "Poučné čítanie" (18 brožúr) a "Poučná bibliotéka", v ktorej vyšli Tolstého diela "Kreutzerova sonáta a Vzkriesenie". Po ďalších návštevách u L.N.Tolstého (1897,1901) prijal pozvanie (1904) a stal sa jeho domácim lekárom a tajomníkom. Z tohto pobytu pochádzajú "Jasnopolianske zápisky", v ktoré denníkovou formou zapisoval všetko podstatné o Tolstého živote a diele. V Jasnej Polane ostal i po Tolstého smrti. Po ťažkej chorobe (škvrnitý týfus) sa vrátil do Ružomberka (1920). Po vážnej osobnej kríze ukončil svoj život samovraždou. Celé meno Makovický Dušan Pavel.

Literatúra :

UHORSKAI, Pavol. *Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry 2. M - Z. Liptovský Mikuláš: TRANOSCIUS, 1997. S. 14-15.*

Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 209.

VÁLEK, Igor. *Literárny lexikón Žilinského samosprávneho kraja. Žilina: Knižné centrum, 2009. S. 151.*

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. S. 297-298.

210 **Čerňan, Jozef, 1946-**

sochár

* 11.12.1946 - Lietavská Lúčka

70. výročie narodenia

Študoval na VŠVU v Bratislave v rokoch 1964-1968 u profesora J. Kostku, odbor figurálne sochárstvo. Jeho diplomová práca zdobí areál ZŠ v Nemeckej pri Banskej Bystrici. Niekoľko rokov pôsobil ako pedagóg na Gymnáziu v Rajci a ľudovom umeleckom družstve Rezbár a v Rajci. Roku 1984 emigroval do Grécka. Tu žil krátko v Aténach a začiatkom roka 1986 odišiel do Kanady, kde sa usadil najskôr v meste St. John a neskôr v Sussexe v štáte New Brunswick kde žije a tvorí dodnes. Doma jeho práce boli inštalované v Žiline, Bytči, Lietave, Dlhom Poli, Jablonovom pod Súľovskými skalami, v Handlovej a v Prievidzi. V roku 1973 vystavoval v Lietavskej Lúčke a v Žiline. Jeho tri kovové plastiky do roku 1992 zdobili parčík pri Váhostave na žilinskom sídlisku Hliny. V Kanade v meste St. John je v tamojšom kostole inštalovaná jeho socha Panny Márie v nadživotnej veľkosti. Veľkoobchod-tržnicu zdobí jeho drevená dubová plastika muža v nadživotnej veľkosti. V roku 1995 ukončil fontánu /4,80 m vysokú/, realizovanú v červenej opracovanej žule pre mesto Edmundston na severovýchodnom pobreží Kanady. V súčasnosti žije a tvorí v kanadskom meste Sussex.

Literatúra :

Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 26-27.

211	<p>Prieložný, Emil, 1921-1981 spevák - tenorista * 12.12.1921 - Žilina + 23.07.1981 - Prešov 95. výročie narodenia</p> <p>V rokoch 1934-38 navštevoval meštiansku školu v Žiline, a neskôr pracoval na technickom referáte v Žiline. Tu súkromne študoval divadlo, hudbu a spev. Najskôr inklinoval k baletu. V rokoch 1940-47 bol členom súboru Slovenského divadla v Nitre, 1947-81 bol sólistom spevohry Divadla J. Záborského v Prešove. Vynikajúci charakterový herec s mimoriadnou pohybovou eleganciou, ale predovšetkým so zmyslom pre originálny humor vytvoril vyše sedemdesiat postáv operetnej, muzikálovej i činohernej literatúry.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 4. M-Q : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1987. S. 541.</i></p>
212	<p>Vrtílek, Ján, 1906-2000 umelecký kníhviazač * 12.12.1906 - Vyškov + 10.03.2000 - Žilina 110. výročie narodenia</p> <p>Knihárskem u remeslu sa vyučil v rodnom meste u majstra Aloisa Indry, tovaryšskú skúšku absolvoval v roku 1924 a v jeho dielni ďalej pôsobil tri roky. V roku 1927 pracoval ako knihár vo firme Ludvíka Schönpluga. Popri zamestnaní navštevoval odborný knihársky kurz Zemského úradu pre zvelaďovanie živností. Svoje knihárske umenie a remeselnú zdatnosť prezentoval na Výstave súdobej kultúry v Brne v roku 1928. Krátko po výstave odišiel z Brna na Slovensko do Žiliny, kde hľadal svoje lepšie knihárske ja. Zo začiatku pracoval v dielni Václava Medka a neskôr založil so svojim bratrancom a menovcom Jánom Vrtílkom (1910) samostatnú knihársku dielňu. V Žiline našiel svoju životnú partnerku Jozefu Kotrbovú (1913-1983), s ktorou mal štyri deti. Vojtech a Ludmila pomáhali J. Vrtílkovi v práci v dielni. Neskôr sa k nim pripojila dcéra Alžbeta, ktorá organizačne pomáhala. Najmladšia dcéra Helena sa profesionálne venovala hudbe. Ďalšou kapitolou v umeleckej tvorbe Jána Vrtílka bolo reštaurovanie kníh starých aj nových, so zreteľom na zachovanie ich dobového charakteru. O kvalite práce Jána Vrtílka sa hovorí dodnes na prestížnych svetových prehliadkach knihárskeho umenia v Lipsku, Berlíne, Viedni i Montreale s udelením čestného uznania. Bol členom organizácie Meister der Einbandkunst so sídlom v Mníchove. Mesto Žilina mu udelilo v roku 1996 najvyššie vyznamenanie Čestné občianstvo mesta Žilina. Remeslo po knihárovi Jánovi Vrtílkovi zdedila jeho dcéra Ludmila Mlichová, ktorá v pôvodných historických priestoroch zachovala knihársku tradíciu dodnes.</p> <p>Literatúra : <i>Ján Vrtílek. Umelecká knižná väzba. 1. vyd. Banská Bystrica: Oblastná galéria, 1982. 47 s.</i> <i>MAZÁČ, Tomáš. Vazby laskavých doteků : čtení o Jánovi Vrtílkovi. Žilina: Považská galéria umenia, 1998. 66 s.</i></p>
213	<p>Boba, Braňo, 1976- fotograf * 13.12.1976 - Žilina</p>

	<p>40. výročie narodenia</p> <p>Učarovala mu dokumentačná fotografia. Vo svojom subjektívnom dokumente zachytáva ľudí v rôznych častiach sveta. Žije a tvorí v Žilne a Ostrave.</p> <p>Literatúra : <i>VÝTVARNÁ ŽILINA (ŽILINA, Slovensko). Výtvarná Žilina '98 : Art works of Žilina '98 : "Dialógy" : Považská galéria umenia Žilina 10. júl - 23. august 1998. Žilina: Považská galéria umenia, 1998. S. 7.</i></p>
214	<p>Ďurčanský, Ferdinand, 1906-1974 politik, právnik, publicista * 18.12.1906 - Rajec (Slovensko) + 15.03.1974 - München (Nemecko) 110. výročie narodenia</p> <p>Náboženská a národná výchova určili základné ideologické a politické postuláty jeho verejného pôsobenia. Angažoval sa v ľudáckom študentskom hnutí, od roku 1933 vodca radikálnej, otvorene fašistickej skupiny ľudáckej inteligencie okolo dvojtýždenníka <i>Nástup</i>, ktorú vydával jeho brat Ján, sám bol jeho zodpovedným redaktorom. Ním vedená skupina rozhodujúco prispela k definitívnemu víťazstvu smeru na VII. zjazde HSLŠ 1936 v Piešťanoch. Ako významný predstaviteľ Hlinkovej slovenskej ľudovej strany sa v roku 1939 podieľal na rozdelení ČSR. Za Slovenského štátu pôsobil od r. 1939 ako minister zahraničia. Pred postupujúcou sovietskou armádou v r.1945, ušiel na Západ. Národným súdom v r.1947 in contumaciam, bol odsúdený na trest smrti ako vojnový zločinec.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. 375-378.</i> <i>100. výročie narodenia : Dr. Ferdinand Ďurčanský. Rajčan : mesačník Mestského úradu v Rajci, 2007, 1, 5.</i></p>
215	<p>Zvara, Teodor, 1907-1986 divadelník , športovec * 04.01.1907 - Čadca + 18.12.1986 - Žilina 30. výročie úmrtia</p> <p>Vyučil sa za hodinára, v rokoch 1950-1967 bol technológom výroby bábok, režisérom výtvarníkom a bábkovodičom Bábkového divadla v Žiline. Bol prvým profesionálnym technológom výroby bábok na Slovensku. Je autorom bábkovej hry <i>Keď hračky ožijú</i> (1951). Významnú úlohu zohral aj v žilinskom športovom živote, bol trénerom a vychovateľom futbalového dorastu v Žiline.</p> <p>Literatúra : <i>Osobnosti Kysúc. Prešov: Michal Vaško, 2004. S. 93-94.</i> <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 478-479</i></p>
216	<p>Hanuliak, Stanislav, 1931-1991 regionálny politik * 23.12.1931 - Terchová + 19.12.1991 - Terchová</p>

	<p>25. výročie úmrtia</p> <p>Všestrannou činnosťou a konkrétnymi pracovnými výsledkami sa Stanislav Hanuliak zaradil medzi najvýraznejšie osobnosti dobovej regionálnej politiky. S jeho menom sú spojené prakticky všetky významnejšie projekty, ktoré sa v Terchovej realizovali počas 60., 70., a 80. rokov minulého storočia. Ako najvyšší funkcionár obce venoval náležitú pozornosť rozvoju jej infraštruktúry, neustále mal na zreteli riešenie sociálnych otázok, bytovej politiky a zamestnanosti. Osobitnú rolu zohrávali v jeho premyslenej komunálnej stratégii cestovný ruch, kultúra a šport. Aktivity Stanislava Hanuliaka neutíchli ani po jeho odchode z funkcie predsedu MNV. Bol blízkym spolupracovníkom nového vedenia obce, neúnavne hľadal vhodný výrobný program pre obecný podnik, spolupodielal sa na tvorbe projektov rozvoja cestovného ruchu v zmenených spoločenských podmienkach. Všetky zamýšľané zámery však prekazila zhubná choroba a následná smrť.</p> <p>Literatúra : <i>CABADAJ, Peter. Terchová. Terchová: Obec Terchová, 2003. S. 128.</i></p>
217	<p>Dražilová, Anna, 1891-1974 spisovateľka pre deti a mládež, prekladateľka * 20.12.1891 - Ružomberok + 26.12.1974 - Brno (Česko) 125. výročie narodenia</p> <p>Ludovú školu vychodila v Martine, Učiteľský ústav v Bratislave. V rokoch 1919-1921 bola profesorkou Gymnázia v Žiline. Je autorkou literatúry pre najmenšie deti s mravoučnými a náboženskými prvkami. Prekladala z češtiny najmä rozprávky B. Němcovej a J. Karafiáta. Recenziami prispievala do Národného denníka, Slovenskej krajiny, Považských novín, najmä však do Živeny. Venovala sa aj práci v kutrúrnych a osvetových spolkoch v Žiline. Do roku 1939 bola ako okresná náčelníčka Sokola a tajomníčka severného okresu Živeny.</p> <p>Literatúra : <i>Biografický lexikón Slovenska. II., C-F. Martin: Slovenská národná knižnica, 2004. S. 321.</i> <i>Slovenský biografický slovník 1. A-D : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1986. S. 502.</i> <i>Lexikón slovenských žien. Martin: Slovenská národná knižnica, 2003. S. 53-54.</i></p>
218	<p>Kerák, Jozef, 1891-1945 insitný sochár, drotár * 22.12.1891 - Velké Rovné + 28.06.1945 - Velké Rovné 125. výročie narodenia</p> <p>Narodil sa vo Veľkom Rovnom. Od detstva chodil ako drotár po strednej Európe a po ďalších krajinách. Dôverná znalosť materiálu a neobyčajná technická zručnosť mu umožnili modelovať hustým či redším spájaním špirálovito stočeného alebo rovného drôtu priehľadné figúry, ktoré pripomínajú bohato rozkreslenú, poeticky jemnú perokresbu v priestore. Jeho práce sú zastúpené v zbierkach Považského múzea v Žiline-Budatíne.</p> <p>Literatúra : <i>Slovenský biografický slovník 3. K-L : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica</i></p>

	<p>slovenská, 1989. S. 70. <i>Biografický lexikón Slovenska. IV., Ch-Ki. [1. vyd. Martin: Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2010. S. 492.</i></p>
219	<p>Hanuliak, Stanislav, 1931-1991 regionálny politik * 23.12.1931 - Terchová + 19.12.1991 - Terchová 85. výročie narodenia</p> <p>Všestranno u činností a konkrétnymi pracovnými výsledkami sa Stanislav Hanuliak zaradil medzi najvýraznejšie osobnosti dobovej regionálnej politiky. S jeho menom sú spojené prakticky všetky významnejšie projekty, ktoré sa v Terchovej realizovali počas 60., 70., a 80. rokov minulého storočia. Ako najvyšší funkcionár obce venoval náležitú pozornosť rozvoju jej infraštruktúry, neustále mal na zreteli riešenie sociálnych otázok, bytovej politiky a zamestnanosti. Osobitnú rolu zohrávali v jeho premyslenej komunálnej stratégii cestovný ruch, kultúra a šport. Aktivity Stanislava Hanuliaka neutíchli ani po jeho odchode z funkcie predsedu MNV. Bol blízkym spolupracovníkom nového vedenia obce, neúnavne hľadal vhodný výrobný program pre obecný podnik, spolupodielal sa na tvorbe projektov rozvoja cestovného ruchu v zmenených spoločenských podmienkach. Všetky zamýšľané zámery však prekazila zhubná choroba a následná smrť.</p> <p>Literatúra : <i>CABADA J, Peter. Terchová. Terchová: Obec Terchová, 2003. S. 128.</i></p>
220	<p>Volanská, Hela, 1912-1996 prozaička * 05.12.1912 - Lodž (Poľsko) + 23.12.1996 - Praha (Česko) 20. výročie úmrtia</p> <p>Vlastným menom Chaja Wolfowitz, vydatá Friedmannová. Po maturite študovala medicínu na UK v Bratislave, kde bola r. 1940 promovaná. V rokoch 1940 -1943 pracovala na chirurgickom oddelení Štátnej nemocnice v Žiline, potom bola z rasových dôvodov internovaná v koncentračnom tábore v Novákoch. Počas SNP prešla na stranu povstalcov. Po vojne bývala v Bratislave a v roku 1946 sa presťahovala do Prahy. Do slovenskej literatúry vstúpila ako autorka vojnových a povstaleckých próz či románov z lekárskeho prostredia. V roku 1996 zomrela v Prahe.</p> <p>Literatúra : <i>MAŤOVČÍK, Augustín. Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia. Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov a SNK, 2001. S. 503-504.</i> <i>Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava: Kalligram, 2005. S. 611.</i></p>
221	<p>Kopecká, Eva, 1961- textilná výtvarníčka * 24.12.1961 - Žilina 55. výročie narodenia</p> <p>Na VŠVU v Bratislave študovala v rokoch 1979-1985 na oddelení architektonickej tvorby III. u profesorov M. Kusého a docenta R. Janáka. V tvorbe sa venuje textilnému designu, návrhom odevov a voľnej tvorbe. Pracovala ako návrhárka v BZ v Ružomberku. Žije a tvorí v Bratislave.</p>

	<p>Literatúra : <i>Slovník maliarov a sochárov okresu Žilina. Žilina: Okresná knižnica v Žiline, 1995. S. 60. ISBN 808514803X</i></p>
222	<p>Turzo, Juraj, 1567-1616 šľachtic, krajinský hodnostár * 02.09.1567 - Lietava + 24.12.1616 - Bytča 400. výročie úmrtia</p> <p>Bol príslušníkom oravsko-bytčianskej vetvy šľachtického rodu, pôvodom z Betlanoviec. V roku 1585 sa usadil v Bytči. V časoch nepokojov býval na Lietavskom alebo Oravskom hrade, kde sa venoval správe svojich rodových panstiev. Patril medzi najbohatších a najvplyvnejších veľmožov na prelome 16. a 17. storočia. Zúčastnil sa na početných protitureckých výpravách a diplomatických rokovaníach. Bol predstaviteľom protestantskej šľachty na Slovensku. Považovali ho za laickú hlavu evanjelickej cirkvi v Uhorsku. V Bytči založil evanjelické latinské gymnázium. V roku 1610 zvolal Žilinskú synodu, na ktorej bola vytvorená organizácia evanjelickej cirkvi v Preddunajsku. Jeho sídlo v Bytči prináležalo k významným kultúrnym strediskám na Slovensku, vlastnil bohatú knižnicu, ovládal niekoľko rečí. Od roku 1585 bol dedičným oravským županom.</p> <p>Literatúra : <i>Reprezentačný biografický lexikón Slovenska. Martin: Vydavateľstvo Matice slovenskej, 1999. S. 347.</i> <i>PRIKRYL, Lubomír Viliam. Mesto Žilina. Žilina: Regionálna a rozvojová agentúra, 1997. S. 184.</i> <i>Slovenský biografický slovník 6 : od roku 833 do roku 1990. Martin: Matica slovenská, 1994. S. 150-151.</i></p>
223	<p>Gallo, Juraj, 1956- inžinier, architekt * 31.12.1956 - Žilina 60. výročie narodenia</p> <p>NAJVÝZNAMNĚJŠIE PROJEKTY : Rehabilitačné centrum železničnej polikliniky Žilina, 1996 Národná banka Slovenska, expozitúra Žilina, 1997, Obytný súbor Žilina-juh, urbanistická súťaž, 1998 VŠZP, pobočka Žilina, projekt interiéru, 1999. NAJVÝZNAMNEJŠIE REALIZÁCIE : Bagetéria na Hlinkovom námestí v Žiline, 1995, Budova Záchranného systému Slovakia v Žiline, 1996.</p> <p>Literatúra : <i>KUPKOVIČ, Ludovít. Žilinčania po 800 (+5) rokoch. 1. vyd. Žilina: Ludovít Kupkovič, 2012. S. 62. ISBN 9788097119737</i></p>

Autorský register

A B C Č D Ď E F G H CH ^{IJK} L M N Ň O P Q R Ř S Š T Ť U V W X Y Z Ž

A

Akai (Akkay), Ján	<u>27</u> ,
Akai, Krištof	<u>60</u> , <u>62</u> ,
Androvič-Vármai, Augustín	<u>189</u> ,

B

Babušíková, Tatiana	<u>75</u> ,
Bača, Štefan	<u>142</u> ,
Bajza, Jozef Ignác	<u>206</u> ,
Bandúr, Peter	<u>119</u> ,
Bandúr, Vincent	<u>200</u> ,
Bánovský, Juraj	<u>78</u> ,
Bardys Chryzostom, OFM, Ján	<u>135</u> ,
Bartaky, Juraj	<u>69</u> ,
Bartek, Henrich	<u>30</u> ,
Behrík, Bohuslav	<u>79</u> ,
Belaník, Karol	<u>190</u> ,
Belohorcová, Zuzana	<u>40</u> ,
Benda, Protáz, Ján	<u>120</u> ,
Beňovský, Ján	<u>148</u> ,
Bičkoš, Peter	<u>64</u> , <u>98</u> ,
Bielek, Anton Karol	<u>22</u> ,
Bielek, Karol	<u>201</u> ,
Bienik, Pavol	<u>21</u> ,
Bíroš, Stanislav	<u>191</u> ,

Blanár, Juraj	<u>92</u> ,
Blaško Švecová, Katarína	<u>1</u> ,
Blaško, František	<u>105</u> ,
Boba, Braňo	<u>213</u> ,
Botek, Anton C.	<u>31</u> ,
Brezáni, Peter	<u>193</u> ,
Breznitz, Šlomo	<u>128</u> ,
Brna, Pavol	<u>118</u> ,

C

Cabadaj, Peter	<u>70</u> ,
Cvacho, Igor	<u>179</u> ,

Č

Čapka, Štefan	<u>57</u> , <u>139</u> ,
Čapkovič, Ladislav Pius	<u>115</u> ,
Čaplický, Peter	<u>94</u> ,
Čerňan, Jozef	<u>210</u> ,
Čerňanský, Ján	<u>2</u> ,
Čerňanský, Peter	<u>123</u> ,
Černiansky, Andrej	<u>175</u> ,
Černyš, Mykola	<u>172</u> ,

D

Dado, Milan	<u>45</u> ,
Digaňová, Gabriela Mária	<u>188</u> ,
Dilong, Rudolf	<u>68</u> ,
Djuračka, Andrej	<u>108</u> , <u>202</u> ,
Djuračka, Anton	<u>187</u> ,
Dobrovodský, Jozef, 1909-1986	<u>131</u> ,

Dražilová, Anna	<u>217</u> ,
Drobný, Eduard	<u>95</u> ,
Dubec, Anton	<u>26</u> ,
Dudáš, Miloš	<u>16</u> ,

Ď

Ďurčanský, Ferdinand	<u>214</u> ,
Ďurjan, Štefan	<u>11</u> ,

F

Faltín, Michal	<u>116</u> ,
Feldek, Ľubomír	<u>168</u> ,
Filo, Emanuel	<u>141</u> ,
Frátrik, Ján	<u>169</u> ,
Fundárek, Jozef	<u>136</u> , <u>163</u> ,

G

Gajdoš, František	<u>170</u> ,
Gallo, Juraj	<u>223</u> ,
Galovský, Emil	<u>162</u> ,
Getting, Milan Alexander	<u>181</u> ,
Grnáč, Ladislav	<u>171</u> ,
Grossmann, Jozef	<u>52</u> ,
Guderna, Ladislav	<u>99</u> ,
Guleja, Karol	<u>134</u> ,

H

Hanuliak, Stanislav	<u>216</u> , <u>219</u> ,
Hanulík, Ján Chryzostom	<u>149</u> ,
Hegerová, Hana	<u>184</u> ,

Heller, Bernard	<u>53</u> ,
Hložník, Ferdinand	<u>41</u> , <u>197</u> ,
Hoffmann, Ferdinand	<u>17</u> ,
Honza, Cézar František	<u>156</u> ,
Horecký, Ján	<u>86</u> ,
Horecký, Jozef	<u>48</u> ,
Horečný, Jaroslav	<u>58</u> ,
Hortová, Veronika	<u>76</u> ,
Hromec, Miroslav	<u>66</u> ,
Hujík, Viktor	<u>157</u> ,
Huljak, Peter Andrej	<u>137</u> ,
Husselius, Albert	<u>36</u> ,

I

Imrikovič, Juraj	<u>151</u> , <u>205</u> ,
Ivanov, Boris	<u>82</u> ,

J

Janček, Ivan	<u>107</u> , <u>129</u> ,
Janček, Mikuláš	<u>3</u> ,
Janovský, Štefan	<u>192</u> ,
Jantáková, Katarína	<u>59</u> ,
Jesenský, Miloš	<u>93</u> ,
Jonáš, Kristián Alojz	<u>155</u> ,
Jóner, Viktor	<u>124</u> ,

K

Kállay, Vojtech	<u>28</u> ,
Kalužay, Jozef	<u>140</u> ,
Kempný, Ján	<u>110</u> ,

Kerák, Jozef	<u>218,</u>
Kianička, Jozef, 1887-1956	<u>89,</u>
Klapita, Marián	<u>153,</u>
Köhler, Štefan	<u>13,</u>
Kohútová-Hanuliaková, Darina	<u>91,</u>
Kollár, Martin	<u>199,</u>
Kompánek, Vladimír	<u>15,</u>
Kopecká, Eva	<u>221,</u>
Korynthinus, Ján	<u>154,</u>
Košturiak, Ján	<u>182,</u>
Kovalik-Ústiansky, Ján	<u>203,</u>
Krajčo, Milan	<u>33,</u>
Kramářová, Jana	<u>4,</u>
Kresánek, Jozef	<u>51,</u>
Kristenová, Vlasta	<u>166,</u>
Kubica, Peter	<u>83,</u>
Kubínyi, Peter	<u>29,</u>
Kuzmík, Jozef	<u>67, 104,</u>
Kužma, František	<u>150,</u>
Kyša, Jaroslav	<u>80,</u>

L

Ladiver, Eliáš	<u>65,</u>
Lalinský, Ivan	<u>159,</u>
Láni, Gregor	<u>138,</u>
Lenčo, Ondrej, 1939-1981	<u>111,</u>
Letz, Belo	<u>204,</u>
Letz, Ján	<u>20,</u>
Litva, Felix	<u>25,</u>
Lombardini, Alexander	<u>71,</u>

M

Makovický, Dušan	<u>50, 209,</u>
Marsina, Štefan Viktor	<u>34,</u>
Matulay, Karol	<u>173,</u>
Matušík, Jozef	<u>144,</u>
Mazák, Martin	<u>195,</u>
Melicherčík, Andrej	<u>96,</u>
Mésaroš, Ondrej	<u>185,</u>
Mičura, Juraj	<u>198,</u>
Mičura, Martin	<u>97,</u>
Michal, Vladimír	<u>130,</u>
Michalko, Jozef	<u>84,</u>
Milec, Ivan	<u>12,</u>
Milec, Ján	<u>145,</u>
Mirt, Ladislav	<u>103,</u>
Mišíková, Ľubica	<u>176,</u>
Mlich, Štefan	<u>152,</u>
Moravčík, Jaroslav	<u>90,</u>
Moravčík, Milan	<u>18,</u>
Mrázik, František	<u>158,</u>

N

Nemeš, Ladislav	<u>77,</u>
-----------------	------------

Ň

Ňiňaj, Peter	<u>47,</u>
--------------	------------

O

Oleár, Vladimír	<u>73,</u>
Ondák, Roman	<u>132,</u>

Ondro, František	<u>9, 164,</u>
Opalka, Milan, 1961-	<u>35,</u>
Oravský, Hieronym	<u>113,</u>
Otčenáš, Igor	<u>160,</u>
Otčenášová, Alena	<u>37,</u>

P

Paďour, Peter	<u>161,</u>
Pallo, Miroslav	<u>186,</u>
Paur, Martin	<u>143,</u>
Pfliegel, Miroslav	<u>146,</u>
Pieš, Vít	<u>23,</u>
Polák, Imrich	<u>38,</u>
Polák, Jozef	<u>85,</u>
Ponechalová, Dominika	<u>5,</u>
Porod, Ján	<u>81,</u>
Pöstényi, Ján	<u>125,</u>
Prekopová, Milena	<u>55,</u>
Prekopp, Ivan	<u>207,</u>
Prieložný, Emil	<u>121, 211,</u>
Procházka, Miro	<u>126,</u>

R

Robinsonová, Magdaléna	<u>122,</u>
Romančíková, Katarína	<u>208,</u>
Rosinec, Vincent	<u>56,</u>
Ruppeldt, Fedor Fridrich	<u>100,</u>

S

Sakalová, Sidónia	<u>114,</u>
-------------------	-------------

Sedláček, Anton	<u>106</u> ,
Sedlák, Otto	<u>43</u> ,
Sikora, Rudolf	<u>74</u> ,
Smatana, Martin	<u>6</u> ,
Stašo, Jozef	<u>39</u> ,
Struhárňanský, Jozef	<u>10</u> ,
Stuchl, Antonín	<u>194</u> ,
Svetko, Štefan	<u>109</u> ,
Svoboda, Anton Dobroslav	<u>14</u> ,
Szalavszky, Július	<u>46</u> , <u>72</u> ,

Š

Šandriková-Kubišová, Irma	<u>180</u> ,
Šlopek, Viliam	<u>44</u> ,
Šulík, Anton	<u>61</u> ,
Švec, František	<u>54</u> , <u>147</u> ,

T

Toman, Stanislav	<u>101</u> ,
Tombor, Ján Krstiteľ	<u>24</u> ,
Török, Juraj	<u>177</u> ,
Trizuljak, Alexander	<u>88</u> ,
Turzo, Imrich	<u>183</u> ,
Turzo, Juraj	<u>222</u> ,
Tvrдый, Vojtech	<u>174</u> ,

U

Uhlárik, Ján	<u>63</u> ,
Urbaníková, Eva	<u>42</u> ,

V

Váh, Juraj	<u>165</u> ,
Vanoch, Adam	<u>196</u> ,
Vavrín - Wertheimer, Žigmund	<u>112</u> , <u>133</u> ,
Vilhan, Vojtech	<u>117</u> ,
Volanská, Hela	<u>220</u> ,
Vrtílek, Ján	<u>212</u> ,
Vyletelka, Juraj	<u>19</u> ,

W

Weider, Jozef	<u>7</u> ,
---------------	------------

Z

Závodský, Juraj	<u>8</u> ,
Zaymus, Ľubomír	<u>32</u> ,
Zelný, Jozef	<u>87</u> ,
Zoň, František, 1961-	<u>127</u> ,
Zvara, Teodor	<u>215</u> ,

Ž

Žabkay, Ernest	<u>102</u> ,
Žabkay, Vladimír	<u>49</u> ,
Židek, Radoslav	<u>178</u> ,
Žilinská, Ivana	<u>167</u> ,

Geografický register

A B C Ď D ě E F G H C H I J K L M N Ň O P Q R Ř S Š T Ť U V W X Y Z Ž

B

Banská Bystrica	<u>9, 164,</u>
Banská Štiavnica	<u>130,</u>
Beharovce	<u>142,</u>
Beluša	<u>141,</u>
Bern (Nemecko)	<u>91,</u>
Bratislava	<u>11, 12, 15, 26, 41, 49, 51, 56, 61, 67, 88, 95, 104, 108, 109, 117, 122, 126,</u> <u>128, 131, 136, 163, 171, 173, 184, 187, 194, 197, 202, 206,</u>
Brezno	<u>138,</u>
Brno (Česko)	<u>217,</u>
Budapešť (Maďarsko)	<u>53, 204,</u>
Budačín	<u>7, 170,</u>
Buenos Aires (Argentína)	<u>17,</u>
Bytča	<u>8, 25, 36, 53, 54, 79, 114, 114, 136, 147, 154, 156, 163, 171, 180, 181, 183,</u> <u>191, 191, 192, 222,</u>
Bytča-Beňov	<u>148,</u>
Bytčica	<u>22,</u>

C

Carei (Rumunsko)	<u>149,</u>
---------------------	-------------

Č

Čadca 32, 38, 83, 93, 150, 215,
Čejč 14,
Červeník 18,
České
Budějovice 81, 81,
(Česko)
Čičmany 23, 51,

D

Divina 119, 200,
Djakovo
(Chorvátsko) 24,
Dlhé Pole 67, 97, 104, 198,
Dolná
Strehová 2,
Dolný Hričov 63, 105,
Dolný Kubín 131,

G

Gbeľany 77,

H

Handlová 33,
Hlohovec 46, 72, 120,
Horná Súča 153,
Hranice na
Morave 73,
Humenné 124,

I

Ivanka pri
Dunaji 25,

J

Jacovce 155,

Jaropovič
(Ukrajina) 172,

Jasenica 86,

Jevdonice
(Česko) 166,

K

Kalocsa
(Maďarsko) 63,

Kanada 7,

Karviná
(Česko) 103,

Kláštor pod
Znievom 60, 62,

Kokava nad
Rimavicou 21,

Kolárovice 76,

Komárno 162,

Košice 27,

Krásna nad
Hornádom 64, 98,

Krupina 45,

Kuklov 125,

Kurimany 116,

L

Lietava 222,

Lietavská
Lúčka 58, 210,

Liptovský
Mikuláš 37, 100,

Lodž
(Poľsko) 220,

Lutiše 201,

M

Martin 175, 207,

Masaryktown 181,

Mikulov 183,

Mojš 109,

Moskva
(Rusko) 82, 97,

München
(Nemecko) 214,

N

Námetovo 135,

Necpaly 145,

Nemčice 101,

Nesluša 152,

Nitra 55, 99, 137, 185,

Nižná
Šebastová 34,

Nový Jičín
(Česko) 94,

O

Ostrihom 148,

P

Párnica 96,

Partizánske 160,

Petrovice - Pláne 157,
Pezinok 31,
Piešťany 192,
Pittsburgh, PA (USA) 68,
Plattling (Nemecko) 30,
Plattling, Nemecko 4,
Poprad 84,
Poznaň (Poľsko) 111,
Praha 54, 147, 182,
Praha (Česko) 220,
Predmier 149, 206,
Prešov 65, 121, 211,
Prievidza 36,

R

Rajec 2, 15, 28, 120, 137, 140, 140, 142, 144, 173, 175,
Rajec (Slovensko) 214,
Rajec-Šuja 26,
Rajecká Lesná 195,
Ružomberok 16, 50, 50, 61, 96, 113, 209, 209, 217,

S

Skalica 156,
Slovenská Ľupča 113,
Soral (Švajčiarsko) 195,

Stránske 11,
Súľov -
Hradná 60, 62,
Súľov-
Hradná 27,
Svederník 31, 41, 86, 196, 196, 197,
Svrčinovec 189,

Š

Šaľa 57, 139,
Štiavnik 127,

T

Teplička nad
Váhom 5,
Terchová 10, 10, 39, 39, 82, 91, 216, 216, 219, 219,
Těšín
(Poľsko) 198,
Topoľčany 13,
Trenčín 19, 123, 174,
Trnava 125, 151, 205,
Trstená 68,
Třinec
(Česko) 124,

U

učiteľ 22,

Ú

Ústie nad
Oravou 203,

V

Varín [48](#), [88](#), [144](#), [185](#),

Velká Bytča [71](#),

Velké Rovné [85](#), [218](#), [218](#),

Vancouver [99](#),

Viedeň-
Steinhofen [22](#),
(Rakúsko)

Višňové [56](#),

Vranie [9](#), [164](#),

Vršatské
Podhradie [14](#),

Vrútky [117](#), [134](#),

Vsetín
(Česko) [43](#),

Vyškov [212](#),

Ž

Žarnovica [201](#),

Žilina [1](#), [4](#), [6](#), [8](#), [12](#), [17](#), [20](#), [24](#), [28](#), [29](#), [30](#), [34](#), [35](#), [38](#), [40](#), [42](#), [47](#), [49](#), [52](#), [52](#), [57](#), [59](#),
[64](#), [65](#), [66](#), [69](#), [69](#), [70](#), [71](#), [74](#), [75](#), [76](#), [78](#), [78](#), [80](#), [87](#), [87](#), [89](#), [89](#), [90](#), [92](#), [95](#),
[98](#), [100](#), [102](#), [102](#), [106](#), [106](#), [107](#), [107](#), [108](#), [110](#), [110](#), [111](#), [112](#), [115](#), [115](#),
[116](#), [118](#), [121](#), [122](#), [126](#), [129](#), [129](#), [132](#), [133](#), [135](#), [139](#), [141](#), [143](#), [145](#), [146](#),
[151](#), [153](#), [155](#), [157](#), [158](#), [159](#), [161](#), [165](#), [165](#), [166](#), [167](#), [168](#), [169](#), [169](#), [172](#),
[174](#), [176](#), [177](#), [178](#), [179](#), [179](#), [186](#), [187](#), [188](#), [189](#), [190](#), [193](#), [199](#), [202](#), [203](#),
[204](#), [205](#), [207](#), [208](#), [211](#), [212](#), [213](#), [215](#), [221](#), [223](#),

Kalendárium, výročia osobností okresu Žilina a Bytča v roku 2016

Zostavila: Mgr. Ivana Jančulová, Uríková Ivana

Zodp. redaktorka: Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka Krajskej knižnice v Žiline

Vydala: Krajská knižnica v Žiline v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

Rok vydania: 2015

Náklad: 50 ks